

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA „BEZPIECZNY BIZNES W TUW-ie”

TOWARZYSTWO
UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH
TUW

KARTA INFORMACYJNA *)

DO OGÓLNYCH WARUNKÓW UBEZPIECZENIA “BEZPIECZNY BIZNES W TUW-ie”

Lp.	Rodzaj informacji	Numer jednostki redakcyjnej wzorca umowy
1.	Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń	§ 1 ust. 3 – 9, § 2, § 3, § 4, § 9, § 10, § 11, § 15, § 16, § 17, § 18, § 20, § 21, § 22, § 23, § 24, § 26, § 27, § 28, § 29, § 30, § 32, § 33, § 34, § 35, § 36, § 38, § 39, § 40 ust. 1, 2, 4, § 41, § 42, § 44 ust. 1, 3, 4, § 45, § 46, § 47, § 49 ust. 1, 3, 4, § 50, § 51 ust. 1, 4, § 53, § 54, § 55 ust. 1, 3, § 57 ust. 1 – 3, 6 – 10, 12, Załącznik nr 1, Klauzula nr 1 ust. 1, 2, 4, 5, Klauzula nr 2 ust. 1, 2, 8, Klauzula nr 3 ust. 1, 2, 9, Klauzula nr 4 ust. 1, 2, 3, 5, 10, Klauzula nr 5 ust. 1, 2, 3, 4, 6, 9, 10, 13, Klauzula nr 6 ust. 1, 2, 7, Klauzula nr 7 ust. 1, 2, 3, 9, Klauzula nr 8 ust. 1, 2, 8, Klauzula nr 9 ust. 1, 2, 3, 9, Klauzula nr 10 ust. 1, 2, 8, Klauzula nr 11 ust. 1, 8, Klauzula nr 12 ust. 1, 2, 3, 4, 7, 8, 12, Klauzula nr 13 ust. 1, 2, 3, 5, 11, Klauzula nr 14 ust. 1, 4, Klauzula nr 15 ust. 1, 6, Klauzula nr 16 ust. 1, 2, 3, 9, Klauzula nr 17 ust. 1, 2, 9, Klauzula nr 18 ust. 1, 3, 10, Klauzula nr 19 ust. 1, 2, 8, Klauzula nr 20 ust. 1, 2, 4, 9, Klauzula nr 21 ust. 1, 2, 4, 6, 7, 13, Klauzula nr 22 ust. 1, 3, 4, 5, 9, Klauzula nr 23 ust. 1, 2, 7, Klauzula nr 24 ust. 1, 2, 7, Klauzula nr 25 ust. 1, 2, 8, Klauzula nr 26 ust. 1, 2, 5, 8, Klauzula nr 27 ust. 1, 2, 8, Klauzula nr 28 ust. 1, 2, 7, Klauzula nr 29 ust. 1, 5, 7, Klauzula nr 30 ust. 1, 2, 6, Klauzula nr 31 ust. 1, 2, 7, Klauzula nr 32 ust. 1, 2, 7, Klauzula nr 33 ust. 1, 2, 7, Klauzula nr 34 ust. 1, 2, 6, Klauzula nr 35 ust. 1, 2, 3, 8, Klauzula nr 36 ust. 1, 2, 4, 6, 10, Klauzula nr 37 ust. 1, 2, 3, 4, 5, 10, Klauzula nr 38 ust. 1 – 4.

Lp.	Rodzaj informacji	Numer jednostki redakcyjnej wzorca umowy
2.	Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia	§ 4, § 9 ust. 6, § 10 ust. 7 i 9, § 17, § 18 ust. 2 – 6, § 19, § 20 ust. 3, 4, 6, 7, § 21, § 22 ust. 2 – 5, § 23, § 24, § 25, § 26, § 31, § 34 ust. 3 – 5, § 35, § 36, § 37, § 38, § 39 ust. 7, § 40 ust. 3, § 41, § 42, § 43, § 44 ust. 2, § 45 ust. 2, § 46, § 47, § 48, § 49 ust. 2, § 51, § 52, § 53, § 54 ust. 4, § 55, § 56, § 57 ust. 4, 5, 11, Klauzula nr 1 ust. 3, Klauzula nr 2 ust. 3 – 7, Klauzula nr 3 ust. 4 – 9, Klauzula nr 4 ust. 3, 5 – 8, Klauzula nr 5 ust. 6, 7, 8, 11, 12, Klauzula nr 6 ust. 3 – 6, Klauzula nr 7 ust. 4 – 8, Klauzula nr 8 ust. 3 – 7, Klauzula nr 9 ust. 4 – 8, Klauzula nr 10 ust. 3 – 7, Klauzula nr 11 ust. 2 – 7, Klauzula nr 12 ust. 5, 6, 9 – 11, Klauzula nr 13 ust. 4, 6 – 10, Klauzula nr 14 ust. 2, 3, Klauzula nr 15 ust. 2 – 5, Klauzula nr 16 ust. 4 – 8, Klauzula nr 17 ust. 3 – 8, Klauzula nr 18 ust. 2, 4 – 9, Klauzula nr 19 ust. 3 – 7, Klauzula nr 20 ust. 3, 5 – 8, Klauzula nr 21 ust. 3, 5, 8 – 12, Klauzula nr 22 ust. 2, 6 – 8, Klauzula nr 23 ust. 3 – 6, Klauzula nr 24 ust. 3 – 6, Klauzula nr 25 ust. 3 – 7, Klauzula nr 26 ust. 3 – 7, Klauzula nr 27 ust. 3 – 7, Klauzula nr 28 ust. 3 – 6, Klauzula nr 29 ust. 2 – 6, Klauzula nr 30 ust. 3 – 5, Klauzula nr 31 ust. 3 – 6, Klauzula nr 32 ust. 3 – 6, Klauzula nr 33 ust. 3 – 6, Klauzula nr 34 ust. 3 – 5, Klauzula nr 35 ust. 4 – 7, Klauzula nr 36 ust. 3 – 7, Klauzula nr 37 ust. 6 – 10.

*) Informacje, o których mowa w art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

SPIS TREŚCI

ROZDZIAŁ I – POSTANOWIENIA WSPÓLNE	5
§ 1 Postanowienia ogólne	5
§ 2 Definicje	5
§ 3 Przedmiot umowy ubezpieczenia	8
§ 4 Wyłączenia ogólne z zakresu ubezpieczenia	8
§ 5 Zawarcie umowy ubezpieczenia	8
§ 6 Czas trwania odpowiedzialności Towarzystwa	9
§ 7 Składka ubezpieczeniowa	9
§ 8 Obowiązki Towarzystwa	9
§ 9 Obowiązki Ubezpieczającego i Ubezpieczonego	10
§ 10 Obowiązki Ubezpieczającego i Ubezpieczonego w przypadku zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego	10
§ 11 Wypłata odszkodowania	11
§ 12 Roszczenia regresowe	11
§ 13 Rozpatrywanie reklamacji	11
§ 14 Rozwiązywanie sporów	12

ROZDZIAŁ II – UBEZPIECZENIE MIENIA OD POŻARU I INNYCH ZDARZEŃ LOSOWYCH	12
§ 15 Przedmiot i miejsce ubezpieczenia	12
§ 16 Zakres ubezpieczenia	13
§ 17 Zwrot kosztów dodatkowych	13
§ 18 Suma ubezpieczenia	13
§ 19 Wyłączenia z zakresu ubezpieczenia mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych	14
§ 20 Ustalenie rozmiaru szkody i wysokości odszkodowania	15

ROZDZIAŁ III – UBEZPIECZENIE MIENIA OD KRADZIEŻY Z WŁAMANIEM I RABUNKU	16
§ 21 Przedmiot i miejsce ubezpieczenia	16
§ 22 Zakres ubezpieczenia	16
§ 23 Zwrot kosztów dodatkowych	16
§ 24 Suma ubezpieczenia	16
§ 25 Wyłączenia z zakresu ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku	17
§ 26 Ustalenie rozmiaru szkody i wysokości odszkodowania	17

ROZDZIAŁ IV – UBEZPIECZENIE SZYB I PRZEDMIOTÓW SZKLANYCH OD STŁUCZENIA	17
§ 27 Przedmiot i miejsce ubezpieczenia	17
§ 28 Zakres ubezpieczenia	18
§ 29 Zwrot kosztów dodatkowych	18
§ 30 Suma ubezpieczenia	18
§ 31 Wyłączenia z zakresu ubezpieczenia szyb i przedmiotów szklanych od stłuczenia	18
§ 32 Ustalenie rozmiaru szkody i wysokości odszkodowania	18

ROZDZIAŁ V – UBEZPIECZENIE MIENIA W TRANSPORCIE (CARGO)	18
§ 33 Przedmiot i miejsce ubezpieczenia	18
§ 34 Zakres ubezpieczenia	18
§ 35 Zwrot kosztów dodatkowych	19
§ 36 Suma ubezpieczenia	19
§ 37 Wyłączenia z zakresu ubezpieczenia mienia w transporcie (cargo)	19
§ 38 Ustalenie rozmiaru szkody i wysokości odszkodowania	20

ROZDZIAŁ VI – UBEZPIECZENIE SPRZĘTU ELEKTRONICZNEGO OD WSZYSTKICH RYZYK	20
§ 39 Przedmiot i miejsce ubezpieczenia	20
§ 40 Zakres ubezpieczenia	20
§ 41 Zwrot kosztów dodatkowych	21
§ 42 Suma ubezpieczenia	21
§ 43 Wyłączenia z zakresu ubezpieczenia sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk	21
§ 44 Ustalenie rozmiaru szkody i wysokości odszkodowania	22

ROZDZIAŁ VII – UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ	22
§ 45 Przedmiot, miejsce i zakres ubezpieczenia	22
§ 46 Zwrot kosztów dodatkowych	22
§ 47 Suma gwarancyjna	22
§ 48 Wyłączenia z zakresu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej	23
§ 49 Ustalenie rozmiaru szkody i wysokości odszkodowania	23

ROZDZIAŁ VIII – UBEZPIECZENIE OCHRONY PRAWNEJ	24
§ 50 Przedmiot, miejsce i zakres ubezpieczenia	24
§ 51 Suma ubezpieczenia	24
§ 52 Wyłączenia z zakresu ubezpieczenia ochrony prawnej	24
§ 53 Ustalenie wysokości odszkodowania	24

ROZDZIAŁ IX – UBEZPIECZENIE NASTĘPSTW NIESZCZĘŚLIWYCH WYPADKÓW	24
§ 54 Przedmiot, miejsce i zakres ubezpieczenia	24
§ 55 Suma ubezpieczenia	25
§ 56 Wyłączenia z zakresu ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków	25
§ 57 Ustalenie wysokości świadczenia	25

ZAŁĄCZNIK NR 1 – WYMOGI ZABEZPIECZENIA MIENIA	26
--	-----------

ZAŁĄCZNIK NR 2 – KLAUZULE DODATKOWE	27
--	-----------

Klauzula nr 1 Automatycznego pokrycia wzrostu wartości mienia	27
Klauzula nr 2 Ubezpieczenie od przepięcia	27
Klauzula nr 3 Ubezpieczenie od dewastacji	27
Klauzula nr 4 Ubezpieczenie od katastrofy budowlanej	27
Klauzula nr 5 Ubezpieczenie od zepsucia na skutek nieodpowiedniej temperatury	28
Klauzula nr 6 Ubezpieczenie od szkód na skutek przemarzania i przenikania wody z gruntu	28
Klauzula nr 7 Ubezpieczenie od szkód na skutek prowadzenia prac budowlano-montażowych	28
Klauzula nr 8 Ubezpieczenie od strajków, rozruchów i zamieszek społecznych	28
Klauzula nr 9 Ubezpieczenie od aktów terrorystycznych	29
Klauzula nr 10 Ubezpieczenie maszyn od szkód elektrycznych	29
Klauzula nr 11 Ubezpieczenie maszyn od awarii	29
Klauzula nr 12 Ubezpieczenie budynków, lokali i budowli w budowie	30
Klauzula nr 13 Ubezpieczenie mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii (OZE)	30
Klauzula nr 14 Ubezpieczenie kosztów odtworzenia dokumentacji	30
Klauzula nr 15 Ubezpieczenie kosztów stałych działalności	31
Klauzula nr 16 Ubezpieczenie kosztów dodatkowych działalności	31
Klauzula nr 17 Ubezpieczenie kosztów rzeczoznawców	31
Klauzula nr 18 Zniesienie konsumpcji sumy ubezpieczenia	31
Klauzula nr 19 Ubezpieczenie mienia od kradzieży zwykłej	32
Klauzula nr 20 Ubezpieczenie zewnętrznych elementów od kradzieży zwykłej	32
Klauzula nr 21 Ubezpieczenie sprzętu elektronicznego zainstalowanego na stałe w pojazdach	32
Klauzula nr 22 Ubezpieczenie sprzętu elektronicznego przenośnego poza miejscem ubezpieczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	32
Klauzula nr 23 Ubezpieczenie sprzętu elektronicznego przenośnego poza miejscem ubezpieczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i innych krajów Europy	33
Klauzula nr 24 Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za produkt	33
Klauzula nr 25 Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej farmaceuty i technika farmacji	33
Klauzula nr 26 Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za czyste straty finansowe	34
Klauzula nr 27 Ubezpieczenie od szkód spowodowanych przeniesieniem chorób zakaźnych i zakażeń	34
Klauzula nr 28 Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej pracodawcy	34
Klauzula nr 29 Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej wynajmującego	35
Klauzula nr 30 Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej najemcy	35
Klauzula nr 31 Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej wzajemnej	35
Klauzula nr 32 Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za podwykonawców	35
Klauzula nr 33 Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za rzeczy wniesione przez gości do hotelu	36
Klauzula nr 34 Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za szkody w mieniu ruchomym przyjętym w celu wykonania usługi	36
Klauzula nr 35 Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za szkody w środowisku naturalnym	36
Klauzula nr 36 Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej członków zarządu Wspólnoty Mieszkaniowej	36
Klauzula nr 37 Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej władz i prokurentów Spółdzielni Mieszkaniowej	37
Klauzula nr 38 Zniesienie fransyz	37

ROZDZIAŁ I POSTANOWIENIA WSPÓLNE

Postanowienia ogólne

§1

- Niniejsze Ogólne Warunki Ubezpieczenia Bezpieczny Biznes w TUW-ie, zwane dalej OWU, mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych na zasadach określonych tymi warunkami przez Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW”, zwane dalej Towarzystwem, z:
 - przedsiębiorcami tj. osobami fizycznymi prowadzącymi działalność gospodarczą, osobami prawnymi i jednostkami organizacyjnymi niebędącymi osobą prawną,
 - osobami fizycznymi niebędącymi przedsiębiorcami, jeżeli przedmiotem ubezpieczenia jest budynek lub lokal będący ich własnością, który został oddany przedsiębiorcy na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub użyczenia w celu prowadzenia w nim działalności gospodarczej,
 - osobami fizycznymi niebędącymi przedsiębiorcami, jeżeli przedmiotem ubezpieczenia jest budynek posiadający więcej niż 4 lokale będący ich własnością, który został oddany na podstawie umowy najmu w celach mieszkalnych.
- Umowy ubezpieczenia Towarzystwo zawiera z Członkami Towarzystwa. Towarzystwo może zawierać umowy ubezpieczenia także z osobami niebędącymi Członkami Towarzystwa.
- W porozumieniu z Ubezpieczającym do umowy ubezpieczenia mogą być wprowadzone postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w OWU, z zastrzeżeniem, że wszelkie zmiany będą dokonywane w formie pisemnej pod rygorem ich nieważności.
- Ubezpieczeniem objęte są tylko te przedmioty ubezpieczenia, które wskazano w umowie ubezpieczenia z określeniem sumy ubezpieczenia i miejsca ubezpieczenia.
- Umowa ubezpieczenia może zostać zawarta na cudzy rachunek. W takim przypadku postanowienia niniejszych OWU dotyczące Ubezpieczonego odnoszą się odpowiednio do Ubezpieczającego.
- W razie zawarcia umowy na cudzy rachunek obowiązki określone w § 9 i § 10 spoczywają zarówno na Ubezpieczającym, jak i na Ubezpieczonym, chyba, że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.
- Jeżeli umowa ubezpieczenia została zawarta na cudzy rachunek Ubezpieczający zobowiązuje się do doręczenia Ubezpieczonemu OWU przed zawarciem umowy ubezpieczenia, natomiast Towarzystwo na żądanie Ubezpieczonego zobowiązane jest udzielić mu informacji o postanowieniach zawartej umowy ubezpieczenia oraz OWU w zakresie, w jakim dotyczą jego praw i obowiązków.
- Zawiadomienia i oświadczenia, jakie w związku z umową ubezpieczenia składane są przez strony tej umowy, mogą być dokonywane na piśmie albo drogą elektroniczną, jeżeli Ubezpieczający, Ubezpieczony lub Uprawniony wyraził na to zgodę.
- W sprawach nieuregulowanych w niniejszych OWU mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo Budowlane, ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej, ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeksu pracy, ustawy z dnia 21 grudnia 2000 roku o dozorze technicznym, Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 20 września 2001 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas eksploatacji maszyn i innych urządzeń technicznych do robót ziemnych, budowlanych i drogowych, ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości oraz inne przepisy prawa powszechnie obowiązującego.
- Towarzystwo posiada status dużego przedsiębiorcy w rozumieniu art. 4 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych.
- budynek** – obiekt budowlany trwale związany z gruntem, posiadający pozwolenie na użytkowanie, wydzielony z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych, posiadający fundamenty i dach wraz z instalacjami, urządzeniami budowlanymi, tj. urządzeniami technicznymi związanymi z budynkiem, zapewniającymi możliwość jego użytkowania zgodnie z przeznaczeniem (w tym studnie i instalacje studienne, osadniki, zbiorniki na gaz płynny i paliwa płynne, pompy ciepła, mikroinstalacje odnawialnych źródeł energii (OZE) oraz ze stałymi elementami wykończeniowymi stanowiącymi całość techniczną i użytkową,
- choroba zakaźna** – choroba, która została wywołana przez biologiczny czynnik chorobotwórczy wskazana w wykazie chorób zakaźnych, który stanowi załącznik do ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi,
- dane** – informacje nadające się do bezpośredniego przetwarzania przez Elektroniczne Systemy Przetwarzania Danych (EPD) zgromadzone poza jednostką centralną, dane ze zbiorów danych,
- deszcz** – opad atmosferyczny w postaci kropel wody,
- dozór** – czynności wynikające z zawartej umowy dotyczące ochrony mienia realizowane w formie bezpośredniej ochrony fizycznej w miejscu ubezpieczenia, wykonywane przez pracowników firmy ochrony mienia lub pracowników Ubezpieczonego,
- dym i sadza** – zawiesina cząsteczek w powietrzu będąca bezpośrednim skutkiem spalania lub pożaru niezależnie od miejsca jego powstania,
- fala ponaddźwiękowa** – bezpośrednie działanie fali ciśnieniowej, wywołanej przez statek powietrzny przekraczający barierę dźwięku,
- franszyza integralna** – ustalona w umowie ubezpieczenia kwota lub wartość procentowa, do której Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności, a po jej przekroczeniu wypłaca odszkodowanie w całości,
- franszyza redukcyjna** – ustalona w umowie ubezpieczenia kwota lub wartość procentowa, o jaką będzie pomniejszana wysokość każdego odszkodowania,
- grad** – opad atmosferyczny w postaci bryłek lodu,
- jednostka centralna** – część komputera obejmująca sterowanie, układy wykonujące operacje arytmetyczno-logiczne oraz pamięć komputera, z wyłączeniem zewnętrznych nośników danych,
- Klient** – Ubezpieczający, Ubezpieczony, Uprawniony z umowy ubezpieczenia lub, Poszukujący ochrony ubezpieczeniowej,
- Konsument** – osoba fizyczna dokonująca z przedsiębiorcą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową,
- kradzież z włamaniem** – dokonanie albo usiłowanie dokonania zaboru mienia z pomieszczeń zabezpieczonych zgodnie z postanowieniami dotyczącymi wymaganych zabezpieczeń określonych w Załączniku nr 1 do OWU i zadeklarowanych w umowie ubezpieczenia:
 - po uprzednim usunięciu siłą lub przy pomocy narzędzi pozostawiających ślady włamania na istniejących zabezpieczeniach lub po otworzeniu istniejących zabezpieczeń przy użyciu podrobionego lub dopasowanego klucza lub klucza oryginalnego, w którego posiadanie sprawca wszedł wskutek kradzieży z włamaniem do innego pomieszczenia lub w wyniku rabunku,
 - w których sprawca ukrył się przed jego zamknięciem, pod warunkiem, że opuszczenie budynku lub lokalu wymagało od niego usunięcia siłą lub przy użyciu narzędzi istniejących zabezpieczeń,
- lawina** – gwałtowne zsuwanie lub staczanie się mas śniegu, lodu, skał, kamieni lub ziemi ze zboczy górskich,
- limit odpowiedzialności** – kwota zawierająca się w sumie ubezpieczenia lub sumie gwarancyjnej, ograniczająca odpowiedzialność Towarzystwa dla danego rodzaju mienia lub danego rodzaju zdarzeń ubezpieczeniowych w okresie ubezpieczenia wskazanym w umowie ubezpieczenia,
- lokal** – samodzielna część budynku wyodrębniona za pomocą przegród budowlanych, także z przynależnym tarasem i/lub balkonem wraz z instalacjami, urządzeniami budowlanymi tj. urządzeniami technicznymi związanymi z lokalem, zapewniającymi możliwość jego użytkowania zgodnie z przeznaczeniem oraz ze stałymi elementami wykończeniowymi, stanowiącymi całość techniczną i użytkową,
- maszyny, urządzenia i wyposażenie** – urządzenia techniczne, oprzyrządowanie, wyposażenie, niskocenne składniki majątku, sprzęt elektroniczny, meble wykorzystywane w prowadzonej działalności, niestanowiące elementów budynków i budowli i niebędące środkami obrotowymi ani nakładami inwestycyjnymi,
- mienie osób trzecich** – mienie stanowiące własność osób trzecich, a przyjęte przez Ubezpieczonego w celu wykonania usługi,
- mienie prywatne pracowników** – odzież, obuwie, przedmioty osobistego użytku, dokumenty oraz narzędzia i materiały pracowników

Definicje

§2

Określenia użyte w OWU oznaczają:

- budowla** – obiekt budowlany trwale związany z gruntem niebędący budynkiem wraz z instalacjami i urządzeniami oraz stałymi elementami wykończeniowymi, stanowiący całość techniczną i użytkową, w tym chodniki, podjazdy, place, ogrodzenia wraz z bramami oraz zamontowanymi na stałe elementami typu: tablice adresowe, oznakowanie informacyjne bramy oraz siłowniki i napęd do bram, wiaty, altany śmietnikowe, osadniki, zewnętrzne zbiorniki na gaz płynny i paliwa płynne, mikroinstalacje odnawialnych źródeł energii (OZE), lampy i elementy oświetlenia posesji,

- Ubezpieczonego niezbędne do wykonywania pracy zleconej przez Ubezpieczonego wyłączeniem wartości pieniężnych oraz pojazdów,
- 22) **mienie ruchome** – maszyny, urządzenia i wyposażenie, środki obrotowe, mienie osób trzecich, mienie prywatne pracowników i nakłady inwestycyjne,
 - 23) **nakłady inwestycyjne** – koszty poniesione w związku z remontem, modernizacją i adaptacją budynku/lokalu w celu dostosowania budynku/lokalu do rodzaju prowadzonej działalności gospodarczej lub podniesienia standardu takiego budynku/lokalu,
 - 24) **niskocenne składniki majątku** – nieewidencjonowane rzeczowe składniki majątku Ubezpieczonego o jednostkowej wartości poniżej 3.000 PLN,
 - 25) **nieszczęśliwy wypadek**:
 - a) zdarzenie nagle, wywołane przyczyną zewnętrzną, nie wynikające ze stanu zdrowia, na skutek którego Ubezpieczony, niezależnie od swej woli doznał uszkodzenia ciała lub zmarł,
 - b) zawał serca i udar mózgu wywołany przyczyną wewnętrzną wynikającą ze stanu zdrowia w wyniku którego Ubezpieczony, niezależnie od swej woli doznał uszkodzenia ciała lub zmarł i pod warunkiem, iż zawał serca lub udar mózgu został zdiagnozowany po raz pierwszy u Ubezpieczonego w okresie trwania ochrony ubezpieczeniowej; rozszerzenie ochrony ubezpieczeniowej o zawał serca i udar mózgu dotyczy osób w wieku do 67 lat oraz osób po 67 roku życia w ramach kontynuacji umowy,
 - 26) **oprogramowanie**:
 - a) systemy operacyjne i programy wchodzące w jego skład,
 - b) programy licencyjne standardowe pochodzące z produkcji seryjnej,
 - c) programy pochodzące z produkcji jednostkowej wytworzone na podstawie oprogramowania licencyjnego,
 - 27) **osoba bliska** – małżonek, małżonka, osoby pozostające w związku partnerskim, dzieci w tym przysposobione lub przyjęte na wychowanie, pasierbowie, rodzice, rodzeństwo, ojczym, macocha, teściowie, zięć, synowa, dziadkowie, wnuki oraz osoby pozostające z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym,
 - 28) **osoba trzecia** – każdy podmiot niebędący Ubezpieczającym, Ubezpieczonym lub Towarzystwem, z zastrzeżeniem, że członkowie wspólnot mieszkaniowych są traktowani jako osoby trzecie,
 - 29) **osuwanie się ziemi** – ruch ziemi na stokach lub zboczach naturalnych, nie spowodowany działalnością człowieka,
 - 30) **pracownik** – osoba fizyczna zatrudniona przez Ubezpieczonego na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania lub spółdzielczej umowy o pracę lub na podstawie umowy zlecenia lub umowy podobnej do zlecenia, w szczególności umowy o świadczenie usług, kontraktu menadżerskiego, porozumienia o wolontariat, umowy o staż,
 - 31) **pojemnik bezpieczny** – pojemnik wykonany ze stopu metali używany w celu ochrony zawartości przed włamaniem,
 - 32) **podwykonawca** – przedsiębiorca, któremu Ubezpieczony jako wykonawca rzeczy lub usługi powierzył na podstawie umowy cywilnoprawnej wykonanie w całości lub w części tej rzeczy lub usługi,
 - 33) **powódź** – zalanie terenu w następstwie:
 - a) podniesienia się poziomu wody w korytach wód płynących oraz w zbiornikach wodnych,
 - b) spływu wód po zboczach lub stokach na terenach górskich i pagórkowatych,
 - c) podniesienia się poziomu morskich wód przybrzeżnych spowodowanego przez sztorm,
 - 34) **pożar** – działanie ognia, który przedostał się poza palenisko lub powstał poza paleniskiem i rozprzestrzenił się o własnej sile,
 - 35) **przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze** – niezbędne w procesie leczenia następstw nieszczęśliwych wypadków zalecone przez uprawnionego lekarza - w szczególności: protezowe wkładki do butów, protezy, ortozy, pasy biodrowe z szyną/ szynami, kosze biodrowe, szyny, gorsety odciażające – stabilizujące, gorsety korekcyjne, pasy stabilizujące, kołnierze sztywne/półsztywne, obuwie ortopedyczne, rękawy uciskowe, nogawice uciskowe, soczewki okularowe i kontaktowe, protezy oka, lupy, monokulary, okulary, aparaty słuchowe, wkładki uszne, systemy wspomagające słyszenie, aparaty wspomagające mowę, rurki tracheostomijne wraz z zapasowymi wkładkami, cewniki do odsysania górnych dróg oddechowych, cewniki zewnętrzne, cewniki urologiczne i sprzęt urologiczny, worki stomijne, aparaty z maską do leczenia obturacyjnego, nebulizatory, sprężarki powietrza, inhalatory membranowe, sprzęt do indywidualnej fizjoterapii układu oddechowego, pończochy kikutowe, pasy przepuklinowe, pasy brzuszne, poduszki i materace przeciwoleżynowe, kule, trójnogi, czworonogi, laski dla niewidomych, balkoniki i podpórki, pionizatory, stabilizatory w pozycji siedzącej i leżącej, wózki inwalidzkie, siedziska ortopedyczne, pełzaki, zestawy infuzyjne do pompy insulinowej, zbiorniki na insulinę, glukometry i systemy ciągłego monitorowania glikemii, peruki, pieluchomajtki,
 - 36) **rabunek** – zabór mienia w celu przywłaszczenia z zastosowaniem przemocy fizycznej lub groźby jej natychmiastowego użycia wobec Ubezpieczonego lub jego pracowników lub innej osoby uprawnionej przez Ubezpieczonego do sprawowania nadzoru nad przedmiotem ubezpieczenia lub osób przebywających w miejscu ubezpieczenia lub z doprowadzeniem tych osób do stanu nieprzytomności lub bezbronności,
 - 37) **reklamacja** – wystąpienie skierowane do Towarzystwa przez jego Klienta, w którym Klient zgłasza zastrzeżenia dotyczące usług świadczonych przez Towarzystwo,
 - 38) **reprezentanci Ubezpieczonego**:
 - a) w przedsiębiorstwach państwowych – dyrektor, jego zastępcy i pełnomocnicy uprawnieni do składania i przyjmowania oświadczeń woli w imieniu Ubezpieczonego,
 - b) w spółkach akcyjnych i spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością – członkowie zarządu, prokurenci oraz pełnomocnicy uprawnieni do składania i przyjmowania oświadczeń woli w imieniu Ubezpieczonego,
 - c) w spółkach jawnych, partnerskich, komandytowych, komandytowo-akcyjnych – wspólnicy, prokurenci oraz pełnomocnicy uprawnieni do składania i przyjmowania oświadczeń woli w imieniu Ubezpieczonego,
 - d) w spółkach cywilnych – wspólnicy oraz ich pełnomocnicy,
 - e) w przypadku osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą – przedsiębiorcy oraz ich pełnomocnicy,
 - 39) **sporty wysokiego ryzyka** – sporty, których uprawianie wiąże się z działaniem w warunkach dużego ryzyka utraty życia lub zdrowia to jest: abseiling (zjeżdżanie na linie), alpinizm, baloniarstwo, bouldering (wspinaczka bez użycia asekuracji liną), baseball, biegi długodystansowe, biegi na orientację w terenie, cliff jumping (skoki z klifów), dosiadanie i jazda na zwierzętach wierzchowych i pociągowych, downhill (zjazd rowerem po stromych, naturalnych stokach), flyboard, football amerykański, free skiing (jazda na nartach poza oznaczonymi trasami), free snowboarding (jazda na snowboardzie poza oznaczonymi trasami), heliboarding (zjazd na desce poza wyznaczonymi trasami ze stoku, na który transport odbywa się helikopterem), heliskiing (zjazd na nartach poza wyznaczonymi trasami ze stoku, na który transport odbywa się helikopterem), hydrospeed (spływ górską rzeką na plastikowej desce), hokey podwodny, jazda quadem, jazda motocyklem lub samochodem po zamkniętym torze wyścigowym, jazda rowerem po górach (mountain biking), jazda w snowparku (miejscu przeznaczonym do uprawiania sportów zimowych dla snowboardzistów oraz narciarzy), kajakarstwo górskie, kitesurfing (ślizg na przystosowanej do tego desce po wodzie, przy użyciu specjalnego latawca), kolarstwo górskie, longboard skateboarding (jazda na wydłużonej deskorolce), lotniarstwo, motocross (jazda motocyklem po torze terenowym do tego przystosowanym), motocyklowe i samochodowe rajdy terenowe, motolotniarstwo, myślistwo, nurkowanie z autometem oddechowym na głębokość większą niż 30 m p.p.m., parasailing (szybowanie przy użyciu miękkopłatu), parkour, pilotowanie samolotów silnikowych, pływanie jachtem żaglowym/jachtem motorowym w odległości powyżej 20 mil morskich od brzegu, pololotniarstwo, polowanie z użyciem broni palnej lub pneumatycznej, psie zaprzęgi, rafting (spływ rzeką na tratwach, łodziach, kajakach, pontonach), rekonstrukcje historyczne, rock jumping, skoki na bungee (skoki na gumowej linie), skoki narciarskie, spadochroniarstwo, speedway (sport żużlowy), speleologia (eksploracja jaskiń), speedrower, skoki do wody, surfing i wszystkie jego odmiany, szybownictwo, trekking (wędrowka) z użyciem sprzętu zabezpieczającego (liny, raki, czekan, uprząż), triathlon, wakeboarding (ślizg na przystosowanej do tego desce po wodzie na wyciągu lub za motorówką), windsurfing, wspinaczka indoorowa, wspinaczka lodowa, wspinaczka wysokogórska (powyżej 5 500 m n.p.m.), wyprawy do miejsc charakteryzujących się ekstremalnymi warunkami klimatycznymi lub przyrodniczymi (obszary podbiegunowe, dżungle, lodowce, pustynie),
 - 40) **sporty o charakterze wyczynowym** – sporty uprawiane w celu uzyskania, w drodze indywidualnej lub zbiorowej rywalizacji, maksymalnych wyników sportowych w ramach uczestnictwa w imprezach sportowych jak również treningach, zawodach, zgrupowaniach, obozach kondycyjnych i sportowych, przez osoby niezrzeszone lub będące członkami klubów, związków i organizacji sportowych,
 - 41) **sporty o charakterze zawodowym** – sporty uprawiane przez:
 - a) osoby, które są członkami klubów i biorą udział w rozgrywkach o charakterze ogólnokrajowym lub międzynarodowym,

- organizowanych przez właściwy dla danej dyscypliny związek sportowy, niezależnie od tego, czy sport jest uprawiany indywidualnie czy zespołowo,
- b) osoby uprawnione do otrzymywania w związku z uprawianiem sportu wynagrodzenia w dowolnej formie; do wynagrodzenia zalicza się także stypendium oraz zwrot kosztów związanych z uprawianiem sportu w postaci diet i zasiłków, niezależnie od tego, czy sport jest uprawiany indywidualnie czy zespołowo,
- 42) **sprzęt elektroniczny** – urządzenie działające w oparciu o technologię mikroprocesorową wraz z zainstalowanym na tym urządzeniu fabrycznym oprogramowaniem oraz z obudową i okablowaniem niezbędnymi do jego funkcjonowania,
- 43) **stałe elementy wykończeniowe** – zainstalowane na stałe w sposób uniemożliwiający ich odłączenie bez ich uszkodzenia lub bez uszkodzenia substancji budynku lub bez użycia narzędzi:
- a) powłoki malarskie,
 - b) tynki wewnętrzne ścian i sufitów,
 - c) przegrody i ścianki działowe,
 - d) glazura, terakota, tapety i inne okładziny podłóg, ścian, schodów, i sufitów oraz sufity podwieszane,
 - e) stolarka okienna i drzwiowa wraz ze szkleniem i zamknięciami, rolety, żaluzje, kraty i okiennice,
 - f) meble wbudowane na stałe, meblościanki, zabudowy wnęk, pawlaczki i ścian, obudowy instalacji i grzejników,
 - g) sufity podwieszane wraz z zamontowanymi w nich elementami (w tym elementami oświetlenia i wentylatorów),
 - h) urządzenia stanowiące osprzęt do instalacji (w tym krany, baterie, armatura łazienkowa, piece, wkłady kominkowe, klimatyzatory, urządzenia i czujki alarmu),
- 44) **stopień zużycia technicznego** – określona w procentach zmiana stanu technicznego ubezpieczonego mienia, zależna od wieku budynku, trwałości zastosowanych materiałów i okresu eksploatacji z uwzględnieniem wykonanych remontów,
- 45) **suma ubezpieczenia lub suma gwarancyjna** – kwota stanowiąca górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa w odniesieniu do przedmiotu ubezpieczenia lub danego rodzaju ubezpieczenia; suma ubezpieczenia i suma gwarancyjna są określone w OWU lub umowie ubezpieczenia; jeżeli OWU lub umowa ubezpieczenia przewiduje limit odpowiedzialności z tytułu określonych szkód, wówczas limit ten stanowi górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa z tytułu tych szkód,
- 46) **system ubezpieczenia na pierwsze ryzyko** – system ubezpieczenia, w którym suma ubezpieczenia ustalana jest w oparciu o szacowaną maksymalną wysokość szkody, jaka może powstać jednorazowo wskutek zdarzeń ubezpieczeniowych objętych ochroną ubezpieczeniową w okresie ubezpieczenia,
- 47) **system ubezpieczenia na sumy stałe** – system ubezpieczenia, w którym suma ubezpieczenia ustalana jest na podstawie całkowitej wartości mienia lub rodzaju mienia, które ma zostać objęte ochroną ubezpieczeniową w okresie ubezpieczenia,
- 48) **szkoda na osobie** – uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia lub śmierć na skutek zdarzeń ubezpieczeniowych objętych ubezpieczeniem,
- 49) **szkoda rzeczowa** – uszkodzenie, zniszczenie lub utrata mienia, na skutek zdarzeń ubezpieczeniowych objętych ubezpieczeniem,
- 50) **śnieg i lód** – bezpośrednie działanie ciężaru śniegu lub lodu na ubezpieczone mienie albo przewrócenie się pod wpływem ciężaru śniegu lub lodu mienia sąsiadującego na ubezpieczone mienie,
- 51) **środek transportu** – pojazd mechaniczny lądowy przeznaczony do transportu towaru wraz z dopuszczalną liczbą przyczep lub naczep,
- 52) **środki obrotowe** – towary, surowce, półprodukty, wyroby w trakcie produkcji i gotowe, materiały pomocnicze i opakowania,
- 53) **trwały uszczerbek na zdrowiu** – trwale naruszenie sprawności organizmu spowodowane nieszczęśliwym wypadkiem, stopień i rodzaj trwałego uszczerbku na zdrowiu jest określany przez Towarzystwo na podstawie przedłożonej dokumentacji medycznej,
- 54) **trzęsienie ziemi** – gwałtowne, niewywołane działalnością człowieka zaburzenie systemu równowagi we wnętrzu ziemi, któremu towarzyszą wstrząsy i drgania gruntu,
- 55) **ubezpieczający** – osoba fizyczna o której mowa w § 1 ust. 1 pkt 2 i 3, osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą, osoba prawna, jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną lub osoba fizyczna niebędąca przedsiębiorcą, która zawarła umowę ubezpieczenia na podstawie OWU i zobowiązana jest do zapłaty składki ubezpieczeniowej,
- 56) **ubezpieczony** – podmiot, na którego rachunek zawarta została umowa ubezpieczenia na podstawie OWU. W zakresie ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków – osoba fizyczna będąca pracownikiem Ubezpieczonego lub przedsiębiorcą, na rachunek której zawarto umowę ubezpieczenia na podstawie OWU, wskazana w dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia,
- 57) **udar mózgu (TIA - transient ischaemic attack)** – trwale, trwające minimum 24h, uszkodzenie tkanki mózgowej przebiegające nagle, powstałe w wyniku uszkodzenia naczyń krwionośnych lub zaburzeń przepływu krwi (zakrzep, zator, krwotok), za wyjątkiem przemijających epizodów krążeniowo-mózgowych, trwających krócej niż 24 godziny i niepozostawiających trwałych następstw neurologicznych,
- 58) **uderzenie pioruna** – bezpośrednie wyładowanie atmosferyczne pozostawiające ślady na ubezpieczonym obiekcie, lub na obiekcie, w którym znajduje się ubezpieczone mienie,
- 59) **uderzenie pojazdu** – bezpośrednie uderzenie pojazdu lądowego, jego części lub przewożonego nim ładunku,
- 60) **upadek drzew lub masztów** – przewrócenie się w całości lub upadek oderwanych części: drzew, masztów, słupów, latarni, kominów i innych budowli na ubezpieczone mienie, jeżeli na Ubezpieczonym nie spoczywał obowiązek ich konserwacji,
- 61) **upadek statku powietrznego** – katastrofa lub przymusowe lądowanie statku powietrznego lub innego obiektu latającego, a także upadek jego części lub przewożonego ładunku,
- 62) **urządzenie do przechowywania wartości pieniężnych** – urządzenie mechaniczne o określonej klasie odporności na włamanie, służące do przechowywania wartości pieniężnych (w tym sejfy, kasy pancerne, szafy stalowe, szafy pancerne i sejfowe),
- 63) **wartości pieniężne** – krajowe i zagraniczne znaki pieniężne (gotówka), papiery wartościowe i dokumenty zastępujące w obrocie gotówkę (w tym czek, weksle i inne papiery wartościowe, blankiety wekslowe, akcje, obligacje, bony skarbowe i bony towarowe), banderole, akcyzy, znaczki skarbowe i opłaty sądowe, znaczki pocztowe, losy loteryjne, elektroniczne instrumenty płatnicze (w tym karty płatnicze i kredytowe, karty telefoniczne, żetony, bilety na środki transportu zbiorowego oraz złoto, srebro i wyroby z tych metali, kamienie szlachetne, perły i bursztyn, a także platyna i inne metale z grupy platynowców,
- 64) **wartość mienia:**
- a) księgowa brutto – księgowa wartość początkowa mienia/środków trwałych, z uwzględnieniem obowiązujących przeszacowań, bez odpisów amortyzacyjnych,
 - b) odtworzeniowa – wartość odpowiadająca kosztom przywrócenia mienia do stanu nowego, ale nie ulepszanego:
 - dla budynków, lokali i budowli oraz nakładów inwestycyjnych – wartość odpowiadająca kosztom naprawy, wymiany, remontu lub odbudowy, z uwzględnieniem takich samych lub najbardziej zbliżonych parametrów technicznych, wymiarów, konstrukcji i materiałów,
 - dla maszyn, urządzeń i wyposażenia – wartość odpowiadająca kosztom naprawy, zakupu lub wytworzenia nowego przedmiotu tego samego rodzaju, typu i jakości oraz takich samych lub najbardziej zbliżonych parametrach technicznych, z włączeniem kosztów transportu, montażu, demontażu i cła,
 - c) rzeczywista – wartość odtworzeniowa pomniejszona o stopień zużycia technicznego,
 - d) wytworzenia – wartość odpowiadająca sumie kosztów materiałów, surowców i robocizny oraz kosztów ogólnych poniesionych w związku z wytworzeniem ubezpieczonego mienia,
- 65) **wiatr** – wiatr o sile powodującej uszkodzenie lub zniszczenie przedmiotu ubezpieczenia; pojedyncze szkody przyjmuje się za spowodowane przez wiatr, gdy w najbliższym sąsiedztwie miejsca ubezpieczenia stwierdzono jego działanie; ochroną ubezpieczeniową objęte są również następstwa szkód spowodowanych przez uderzenie części budynków, drzew i ich części lub inne przedmioty powalone lub unoszone przez wiatr,
- 66) **wybuch** – gwałtowna zmiana stanu równowagi układu z jednoczesnym wyzwoleniem się gazów, pyłów, pary lub cieczy, wywołana ich właściwością rozprzestrzeniania się; w odniesieniu do naczyń ciśnieniowych i innych tego typu zbiorników, warunkiem uznania zdarzenia za spowodowane wybuchem jest, aby ściany naczyń i zbiorników uległy uszkodzeniu lub zniszczeniu w takich rozmiarach, iż wskutek ujęcia gazów, pyłów, pary lub cieczy nastąpiło nagłe wyrównanie ciśnień; za wybuch uważa się również implozję polegającą na uszkodzeniu zbiornika lub aparatu próżniowego będącego pod ciśnieniem zewnętrznym,
- 67) **wypadek środka transportu** – nagłe działanie siły mechanicznej na środek transportu w chwili jego zetknięcia się z innymi pojazdami, przedmiotami, osobami lub zwierzętami, przewrócenie się środka transportu, wypadnięcie poza drogę, spadnięcie lub zatonięcie, a także nagłe odłączenie się przyczepy lub naczepy,
- 68) **zalanie** – zalanie wodą lub inną cieczą wskutek:
- a) awarii instalacji tj. nagłego, niespodziewanego, niezależnego od woli Ubezpieczonego, samoistnego pęknięcia lub rozszczelnienia instalacji: wodociągowej, kanalizacyjnej, grzewczej lub klimatyzacyjnej,

- b) awarii urządzeń typu pralki, pralko-suszarki, suszarki do ubrań, zmywarki, piecyki łazienkowe, piece centralnego ogrzewania, bojleru,
 - c) cofnięcia się wody lub ścieków z instalacji wodociągowej lub kanalizacyjnej,
 - d) samoczynnego uruchomienia się instalacji tryskaczowej lub zraszaczowej, z wyłączeniem przypadków będących następstwem pożaru, prób, naprawy, przebudowy, modernizacji instalacji lub budynku,
 - e) nieumyślnego pozostawienia otwartych kranów lub innych zaworów w czasie przerwy w dostawie wody,
 - f) pęknięcia, stłuczenia lub samoistnego rozszczelnienia się akwarium lub uszkodzenia jego osprzętu,
 - g) szybko topniejących mas śniegu lub lodu w następstwie gwałtownej zmiany temperatury
 - f) zalania wodą lub inną cieczą pochodzącą spoza miejsca ubezpieczenia przez osoby trzecie,
- 69) **zamek atestowany** – zamek posiadający aktualny atest Instytutu Mechaniki Precyzyjnej lub innej jednostki uprawnionej do certyfikacji,
- 70) **zamek wielozastawkowy** – zamek, do którego klucz posiada więcej niż dwa nacięcia prostopadłe do płoża klucza,
- 71) **zapadanie się ziemi** – obniżenie terenu z powodu zaważenia się podziemnych pustych przestrzeni w gruncie, które powstały w sposób naturalny, a nie w wyniku działalności człowieka,
- 72) **zawał serca** – (infarctus myocardi) martwica fragmentu mięśnia sercowego w wyniku nagłego przerwania dopływu krwi, potwierdzona przez typowe bóle stenokardialne w wywiadzie, sugerujące chorobę niedokrwienną serca, zmiany w EKG charakterystyczne dla świeżego zawału serca oraz podwyższony poziom enzymów sercowych; wszystkie powyższe objawy muszą wystąpić łącznie,
- 73) **zdarzenie ubezpieczeniowe (zdarzenie):**
- a) **w ubezpieczeniu mienia oraz sprzętu elektronicznego** – nagłe i niepowtarzalne zdarzenie, wywołane przyczyną zewnętrzną, niezależną od woli Ubezpieczonego, które wystąpiło w okresie ubezpieczenia, powodujące szkodę objętą zakresem ubezpieczenia,
 - b) **w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej** – działanie lub zaniechanie, które wystąpiło w okresie ubezpieczenia, powodujące szkodę na osobie lub rzeczową; w przypadku wątpliwości co do daty powstania szkody na osobie za datę zdarzenia powodującego powstanie szkody na osobie przyjmuje się dzień pierwszego badania lekarskiego stwierdzającego powypadkowe obrażenia ciała lub rozstrój zdrowia,
 - c) **w ubezpieczeniu ochrony prawnej** – wystąpienie przyczyny wszczęcia postępowania w okresie ubezpieczenia,
 - d) **w ubezpieczeniu następstw nieszczęśliwych wypadków** – wystąpienie nieszczęśliwego wypadku w okresie ubezpieczenia.
- 74) **zewnętrzne nośniki danych** – przedmioty, na których jest możliwe zapisanie, gromadzenie i późniejsze odczytanie informacji, przeznaczone do odczytu maszynowego, jeżeli są przeznaczone do wymiany przez użytkownika (w tym dyski zewnętrzne, dyski optyczne, płyty CD, płyty Blue Ray, karty pamięci).

Przedmiot umowy ubezpieczenia

§3

1. Przedmiotem umowy ubezpieczenia na podstawie niniejszych OWU może być ubezpieczenie:
 - 1) mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych,
 - 2) mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku,
 - 3) szyb i przedmiotów szklanych od stłuczenia,
 - 4) mienia w transporcie (cargo),
 - 5) sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk,
 - 6) odpowiedzialności cywilnej,
 - 7) ochrony prawnej,
 - 8) następstw nieszczęśliwych wypadków.
2. Ubezpieczenie sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk może być zawierane łącznie z ubezpieczeniem mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych lub samodzielnie. Ubezpieczenie sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk może zostać rozszerzone o ubezpieczenie szyb i przedmiotów szklanych od stłuczenia, mienia w transporcie (cargo), odpowiedzialności cywilnej, ochrony prawnej oraz następstw nieszczęśliwych wypadków. Ponadto ubezpieczenie sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk można rozszerzyć o klauzule dodatkowe wskazane w OWU dla tego rodzaju ubezpieczenia.
3. Ubezpieczenia na podstawie Klauzuli nr 12 – Ubezpieczenie budynków, lokali i budowli w budowie i Klauzuli nr 13 – Ubezpieczenie mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii (OZE) mogą być zawierane

łącznie z ubezpieczeniem mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych lub samodzielnie. Samodzielne ubezpieczenia na podstawie powyższych klauzul nie mogą być rozszerzane o ubezpieczenie budowli, wartości pieniężnych, szyb i innych przedmiotów szklanych od stłuczenia, mienia w transporcie (cargo), odpowiedzialności cywilnej, ochrony prawnej, następstw nieszczęśliwych wypadków, inne klauzule dodatkowe.

Wyłączenia ogólne z zakresu ubezpieczenia

§4

Zakres ubezpieczenia nie obejmuje odpowiedzialności za szkody:

- 1) wyrządzone umyślnie przez Ubezpieczonego, reprezentantów Ubezpieczonego lub osoby pozostające z nim we wspólnym gospodarstwie domowym,
- 2) wyrządzone na skutek rażącego niedbalstwa przez Ubezpieczonego lub reprezentantów Ubezpieczonego chyba, że w razie rażącego niedbalstwa zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności; niniejsze wyłączenie nie dotyczy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej,
- 3) wyrządzone przez Ubezpieczonego lub jego pracowników w stanie po użyciu alkoholu, po użyciu środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, jeżeli miało to wpływ na powstanie szkody,
- 4) powstałe w następstwie działań wojennych, bez względu na to czy zostały formalnie wypowiedziane, wojny domowej, rewolucji, powstania lub zbrojnego przejęcia władzy, środków represyjnych stosowanych przez organy państwa,
- 5) powstałe na skutek decyzji administracyjnej wydanej na podstawie przepisów prawa powszechnie obowiązującego, powodującej wywłaszczenie, konfiskatę, zarekwirowanie, nacjonalizację, przejęcie lub zniszczenie ubezpieczonego mienia z nakazu właściwych organów administracyjnych lub sądowych i sabotażu,
- 6) powstałe wskutek bezpośredniego lub pośredniego oddziaływania energii jądrowej lub skażenia radioaktywnego, promieni jonizujących, laserowych lub maserowych bez względu na przyczynę i źródło ich pochodzenia oraz pola magnetycznego lub elektromagnetycznego,
- 7) górnicze w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo górnicze i geologiczne,
- 8) spowodowane osuwaniem lub zapadaniem się ziemi powstałym w związku z prowadzonymi robotami ziemnymi,
- 9) powstałe wskutek powolnego działania czynnika termicznego, chemicznego, biologicznego, lub innego czynnika podobnie działającego, w tym korozji, rdzy, erozji pary, wilgoci, dymu, sadzy, pyłu, pleśni, porostów, grzybów i insektów, a także wirusów i bakterii,
- 10) powstałe wskutek niedopełnienia obowiązków określonych w § 9 i § 10, wynikających z zawartej umowy ubezpieczenia i ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo Budowlane ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej, ustawy z 26 czerwca 1974 r. Kodeksu pracy, ustawy z 21 grudnia 2000 r. o dozorze technicznym, Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 20 września 2001 roku w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas eksploatacji maszyn i innych urządzeń technicznych do robót ziemnych, budowlanych i drogowych, ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości oraz innych przepisów prawa powszechnie obowiązującego - w zakresie, w jakim nieprzestrzeganie tych obowiązków miało wpływ na powstanie lub zwiększenie rozmiaru szkody.

Zawarcie umowy ubezpieczenia

§5

1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na wniosek Ubezpieczającego sporządzony w formie pisemnej.
2. Towarzystwo potwierdza zawarcie umowy ubezpieczenia wniosko-polisą lub innym dokumentem ubezpieczenia.
3. Towarzystwo przed zawarciem umowy ubezpieczenia dokonuje oceny ryzyka na podstawie informacji uzyskanych od Ubezpieczającego, przedłożonych przez niego oświadczeń, dokumentów niezbędnych do oceny ryzyka, dokumentacji fotograficznej lub przeprowadzonej lustracji przedmiotu i miejsca ubezpieczenia. Jeśli w wyniku procesu oceny ryzyka okaże się, że z punktu widzenia ograniczenia ryzyka wystąpienia szkody niezbędne jest zamontowanie dodatkowych instalacji/urządzeń lub zabezpieczeń, wprowadzenie zmian konstrukcyjnych, wdrożenie procedur bezpieczeństwa, to Towarzystwo może udzielić ochrony po ich wprowadzeniu i wdrożeniu lub odpowiednio podwyższyć składkę ubezpieczeniową.

§6

1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na okres 12 miesięcy, chyba że strony umówiły się inaczej.
2. Odpowiedzialność Towarzystwa rozpoczyna się od dnia wskazanego w dokumencie ubezpieczenia, jednak nie wcześniej niż od dnia następnego po opłaceniu składki lub jej pierwszej raty, o ile nie umówiono się inaczej.
3. Jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy, Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni, a w przypadku gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą – w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy. Jeżeli najpóźniej w chwili zawarcia umowy Towarzystwo nie poinformowało Ubezpieczającego będącego konsumentem o prawie odstąpienia od umowy, termin 30 dni biegnie od dnia, w którym ubezpieczający będący konsumentem dowiedział się o tym prawie. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłacenia składki za okres, w jakim Towarzystwo udzielało ochrony ubezpieczeniowej.
4. W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wystąpienia zdarzenia ubezpieczeniowego, każda ze stron może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki, poczynając od chwili w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zajścia takiego zdarzenia druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym.
5. Towarzystwo może wypowiedzieć umowę ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym, jeżeli ponosi odpowiedzialność jeszcze przed zaplaceniem składki za ubezpieczenie lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie została opłacona w terminie. W razie opłacenia składki ubezpieczeniowej w ratach, niezapłacenie w terminie kolejnej raty składki powoduje ustanie odpowiedzialności Towarzystwa, jeżeli po upływie terminu płatności Towarzystwo wezwało Ubezpieczającego do zapłaty z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania spowoduje ustanie odpowiedzialności.
6. W przypadku, gdy Ubezpieczający lub Ubezpieczony podał niezgodnie ze stanem faktycznym znane przez siebie okoliczności lub fakty istotne dla oceny ryzyka, Towarzystwo jest wolne od odpowiedzialności w całości lub może proporcjonalnie zmniejszyć wysokość odszkodowania, jeśli okoliczności te miały związek z wystąpieniem zdarzenia ubezpieczeniowego i powstaniem szkody lub miały wpływ na wysokość szkody.
7. Odpowiedzialność Towarzystwa kończy się:
 - 1) z upływem okresu ubezpieczenia,
 - 2) z dniem odstąpienia od umowy ubezpieczenia,
 - 3) z upływem okresu wypowiedzenia,
 - 4) z dniem rozwiązania umowy ubezpieczenia,
 - 5) z chwilą zbycia przedmiotu ubezpieczenia, chyba że Ubezpieczający przeniósł na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia prawa z umowy ubezpieczenia.
8. Wypłata odszkodowania lub odszkodowań w wysokości równej sumie ubezpieczenia lub limitu odpowiedzialności na dany rodzaj mienia/zdarzeń ubezpieczeniowych powoduje zaprzestanie odpowiedzialności Towarzystwa w części dotyczącej przedmiotu ubezpieczenia, który uległ szkodzie lub dotyczącej danego rodzaju zdarzeń ubezpieczeniowych i stanowi całkowite spełnienie świadczenia z tytułu tej części umowy ubezpieczenia.
9. W razie zbycia przedmiotu ubezpieczenia w trakcie trwania umowy ubezpieczenia prawa z umowy ubezpieczenia mogą być przeniesione na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia na podstawie zgodnego oświadczenia woli zbywcy i nabywcy. Przeniesienie tych praw odbywa się na wniosek Ubezpieczającego udokumentowany zgodą zbywcy i nabywcy przedmiotu ubezpieczenia i wymaga pisemnego potwierdzenia tego faktu przez Towarzystwo.
10. Jeżeli prawa z umowy ubezpieczenia nie zostały przeniesione na nabywcę ubezpieczonego przedmiotu, stosunek ubezpieczenia wygasa z chwilą przejścia tego przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę.
11. W razie zmian organizacyjnych obejmujących Ubezpieczonego, polegających na podziale, wydzieleniu lub utworzeniu przez Ubezpieczonego lub z udziałem Ubezpieczonego nowego podmiotu, który przejmuje w części lub w całości ubezpieczone mienie, Towarzystwo udziela tym podmiotom ochrony ubezpieczeniowej w zakresie istniejącej umowy ubezpieczenia mienia, pod warunkiem, że nie zmienia się rodzaj prowadzonej działalności gospodarczej.

§7

1. Składkę ubezpieczeniową ustala się w oparciu o obowiązującą w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia Taryfę stawek do ubezpieczenia „Bezpieczny Biznes w TUW-ie”, uwzględniając: przedmiot ubezpieczenia, rodzaj prowadzonej przez Ubezpieczonego działalności gospodarczej, okres ubezpieczenia, wysokość sumy ubezpieczenia lub sumy gwarancyjnej, dotychczasowy przebieg szkodowy, zakres ubezpieczenia, rodzaj wybranych klauzul dodatkowych, rodzaj stosowanych zabezpieczeń, warunki płatności składki ubezpieczeniowej oraz przeprowadzoną ocenę ryzyka, a dodatkowo w ubezpieczeniu następstw nieszczęśliwych wypadków liczbę osób objętych ubezpieczeniem.
2. W razie wprowadzenia do umowy ubezpieczenia postanowień dodatkowych lub odmiennych od określonych w OWU, wysokość składki ubezpieczeniowej ustalana jest indywidualnie w uzgodnieniu z Ubezpieczającym.
3. Na wniosek Ubezpieczającego składka ubezpieczeniowa może być rozłożona na raty.
4. Terminy płatności kolejnych rat i ich wysokość są wskazane we wniosko-polisie lub w innym dokumencie ubezpieczenia.
5. W ubezpieczeniach krótkoterminowych, tj. ubezpieczeniach zawieranych na okres krótszy niż jeden rok, składka ubezpieczeniowa płatna jest jednorazowo.
6. W przypadku płatności składki ubezpieczeniowej lub jej raty gotówką za datę opłacenia składki ubezpieczeniowej uważa się datę, w której należna składka ubezpieczeniowa lub jej rata została przyjęta przez pracownika Towarzystwa lub agenta ubezpieczeniowego Towarzystwa.
7. W przypadku płatności składki ubezpieczeniowej lub jej raty przelewem bankowym, przekazem pocztowym lub kartą płatniczą za datę opłacenia składki ubezpieczeniowej uznaje się datę zlecenia przelewu w banku, dokonania przekazu w urzędzie pocztowym na wskazany w umowie ubezpieczenia rachunek bankowy Towarzystwa lub datę operacji kartą płatniczą, o ile na rachunku bankowym Ubezpieczającego były zgromadzone wystarczające środki pieniężne. W przypadku braku wystarczających środków pieniężnych na rachunku bankowym Ubezpieczającego za datę opłacenia składki ubezpieczeniowej lub raty składki ubezpieczeniowej uznaje się dzień uznania rachunku bankowego konta Towarzystwa pełną kwotą wymaganej składki ubezpieczeniowej lub jej raty.
8. Składka ubezpieczeniowa za zawarcie umowy uzupełniającej naliczana jest proporcjonalnie do końca okresu ubezpieczenia przy założeniu, że składka ubezpieczeniowa wynosi 1/365 kwoty ustalonej składki ubezpieczeniowej rocznej za każdy dzień udzielonej ochrony ubezpieczeniowej („pro rata”).
9. W przypadku wygaśnięcia stosunku ubezpieczenia przed upływem okresu na jaki została zawarta umowa ubezpieczenia, zgodnie z postanowieniami § 6 ust. 7 pkt 2, 3, 4 lub 5 Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki ubezpieczeniowej za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej, z zastrzeżeniem ust. 10.
10. Wysokość składki ubezpieczeniowej podlegającej zwrotowi wynosi 1/365 kwoty składki ubezpieczeniowej rocznej za każdy dzień niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.
11. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia lub jej rozwiązanie nie zwalnia Ubezpieczającego od obowiązku opłacenia składki ubezpieczeniowej za okres, w którym Towarzystwo udzielało ochrony ubezpieczeniowej.

Obowiązki Towarzystwa**§ 8**

1. W terminie 7 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o zajściu zdarzenia ubezpieczeniowego objętego ochroną, Towarzystwo informuje: Ubezpieczającego i/lub Ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem, a także osobę występującą z roszczeniem, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności Towarzystwa i wysokości odszkodowania lub świadczenia oraz przeprowadza postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania lub świadczenia. Towarzystwo przekazuje powyższe informacje w formie pisemnej lub w inny sposób, o ile dana osoba wyraziła na to zgodę.
2. Jeżeli w terminie określonym w § 11 ust. 2 i 3 niniejszych OWU, Towarzystwo nie wypłaci odszkodowania lub świadczenia, zawiadamia pisemnie osobę występującą z roszczeniem o przyczynach braku możliwości zaspokojenia jej roszczeń w całości lub w części, a jeśli istnieją podstawy także wypłaca bezsporną część odszkodowania lub świadczenia.

3. Ubezpieczający, Ubezpieczony, Uprawniony z umowy ubezpieczenia i poszkodowany mają prawo do informacji związanych ze zdarzeniem ubezpieczeniowym będących podstawą ustalenia odpowiedzialności Towarzystwa oraz ustalenia okoliczności zdarzenia ubezpieczeniowego, jak również wysokością odszkodowania lub świadczenia, za wyjątkiem ograniczeń wynikających z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych, ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego i ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych.

Obowiązki Ubezpieczającego i Ubezpieczonego

§ 9

1. Ubezpieczający i Ubezpieczony zobowiązany jest podać do wiadomości Towarzystwa wszystkie znane sobie okoliczności, o które Towarzystwo pytało przed zawarciem umowy ubezpieczenia w formularzu wniosko-polisy lub w inny sposób.
2. Jeżeli Ubezpieczający i Ubezpieczony zawiera umowę przez przedstawiciela, obowiązek wskazany w ust. 1 ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności mu znane.
3. W razie zawarcia przez Towarzystwo umowy ubezpieczenia, mimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.
4. W czasie trwania umowy ubezpieczenia, Ubezpieczający i Ubezpieczony zobowiązany jest zawiadamiać Towarzystwo o zmianach okoliczności wymienionych w ust. 1 niezwłocznie po otrzymaniu o nich wiadomości.
5. Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ust. 1, 2 i 4 nie zostały podane do jego wiadomości.
6. W razie utraty kluczy/pilotów (także zapasowych) do budynku/lokalu stanowiącego miejsce ubezpieczenia Ubezpieczony jest zobowiązany do bezzwłocznej wymiany zamków, kart dostępu lub pilotów lub przeprogramowania alarmu na własny koszt. Powyższy obowiązek nie dotyczy sytuacji, gdy klucze, karty dostępu lub piloty zostały zniszczone w sposób uniemożliwiający ich dalsze użycie przez osoby nieuprawnione. Ubezpieczający i Ubezpieczony jest zobowiązany do powiadomienia Towarzystwa o zniszczeniu kluczy, kart dostępu lub pilotów.
7. Ubezpieczający zawierający umowę na cudzy rachunek zobowiązany jest do poinformowania Ubezpieczonego o treści zawartej umowy ubezpieczenia. Ponadto Ubezpieczający zawierający umowę ubezpieczenia grupowego na cudzy rachunek jest zobowiązany przed przystąpieniem do umowy ubezpieczenia grupowego, do przekazania osobie zainteresowanej przystąpieniem do takiej umowy informacji w formie pisemnej w zakresie uzyskanym od Towarzystwa oraz informacji o:
 - 1) firmie zakładu ubezpieczeń oraz adresie jego siedziby,
 - 2) braku wynagrodzenia, w rozumieniu ustawy z dnia 15 grudnia 2017 r. o dystrybucji ubezpieczeń, otrzymywanego w związku z proponowanym przystąpieniem do umowy ubezpieczenia grupowego,
 - 3) możliwości złożenia reklamacji, wniesienia skargi oraz pozasądowego rozwiązywania sporów.
8. Ubezpieczający i Ubezpieczony, który wie o zawarciu umowy ubezpieczenia na jego rachunek jest zobowiązany do:
 - 1) zawiadamiania o zmianach adresu miejsca ubezpieczenia lub siedziby oraz wszelkich innych danych osobowych podanych we wniosko-polisie,
 - 2) podejmowania działań mających na celu zapobieganie powstaniu lub zwiększeniu rozmiaru szkody,
 - 3) użytkowania i utrzymywania obiektów budowlanych zgodnie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, ze szczególnym uwzględnieniem dotyczących ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane, bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i stosowania się do zaleceń straży pożarnej, o ile takie zostały wydane,
 - 4) budowy i eksploatacji urządzeń technicznych zgodnie ich przeznaczeniem, wytycznymi producenta/dystrybutora i instrukcją obsługi oraz wykonywania dozoru technicznego nad tymi urządzeniami,
 - 5) utrzymywania ubezpieczonych obiektów budowlanych w należytym stanie technicznym oraz dbania o dobry stan i sprawne funkcjonowanie wszystkich instalacji, maszyn i urządzeń,
 - 6) poddawania okresowym kontrolom technicznym i badaniom przez osoby uprawnione, o ile taki obowiązek spoczywa

na Ubezpieczonym: przewodów kominowych (dymowych, spalinowych i wentylacyjnych), instalacji gazowej, instalacji elektrycznej, grzewczej, systemu ochrony przeciwpożarowej i systemu zabezpieczeń przeciwkradzieżowych,

- 7) eksploatacji maszyn i urządzeń technicznych zgodnie z ich przeznaczeniem i instrukcją obsługi,
 - 8) przestrzegania wymogów zabezpieczenia mienia określonych w Załączniku nr 1 do OWU i stosowania wszystkich zabezpieczeń zadeklarowanych w umowie ubezpieczenia,
 - 9) przestrzegania zaleceń wydanych przez Towarzystwo oraz usunięcia w wyznaczonym terminie szczególnego zagrożenia, do usunięcia którego Towarzystwo zobowiązało pisemnie Ubezpieczonego; za szczególne zagrożenie uważa się takie, które już wcześniej było przyczyną szkody lub z wysokim stopniem prawdopodobieństwa może ją spowodować.
9. Ubezpieczający i Ubezpieczony jest zobowiązany niezwłocznie powiadomić Towarzystwo o zajściu okoliczności zwiększających prawdopodobieństwo zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego takich jak:
- 1) zmiana profilu i zakresu prowadzonej działalności,
 - 2) zmiana sposobu użytkowania ubezpieczonego budynku/lokalu,
 - 3) usunięcie, zmiana stanu lub awaria zabezpieczeń wymaganych zgodnie z Załącznikiem nr 1 do OWU lub zgłoszonych w umowie ubezpieczenia,
 - 4) rozpoczęcie remontu, modernizacji, przebudowy, rozbudowy lub nadbudowy ubezpieczonego mienia lub obiektu z ubezpieczonym mieniem, które zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994r. – Prawo budowlane wymagają zgłoszenia do właściwych instytucji lub uzyskania pozwolenia na budowę,
 - 5) zakończenie, przerwanie, zawieszenie na okres dłuższy niż 30 dni prowadzonej działalności,
 - 6) utrata kluczy, kart dostępu pilotów lub sterowników do miejsca przechowywania ubezpieczonego mienia.
10. Ubezpieczony, który jest przedsiębiorcą zobowiązany jest prowadzić ewidencję księgową lub wykaz ubezpieczonego mienia wraz z sumami ubezpieczenia zadeklarowanymi do ubezpieczenia; a w przypadku ubezpieczenia środków trwałych według wartości księgowej brutto, za powyższą ewidencję może być uznana ewidencja prowadzona dla celów rachunkowych wraz z wartościami księgowymi brutto w niej wskazanymi.
11. Ubezpieczony, który przekazuje budynek /lokal przedsiębiorcy w celu prowadzenia w nim działalności gospodarczej lub w celach mieszkalnych jest zobowiązany posiadać umowę najmu, dzierżawy lub użyczenia sporządzoną w formie pisemnej.
12. Ponadto Ubezpieczony zobowiązany jest:
- 1) umożliwić Towarzystwu dokonanie lustracji ubezpieczonego mienia oraz zapoznanie się z dokumentami mającymi związek z oceną ryzyka ubezpieczeniowego oraz sformułowaniem ewentualnych rekomendacji i zaleceń dotyczących kontroli tego ryzyka,
 - 2) w odniesieniu do ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej – niezwłocznie przekazać Towarzystwu zawiadomienie o otrzymaniu/wniesieniu pozwu, nakazu zapłaty, orzeczeniu sądu lub wszczęciu postępowania karnego, w terminie umożliwiającym wniesienie środka zaskarżenia lub podjęcia innych czynności przewidzianych prawem.

Obowiązki Ubezpieczającego i Ubezpieczonego w przypadku zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego

§10

1. W razie zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego Ubezpieczony zobowiązany jest:
 - 1) użyć dostępnych środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiaru, przez co należy rozumieć również niezwłoczne:
 - a) wezwanie w zależności od szkody odpowiednich służb ratowniczych,
 - b) powiadomienie Policji: o zdarzeniu powodującym ofiary w ludziach, dewastacji, kradzieży z włamaniem i rabunku, kradzieży zwykłej zewnętrznych elementów budynków/lokalu lub budowli, kradzieży zwykłej mienia oraz o każdym zdarzeniu powstałym w okolicznościach nasuwających przypuszczenie, że popełniono przestępstwo,
 - 2) powiadomić niezwłocznie Towarzystwo o powstaniu szkody, nie później niż w ciągu 3 dni od jej powstania lub uzyskania informacji o jej powstaniu,
 - 3) nie zmieniać stanu faktycznego spowodowanego zdarzeniem ubezpieczeniowym do czasu rozpoczęcia czynności

- likwidacyjnych przez przedstawiciela Towarzystwa, chyba że zmiana jest niezbędna w celu zabezpieczenia mienia przed dalszą szkodą lub zmniejszenia rozmiaru szkody; Towarzystwo nie może powołać się na to postanowienie, jeżeli przedstawiciel Towarzystwa nie rozpoczął czynności likwidacyjnych w ciągu 5 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o szkodzie,
- 4) udzielić Towarzystwu pomocy przy wykonywaniu czynności likwidacyjnych, w tym udostępnić wszelkie dokumenty i informacje niezbędne do ustalenia okoliczności powstania szkody, jej rozmiaru i wysokości odszkodowania,
 - 5) przedstawić do wglądu umowę najmu, dzierżawy lub użyczenia, jeżeli budynek /lokal został przekazany przedsiębiorcy w celu prowadzenia w nim działalności gospodarczej lub w celach mieszkalnych,
 - 6) sporządzić na własny koszt rachunek strat (kosztorys lub wykaz utraconego, zniszczonego lub uszkodzonego mienia objętego ubezpieczeniem z określeniem jego ilości, wartości, roku produkcji, producenta), na podstawie posiadanych materiałów dowodowych i dokumentów i w ciągu 14 dni od dnia powzięcia informacji o szkodzie złożyć rachunek strat oraz dokumenty uzasadniające wysokość roszczenia (z wyłączeniem szkód z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej i następstw nieszczęśliwych wypadków); Towarzystwo zastrzega sobie prawo weryfikacji otrzymanych dokumentów,
 - 7) wypełnić obowiązki przewidziane w postanowieniach OWU dotyczących poszczególnych rodzajów ubezpieczeń,
 - 8) zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę.
2. W przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, zawiadomienie o wystąpieniu zdarzenia ubezpieczeniowego może złożyć również Ubezpieczony lub jego spadkobiercy.
 3. W przypadku wystąpienia poszkodowanego z roszczeniem o odszkodowanie z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w zakresie objętym ubezpieczeniem na drogę sądową przeciwko Ubezpieczonemu jest on zobowiązany powiadomić o tym Towarzystwo niezwłocznie nie później niż w terminie 7 dni od dnia otrzymania pozwu.
 4. Ubezpieczony jest zobowiązany także informować Towarzystwo o wszczętym przeciwko niemu postępowaniu karnym lub administracyjnym, pozostającym w związku z zakresem ubezpieczenia niezwłocznie nie później niż w terminie 7 dni od dnia otrzymania pozwu.
 5. Ubezpieczony zobowiązany jest przekazać Towarzystwu orzeczenie sądu w terminie umożliwiającym zajęcie stanowiska co do zasadności wniesienia środka odwoławczego, niezwłocznie nie później niż w terminie 7 dni od dnia otrzymania orzeczenia sądu.
 6. Zaspokojenie lub uznanie przez Ubezpiezonego roszczeń poszkodowanego bez uprzedniej pisemnej zgody Towarzystwa nie ma wpływu na odpowiedzialność Towarzystwa za szkodę.
 7. Skutki braku zawiadomienia Towarzystwa o zdarzeniu ubezpieczeniowym nie następują, jeżeli Towarzystwo w terminie wyznaczonym do zawiadomienia o zdarzeniu otrzymało wiadomość o okolicznościach, które należało podać do jego wiadomości.
 8. Jeżeli Ubezpieczający lub Ubezpieczony umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował środków określonych w ust. 1 pkt 1 Towarzystwo jest wolne od odpowiedzialności za szkody powstałe z powodu niedopełnienia tych obowiązków.
 9. W razie zajścia nieszczęśliwego wypadku Ubezpieczony zobowiązany jest:
 - 1) dążyć do zmniejszenia skutków nieszczęśliwego wypadku, w tym niezwłocznie poddać się opiece lekarskiej i wskazanemu leczeniu,
 - 2) zawiadomić Towarzystwo o zaistnieniu nieszczęśliwego wypadku w terminie 7 dni od daty jego zaistnienia, a w przypadku zaistnienia okoliczności uniemożliwiających zgłoszenie szkody w wyznaczonym terminie - nie później niż po upływie 7 dni od ustania okoliczności uniemożliwiających terminowe zgłoszenie szkody,
 - 3) dostarczyć dokumenty niezbędne do ustalenia zasadności i wysokości świadczenia, informujące o okolicznościach zaistnienia nieszczęśliwego wypadku, przebiegu leczenia, poniesionych kosztach; w przypadku, gdy Ubezpieczony uległ nieszczęśliwemu wypadkowi podczas wykonywania czynności wymagających posiadania uprawnień, Ubezpieczony winien jest dostarczyć dokument uprawniający go do wykonywania tych czynności,
 - 4) umożliwić Towarzystwu zasięgnięcie informacji na temat okoliczności zaistnienia nieszczęśliwego wypadku, doznanych obrażeń ciała, w tym u lekarzy, którzy nad Ubezpieczonym sprawowali lub nadal sprawują opiekę po nieszczęśliwym wypadku,
 - 5) poddać się na żądanie Towarzystwa badaniu przez lekarzy wskazanych przez Towarzystwo.
 10. W razie śmierci Ubezpiezonego świadczenie przysługuje Uprawnionemu z umowy ubezpieczenia do wykonania praw wynikających z umowy ubezpieczenia. Uprawniony z umowy ubezpieczenia zobowiązany jest dostarczyć do Towarzystwa akt zgonu i dokumenty potwierdzające uprawnienie do otrzymania świadczenia oraz okazać do wglądu swój dokument tożsamości ze zdjęciem.

Wypłata odszkodowania

§ 11

1. Wypłata odszkodowania następuje na podstawie uznania roszczenia przez Towarzystwo, ugody lub prawomocnego orzeczenia sądowego.
2. Odszkodowanie wypłaca się w terminie 30 dni od daty otrzymania przez Towarzystwo zawiadomienia o zdarzeniu.
3. Gdyby wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności Towarzystwa albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie wypłaca się w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część odszkodowania Towarzystwo wypłaca w terminie 30 dni od daty otrzymania przez Towarzystwo zawiadomienia o zdarzeniu.

Roszczenia regresowe

§ 12

1. Z dniem wypłaty odszkodowania na Towarzystwo przechodzi prawo dochodzenia roszczeń od osoby trzeciej odpowiedzialnej za szkodę, do wysokości wypłaconego odszkodowania.
2. Nie przechodzą na Towarzystwo roszczenia Ubezpiezonego przeciwko osobom, z którymi Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba, że sprawca wyrządził szkodę umyślnie.
3. Jeżeli Towarzystwo pokryło część szkody, Ubezpieczonemu przysługuje co do pozostałej części, pierwszeństwo w zaspokojeniu roszczeń.
4. Towarzystwu nie przysługuje prawo dochodzenia zwrotu świadczeń wypłaconych z tytułu ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków.

Rozpatrywanie reklamacji

§ 13

1. W przypadku zastrzeżeń dotyczących usług świadczonych przez Towarzystwo, Klientowi i spadkobiercy Klienta posiadającemu interes prawny w ustaleniu odpowiedzialności lub spełnieniu świadczenia z umowy ubezpieczenia przysługuje prawo do wniesienia reklamacji na działanie lub zaniechanie Towarzystwa związane z zawieraniem lub wykonywaniem umowy ubezpieczenia.
2. Reklamacja może być złożona przez osobę fizyczną, osobę prawną lub spółkę nieposiadającą osobowości prawnej:
 - 1) na piśmie w postaci papierowej:
 - a) osobiście w terenowej jednostce Towarzystwa [wykaz tych jednostek jest dostępny na stronie internetowej: www.tuw.pl w zakładce Kontakt w sekcji „znajdź na mapie”] lub u agenta Raabegystwa, lub w Centrali Towarzystwa, (ul. Henryka Raabego 13, 02-793 Warszawa), albo
 - b) wysłana przesyłką pocztową w rozumieniu art. 3 pkt 21 Ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. Prawo pocztowe albo nadana w placówce podmiotu zajmującego się doręczaniem korespondencji na terenie Unii Europejskiej – na adresy jednostek wskazanych w lit. a) powyżej, albo
 - 2) na piśmie w postaci elektronicznej:
 - a) z wykorzystaniem środka komunikacji elektronicznej, w tym za pośrednictwem poczty elektronicznej:
 - i. Reklamację dotyczącą szkód należy przysyłać na adres sls@tuw.pl – w temacie wiadomości należy wpisać numer szkody
 - ii. Reklamację dotyczącą dystrybucji ubezpieczeń i obsługi zawartych umów ubezpieczenia należy przysyłać na adres polisa@tuw.pl – w temacie wiadomości należy wpisać numer polisy
 - iii. Reklamację dotyczącą windykacji należności lub regresu należy przysyłać na adres windykacja.reklamacje@tuw.pl – w temacie wiadomości należy wpisać numer sprawy.
 - iv. Reklamację dotyczącą kwestii nieujętych powyżej należy przysyłać na adres skargi@tuw.pl.

- b) wysłana na adres do doręczeń elektronicznych Towarzystwa wpisany do bazy adresów elektronicznych, zgodnie z Ustawą z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, tj. na adres **AE:PL-13946-64818-BTVAU-33**, albo
- 3) ustnie:
 - a) telefonicznie na numer telefonu Towarzystwa +48 22 545 39 50, albo
 - b) osobiście do protokołu podczas wizyty w terenowej jednostce Towarzystwa [wykaz tych jednostek jest dostępny na stronie internetowej: www.tuw.pl w zakładce Kontakt] w sekcji „znajdź na mapie”.
3. Towarzystwo rozpatruje reklamację w terminie 30 dni od dnia jej otrzymania przez Towarzystwo. Do zachowania terminu wystarczy wysłanie Klientowi odpowiedzi przed jego upływem.
4. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, gdy rozpatrzenie reklamacji nie jest możliwe w terminie, o którym mowa w ust. 3, odpowiedź zostanie udzielona po dokonaniu ustaleń niezbędnych do rozpatrzenia reklamacji, nie później jednak niż w terminie 60 dni od dnia otrzymania reklamacji. W takim przypadku Towarzystwo przesyła Skarżącemu informację z wyjaśnieniem przyczyn opóźnienia, ze wskazaniem okoliczności wymagających wyjaśnienia i przewidywanym terminem rozpatrzenia reklamacji i udzielenia odpowiedzi.
5. Odpowiedź na reklamację osoby fizycznej sporządzana jest na piśmie i przesyłana osobie ją składającej w poniższy sposób:
 - 1) w postaci elektronicznej – w przypadku, gdy reklamacja została złożona przez klienta na piśmie w postaci elektronicznej, chyba że Klient wniósł o udzielenie odpowiedzi na piśmie w postaci papierowej;
 - 2) w postaci papierowej – w przypadku, gdy reklamacja została złożona przez Klienta na piśmie w postaci papierowej, chyba że Klient wniósł o udzielenie odpowiedzi na piśmie w postaci elektronicznej;
 - 3) w postaci papierowej albo elektronicznej, zgodnie z wnioskiem Klienta – w przypadku, gdy reklamacja została złożona przez Klienta ustnie.
6. W przypadku, o którym mowa w ust. 5 pkt. 1 odpowiedź jest udzielana:
 - 1) z wykorzystaniem środka komunikacji elektronicznej, za pomocą którego Klient złożył reklamację, albo innego wskazanego przez Klienta środka komunikacji elektronicznej – w przypadku, gdy reklamacja została złożona przez Klienta z wykorzystaniem środka komunikacji elektronicznej;
 - 2) na adres Klienta do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, wpisany do bazy adresów elektronicznych, o której mowa w art. 25 tej ustawy – w przypadku, gdy reklamacja została wysłana przez Klienta na adres do doręczeń elektronicznych.
7. Odpowiedź na reklamację złożoną przez osobę prawną lub spółkę nieposiadającą osobowości prawnej przekazuje się Klientowi w postaci papierowej lub na innym trwałym nośniku, tj. m.in. pocztą elektroniczną.
8. Ze szczegółową informacją dotyczącą trybu wnoszenia i rozpatrywania reklamacji przez Towarzystwo można zapoznać się na stronie internetowej Towarzystwa lub w każdej jednostce Towarzystwa.
9. W przypadku nieuwzględnienia przez Towarzystwo reklamacji, Klientom będącym osobami fizycznymi, przysługuje prawo wystąpienia z wnioskiem o rozpatrzenie sprawy przez Rzecznika Finansowego w zakresie zastrzeżeń dotyczących usług świadczonych przez Towarzystwo. Dodatkowo, w przypadku, jeśli ww. osoby są konsumentami w rozumieniu art. 22¹ Ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny, mają możliwość zwrócenia się o pomoc do właściwego miejscowo Powiatowego (Miejskiego) Rzecznika Konsumentów.

Rozwiązywanie sporów

§14

1. Towarzystwo przewiduje możliwość oraz wyraża wolę pozasądowego rozwiązywania sporów.
2. Spór z Towarzystwem może być na wniosek Klienta będącego osobą fizyczną, poddany pozasądowemu postępowaniu w sprawie rozwiązywania sporów pomiędzy Klientem a podmiotem rynku finansowego, które przeprowadza Rzecznik Finansowy. Szczegółowe informacje zamieszczone zostały na stronie internetowej Rzecznika Finansowego <https://rf.gov.pl>.
3. Rozstrzygnięcie sporu pomiędzy TUW “TUW” a Klientem będącym uczestnikiem rynku finansowego w rozumieniu ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym – może być poddane postępowaniu przed sądem polubownym przy Komisji Nadzoru Finansowego, a szczegółowe

informacje zamieszczone zostały na stronie internetowej KNF https://www.knf.gov.pl/dla_rynku/sad_polubowny_przy_KNF.

4. Klientom przysługuje prawo do wystąpienia z powództwem do sądu powszechnego. Powództwo o roszczenie wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego, Uprawnionego z umowy ubezpieczenia, spadkobiercy Ubezpieczonego lub spadkobiercy Uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
5. Towarzystwo podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.

ROZDZIAŁ II UBEZPIECZENIE MIENIA OD POŻARU I INNYCH ZDARZEŃ LOSOWYCH

Przedmiot i miejsce ubezpieczenia

§15

1. Przedmiotem ubezpieczenia od pożaru i innych zdarzeń losowych może być mienie stanowiące własność Ubezpieczonego lub będące w jego posiadaniu na podstawie innego tytułu prawnego, wykorzystywane w związku z prowadzoną działalnością oraz ewidencjonowane zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz mienie prywatne pracowników.
2. Przedmiotem ubezpieczenia od pożaru i innych zdarzeń losowych może być następujące mienie wskazane w umowie ubezpieczenia:
 - 1) budynki, lokale,
 - 2) budowle,
 - 3) nakłady inwestycyjne,
 - 4) maszyny, urządzenia i wyposażenie,
 - 5) środki obrotowe,
 - 6) wartości pieniężne,
 - 7) mienie osób trzecich,
 - 8) mienie prywatne pracowników.
3. Ubezpieczone mienie jest objęte ochroną ubezpieczeniową w miejscu wskazanym w umowie ubezpieczenia znajdującym się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z zastrzeżeniem, że:
 - 1) mienie prywatne pracowników objęte jest ochroną ubezpieczeniową w każdym miejscu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w którym pracownik świadczył pracę na polecenie Ubezpieczonego,
 - 2) wartości pieniężne ubezpieczone w czasie transportu są objęte ochroną ubezpieczeniową w każdym miejscu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej związanym z wykonywaniem transportu wartości pieniężnych.
4. W ubezpieczeniu od pożaru i innych zdarzeń losowych Towarzystwo obejmuje ochroną ubezpieczeniową szkody powstałe w ubezpieczonym mieniu również w przypadku jego przeniesienia do innej ubezpieczonej lokalizacji; z zastrzeżeniem, że ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód powstałych podczas transportu. Ubezpieczony jest zobowiązany posiadać dokumentację potwierdzającą fakt przeniesienia mienia z określeniem, jego rodzaju i sumy ubezpieczenia oraz daty zmiany miejsca ubezpieczenia. Limit odpowiedzialności dla mienia przeniesionego do innej lokalizacji wynosi 30% sumy ubezpieczenia od pożaru i innych zdarzeń losowych, jednak nie więcej niż 500.000 PLN.
5. Zakres ubezpieczenia mienia jest rozszerzony o uzasadnione i udokumentowane koszty poszukiwania przyczyny szkody powstałej na skutek awarii ubezpieczonych instalacji elektrycznej, wodnej, kanalizacyjnej, centralnego ogrzewania budynku obejmujące koszty poszukiwania miejsca powstania szkody, koszty usunięcia awarii instalacji będącej przyczyną szkody oraz koszty przywrócenia do stanu sprzed szkody. Ochrona obejmuje również koszty poszukiwania miejsca powstania szkody i usunięcia awarii powyższych instalacji w przypadku, gdy istnieje realne zagrożenie powstania szkody, a działania są podejmowane w celu zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów. Górna granica odpowiedzialności Towarzystwa za koszty poszukiwania przyczyny powstania szkody, usunięcia awarii oraz przywrócenia do stanu sprzed szkody wynosi 5.000 PLN.
6. Ponadto zakres ubezpieczenia mienia jest rozszerzony o mienie znajdujące się we wszystkich nowych lokalizacjach na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, których użytkowanie Ubezpieczony rozpocznie w okresie ubezpieczenia, z zastrzeżeniem, że:
 - 1) ochrona ubezpieczeniowa rozpoczyna się od dnia przyjęcia danej lokalizacji do użytkowania (np. podpisania umowy najmu) pod warunkiem, że:
 - a) adresy tych lokalizacji wraz z wartością znajdującego się w nich mienia zostaną podane do wiadomości Towarzystwu w ciągu 30 dni od dnia przyjęcia ich do użytkowania,

- b) działalność gospodarcza prowadzona w nowym miejscu ubezpieczenia jest tożsama z zadeklarowaną w umowie ubezpieczenia,
 - c) lokalizacje spełniają wymagania określone w OWU odnośnie zabezpieczeń przeciwpożarowych i przeciwkradzieżowych oraz nie są położone na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią w rozumieniu ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne,
- 2) limit odpowiedzialności Towarzystwa wynosi 30% sumy ubezpieczenia od pożaru i innych zdarzeń losowych, jednak nie więcej niż 500.000 PLN łącznie dla wszystkich kategorii mienia na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie od otwarcia i rozpoczęcia prowadzenia działalności w nowej lokalizacji do momentu jej zgłoszenia.

Zakres ubezpieczenia

§ 16

1. Ubezpieczenie mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych może być zawarte w jednym z następujących wariantów:
 - 1) **ryzyka nazwane,**
 - 2) **wszystkie ryzyka.**
2. Ubezpieczenie mienia w **wariantcie ryzyka nazwane** obejmuje ochroną szkody będące bezpośrednim następstwem poniżej wymienionych zdarzeń ubezpieczeniowych:
 - 1) deszcz,
 - 2) dym i sadza,
 - 3) fala ponaddźwiękowa,
 - 4) grad,
 - 5) lawina,
 - 6) osuwanie się ziemi,
 - 7) pożar,
 - 8) wiatr,
 - 9) śnieg i lód,
 - 10) trzęsienie ziemi,
 - 11) uderzenie pioruna,
 - 12) uderzenie pojazdu,
 - 13) upadek drzew lub masztów,
 - 14) upadek statku powietrznego,
 - 15) wybuch,
 - 16) zalanie,
 - 17) zapadanie się ziemi.
3. Ubezpieczenie mienia w **wariantcie wszystkie ryzyka** obejmuje ochroną szkody będące bezpośrednim następstwem uszkodzenia, zniszczenia lub utraty mienia wskutek jakiegokolwiek zdarzenia losowego, które nie zostało wyłączone na mocy postanowień określonych w § 4 i § 19.
4. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej ubezpieczenie mienia w **wariantcie ryzyka nazwane i wariantcie wszystkie ryzyka** może zostać rozszerzone o szkody będące następstwem **powodzi**.
5. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej ubezpieczenie mienia w **wariantcie ryzyka nazwane i wariantcie wszystkie ryzyka** może zostać rozszerzone o następujące klauzule dodatkowe:
 - 1) Klauzula nr 1 Automatycznego pokrycia wzrostu wartości mienia,
 - 2) Klauzula nr 2 Ubezpieczenie od przebiecia,
 - 3) Klauzula nr 3 Ubezpieczenie od dewastacji,
 - 4) Klauzula nr 4 Ubezpieczenie od katastrofy budowlanej,
 - 5) Klauzula nr 5 Ubezpieczenie od zepsucia na skutek nieodpowiedniej temperatury,
 - 6) Klauzula nr 6 Ubezpieczenie od szkód na skutek przemarzania i przenikania wody z gruntu,
 - 7) Klauzula nr 7 Ubezpieczenie od szkód na skutek prowadzenia prac budowlano-montażowych,
 - 8) Klauzula nr 8 Ubezpieczenie od strajków, rozruchów i zamieszek społecznych,
 - 9) Klauzula nr 9 Ubezpieczenie od aktów terrorystycznych,
 - 10) Klauzula nr 10 Ubezpieczenie maszyn od szkód elektrycznych,
 - 11) Klauzula nr 11 Ubezpieczenie maszyn od awarii,
 - 12) Klauzula nr 12 Ubezpieczenie budynków, lokali i budowli w budowie,
 - 13) Klauzula nr 13 Ubezpieczenie mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii (OZE),
 - 14) Klauzula nr 14 Ubezpieczenie kosztów odtworzenia dokumentacji,
 - 15) Klauzula nr 15 Ubezpieczenie kosztów stałych działalności,
 - 16) Klauzula nr 16 Ubezpieczenie kosztów dodatkowych działalności,
 - 17) Klauzula nr 17 Ubezpieczenie kosztów rzeczoznawców,
 - 18) Klauzula nr 18 Zniesienie konsumpcji sumy ubezpieczenia,
 - 19) Klauzula nr 38 Zniesienie fransyzy.

Zwrot kosztów dodatkowych

§ 17

W ramach sumy ubezpieczenia przedmiotu, który uległ szkodzie Towarzystwo pokrywa uzasadnione i udokumentowane koszty poniesione przez Ubezpieczonego w związku z wystąpieniem zdarzenia ubezpieczeniowego objętego ochroną ubezpieczeniową:

- 1) **koszty akcji ratowniczej i zabezpieczenia mienia przed zwiększeniem szkody**, koszty działań podjętych przez Ubezpieczonego w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiaru, łącznie z działaniami nieskutecznymi, o ile działania te były adekwatne do występujących okoliczności. W ramach ubezpieczenia kosztów akcji ratowniczej ochroną objęte są również szkody w ubezpieczonym mieniu, które powstały w następstwie akcji ratowniczej,
- 2) **koszty działań po szkodzie** koszty przypadające na uprzątnięcie pozostałości po szkodzie, porządkowanie i utylizację do limitu 20 % sumy ubezpieczenia, jednak nie więcej niż 20 000 PLN.

Suma ubezpieczenia

§ 18

1. W zależności od przedmiotu ubezpieczenia przed zawarciem umowy ubezpieczenia sumę ubezpieczenia ustala Ubezpieczający w systemie na sumy stałe lub na pierwsze ryzyko:
 - 1) w systemie na sumy stałe ubezpieczane są:
 - a) budynki, lokale i budowle,
 - b) maszyny, urządzenia i wyposażenie,
 - c) środki obrotowe,
 - 2) w systemie na pierwsze ryzyko ubezpieczane są:
 - a) nakłady inwestycyjne,
 - b) wartości pieniężne,
 - c) mienie osób trzecich,
 - d) mienie prywatne pracowników.
2. Sumę ubezpieczenia Ubezpieczający ustala odrębnie dla każdego rodzaju mienia według następujących wartości:
 - 1) budynków, lokali i budowli według wartości:
 - a) odtworzeniowej – jeżeli stopień zużycia technicznego nie przekracza 50%,
 - b) rzeczywistej,
 - c) księgowej brutto.
 - 2) nakładów inwestycyjnych – według wysokości wydatków poniesionych na adaptację budynku lub lokalu,
 - 3) maszyn, urządzeń i wyposażenia według wartości:
 - a) odtworzeniowej – jeżeli stopień zużycia technicznego nie przekracza 50%,
 - b) rzeczywistej,
 - c) księgowej brutto.
 - 4) środków obrotowych – ceny nabycia lub kosztów wytworzenia,
 - 5) wartości pieniężnych według wartości:
 - a) gotówka – nominalnej, wartość nominalną dla waluty obcej przelicza się według średniego kursu waluty ogłoszonego przez NBP z dnia zawarcia umowy ubezpieczenia,
 - b) papiery wartościowe – ceny sprzedaży, w przypadku papierów wartościowych dopuszczonych do publicznego obrotu według wartości rynkowej bez prowizji i opłat,
 - c) złoto, srebro i wyroby z tych metali, kamieni szlachetnych, pereł i bursztynu, a także platyny i innych metali z grupy platynowców - ceny nabycia lub kosztów wytworzenia,
 - d) pozostałe wartości pieniężne – nominalnej,
 - e) mienia osób trzecich – rzeczywistej,
 - f) mienia prywatnego pracowników – rzeczywistej.
3. W ramach sumy ubezpieczenia mienia prywatnego pracowników Towarzystwo ponosi odpowiedzialność za szkody powstałe na skutek zdarzeń ubezpieczeniowych objętych ochroną do kwoty 1.000 PLN na jednego poszkodowanego pracownika na jedno i wszystkie zdarzenia powstałe w okresie ubezpieczenia.
4. W ramach sumy ubezpieczenia maszyn, urządzeń i wyposażenia Towarzystwo ponosi odpowiedzialność za szkody w niskocennych składnikach majątku (tj. nieewidencjonowanych rzeczowych składnikach majątku o wartości jednostkowej poniżej 3.000 PLN) do limitu 20% sumy ubezpieczenia, nie więcej niż 20.000 PLN na jedno i wszystkie zdarzenia powstałe w okresie ubezpieczenia.
5. Odpowiedzialność Towarzystwa za szkody spowodowane uderzeniem pojazdu będącego w prawnym posiadaniu Ubezpieczonego lub będącego w jego użytkowaniu w momencie powstania szkody, jego

części lub przewożonego nim ładunku jest ograniczona do wysokości 10.000 PLN.

6. Suma ubezpieczenia oraz limity odpowiedzialności stanowią górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa na jedno i wszystkie zdarzenia powstałe w okresie ubezpieczenia.
7. Suma ubezpieczenia oraz limity odpowiedzialności, w tym również dla zdarzeń objętych daną klauzulą dodatkową, ulegają każdorazowo zmniejszeniu o wypłacone odszkodowanie, aż do ich wyczerpania.
8. Na pisemny wniosek Ubezpieczającego można podwyższyć lub uzupełnić sumę ubezpieczenia/limit odpowiedzialności a także rozszerzyć zakres dotychczasowej ochrony ubezpieczeniowej. Zmiana warunków zawartej umowy może nastąpić od dnia wskazanego we wniosku Ubezpieczającego, jednak nie wcześniej niż od dnia następnego po opłaceniu dodatkowej składki ubezpieczeniowej, o ile nie umówiono się inaczej. W przypadku akceptacji Towarzystwo potwierdza dokonanie zmiany w formie pisemnej.
9. Suma ubezpieczenia powinna:
 - 1) uwzględniać podatek VAT w przypadku, gdy Ubezpieczony nie jest płatnikiem podatku VAT,
 - 2) nie uwzględniać podatku VAT w przypadku, gdy Ubezpieczony jest płatnikiem podatku VAT.

Wyłączenia z zakresu ubezpieczenia mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych

§ 19

1. Ochrona ubezpieczeniowa mienia w wariancie ryzyka nazwane i w wariancie wszystkie ryzyka nie obejmuje:
 - 1) gruntów, gleby, w tym torfowisk i składów torfu, żywych roślin innych niż rośliny doniczkowe i żywych zwierząt,
 - 2) złóż geologicznych na pokładach naturalnych, mienia znajdującego się pod ziemią, mienia znajdującego się na rzekach i otwartych zbiornikach wodnych,
 - 3) materiałów wybuchowych i pirotechnicznych, fajerwerków, sygnalizatorów, detonatorów i rakiet świetlnych,
 - 4) środków odurzających, substancji psychotropowych oraz dopalaczy,
 - 5) elektrowni wiatrowych,
 - 6) szklarni, cieplarni, oranżerii, ogrodów zimowych i inspektów oraz znajdującego się w nich mienia,
 - 7) obiektów z tymczasowymi zadaszeniami, powłokami namiotowymi, brezentowymi i pneumatycznymi, namiotów i tuneli foliowych, kiosków, straganów oraz znajdującego się w nich mienia,
 - 8) wzorów, prototypów, modeli poglądowych, planów, ekspertyz,
 - 9) paliw,
 - 10) broni i amunicji,
 - 11) świec i zniczy,
 - 12) automatów wrzutowych na monety i żetony, automatów do gier oraz automatów do wydawania i rozmieniania pieniędzy wraz z ich zawartością,
 - 13) odpadów i surowców wtórnych,
 - 14) mienia przeznaczonego na złom lub do likwidacji,
 - 15) środków obrotowych, które są przeterminowane lub nie posiadają aktualnego atestu, wydanego przez uprawniony do tego organ,
 - 16) akt, dokumentów, ksiąg handlowych i innych nośników danych, z wyłączeniem programów komputerowych produkcji seryjnej, będących w ciągłej sprzedaży i użytkowanych przez Ubezpieczonego,
 - 17) mienia, którego nabycie nie jest potwierdzone oryginalnymi dowodami zakupu zgodnie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, wprowadzonym na polski obszar celny lub do obrotu niezgodnie z prawem albo w mieniu, na którego posiadanie Ubezpieczony nie ma zezwolenia wymaganego przez prawo,
 - 18) pojazdów mechanicznych podlegających rejestracji,
 - 19) podziemnych i nadziemnych linii przesyłowych i dystrybucyjnych energii elektrycznej, sygnałów telefonicznych, telegraficznych oraz wszelkich sygnałów komunikacyjnych zarówno audio, jak i wizualnych, włączając przewody, kable, słupy, pylony, mierniki, wieże i jakiegokolwiek wyposażenie, które może towarzyszyć takim konstrukcjom, w tym podstawę wszelkiego rodzaju, z wyjątkiem linii i urządzeń stanowiących własność Ubezpieczonego i znajdujących się w miejscu ubezpieczenia
 - 20) mienia składowanego na wolnym powietrzu, o ile nie umówiono się inaczej,
 - 21) mienia znajdującego się w kopalniach,
 - 22) mienia znajdującego się w budynkach, lokalach i budowlach w budowie,

- 23) budynków i budowli wzniesionych lub użytkowanych niezgodnie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego i/lub w mieniu znajdującym się w tych budynkach i budowlach,
 - 24) budynków i budowli wykorzystywanych do prowadzenia działalności przed uzyskaniem decyzji o pozwoleniu na użytkowanie sporządzonej w formie pisemnej,
 - 25) budynków i budowli przeznaczonych do rozbiórki i/lub w mieniu znajdującym się w tych budynkach i budowlach,
 - 26) budynków i budowli w trakcie remontu, modernizacji, nadbudowy, rozbudowy lub przebudowy, jeżeli te roboty budowlane zgodnie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego wymagają zgłoszenia do właściwych instytucji i/lub w mieniu znajdującym się w tych budynkach i budowlach.
2. Poza wyłączeniami ogólnymi określonymi w § 4, zakres ubezpieczenia mienia nie obejmuje także odpowiedzialności za szkody:
 - 1) powstałe w wyniku przypalenia lub osmalenia, jeżeli nie było pożaru, lub w wyniku poddania ubezpieczonego mienia działaniu ciepła albo ognia w celu związanym z prowadzoną działalnością gospodarczą,
 - 2) powstałe wskutek zalania, deszczu, gradu, śniegu, lodu, jeśli powodem był zły stan techniczny lub wadliwa konserwacja (dachu, instalacji, rynien, stolarki okiennej, drzwiowej lub innych elementów) ubezpieczonego budynku lub budowli albo budynku lub budowli z ubezpieczanym mieniem,
 - 3) powstałe wskutek zalania, deszczu, gradu, śniegu, lodu przez niezabezpieczone lub nieszczelne otwory dachowe, okienne, drzwiowe lub inne elementy budynku,
 - 4) powstałe w wyniku zalania mienia składowanego w pomieszczeniach usytuowanych poniżej poziomu gruntu, jeżeli mienie było przechowywane poniżej 10 cm nad podłogą, z wyjątkiem szkód spowodowanych wyłącznie zalaniem bezpośrednio z góry,
 - 5) spowodowane wybuchem wywołanym przez Ubezpieczonego w celach produkcyjnych, eksploatacyjnych, rozbiórkowych lub innych oraz w silnikach spalinowych, gdy wybuch związany jest z ich naturalnym działaniem lub gdy spowodowany został normalnym ciśnieniem zawartych w nich gazów,
 - 6) powstałe na skutek cofnięcia się ścieków z instalacji kanalizacyjnej, jeżeli nie zastosowano zaworów zwrotnych, o ile na Ubezpieczonym spoczywał obowiązek zainstalowania takich zaworów,
 - 7) powstałe wskutek nawilgacania, przemarzania lub przenikania wód gruntowych i opadowych przez fundamenty, ściany, posadzki, stropy,
 - 8) powstałe w wyniku próbnego użycia (próby ciśnieniowe) urządzeń tryskaczowych,
 - 9) podlegające jakimkolwiek ubezpieczeniu obowiązkowemu, niezależnie od tego, czy obowiązek ten został spełniony,
 - 10) z chwilą zakończenia lub przerwania prowadzenia działalności gospodarczej w miejscu ubezpieczenia na okres dłuższy niż 30 dni,
 - 11) powstałe w wyniku drgań spowodowanych ruchem jakichkolwiek pojazdów i maszyn,
 - 12) będące następstwem zakłócenia lub przerwy w dostawie mediów,
 - 13) powstałe na skutek tego, że Ubezpieczony nie zapewnił w sezonie grzewczym należytego ogrzewania pomieszczeń, budynku,
 - 14) powstałe wskutek usiłowania lub dokonania oszustwa, wyłudzenia, podstępu, wymuszenia lub szantażu, wprowadzenia w błąd lub pozostawiania w błędzie, poświadczania nieprawdy, fałszerstwa, defraudacji, sprzeniewierzenia,
 - 15) ujawnione w trakcie inwentaryzacji mienia lub spowodowane błędami księgowymi,
 - 16) spowodowane wadami projektowymi, materiałowymi,
 - 17) spowodowane błędami wykonawczymi w produkcji, wadliwej obsłudze, awarii maszyny, wad ukrytych,
 - 18) spowodowane wadliwą konserwacją lub powstałe w wyniku zaniechania wymaganej konserwacji lub niedokonywania przeglądów,
 - 19) powstałe w okresie gwarancji, za które odpowiada producent, serwisant, sprzedawca lub dostawca,
 - 20) powstałe wskutek naturalnego zużycia mienia, korozji, rdzy, erozji, powolnego działania czynników geologicznych, powolnego odkształcania, lub wady ukrytej,
 - 21) spowodowane procesami chemicznymi lub fizycznymi zachodzącymi wewnątrz ubezpieczonego mienia, o ile ich przyczyną nie są zdarzenia objęte ochroną ubezpieczeniową,
 - 22) spowodowane uszkodzeniem, zniszczeniem lub utratą mienia w niewyjaśnionych okolicznościach,
 - 23) w postaci następstw szkody, takich jak: zwiększone koszty działalności, kary umowne lub inne zobowiązania pieniężne,
 - 24) w postaci strat finansowych, takich jak: utrata zysku lub przychodu, a także kar pieniężnych, grzywn sądowych i administracyjnych,

- 25) w postaci kosztów usunięcia wad materiałowych oraz kosztów konserwacji i utrzymania w stanie koniecznym do prawidłowego funkcjonowania mienia,
 - 26) nie mające wpływu na użyteczność mienia, a pozostawiające wrażenia estetyczne, takie jak: poplamienie, zadrapanie, wgniecenie, wybrzuszenie, odpadnięcie części przedmiotu, przebarwienie, zmiana zapachu, pęknięcie,
 - 27) bezpośrednie i pośrednie powstałe w związku z obliczaniem, porównywaniem, rozróżnianiem, porządkowaniem lub przetwarzaniem danych,
 - 28) powstałe w wyniku chorób zakaźnych w rozumieniu § 2 pkt 4 (w tym COVID-19).
3. Jeżeli zakres ubezpieczenia mienia w wariancie ryzyka nazwane lub w wariancie wszystkie ryzyka nie został rozszerzony o wskazane poniżej zdarzenia ubezpieczeniowe za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej to nie obejmuje ochroną szkód spowodowanych przez te zdarzenia:
- 1) powódź,
 - 2) przepięcie,
 - 3) dewastację,
 - 4) katastrofę budowlaną,
 - 5) zepsucie na skutek nieodpowiedniej temperatury,
 - 6) przemarzanie, zamarzanie i przenikanie wody z gruntu,
 - 7) wykonywanie prac budowlano - montażowych,
 - 8) strajki, rozruchy i zamieszki społeczne,
 - 9) akty terrorystyczne,
 - 10) szkody elektryczne,
 - 11) awarię maszyn,
 - 12) kradzież z włamaniem lub rabunek,
 - 13) kradzież zwykłą bez dokonania włamania,
 - 14) stłuczenie szyb i przedmiotów szklanych,
- oraz szkody powstałe w budynkach, lokalach i budowlach w budowie.
4. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie wynosi 300 PLN. Do zakresu rozszerzonego na podstawie klauzuli dodatkowej ma zastosowanie franszyza, jeżeli taką przewiduje dana klauzula.

Ustalenie rozmiaru szkody i wysokości odszkodowania

§ 20

1. Rozmiar szkody określa się na podstawie cen z dnia powstania szkody w następujący sposób:
 - 1) budynków, lokali i budowli – według kosztów naprawy, wymiany, remontu lub odbudowy w tym samym miejscu budynku, lokalu i budowli z uwzględnieniem dotychczasowych technologii, konstrukcji, standardów wykończenia lub nowszych technologii, jeżeli jest to uzasadnione ekonomicznie i wpłynie na obniżenie kosztów odbudowy/ remontu, przy zastosowaniu dotychczasowych wymiarów i materiałów:
 - a) ubezpieczonych w wartości odtworzeniowej – odrębnie dla każdego ubezpieczonego przedmiotu, w wysokości nieprzekraczającej kosztu odtworzenia tego przedmiotu,
 - b) ubezpieczonych w wartości rzeczywistej – jak dla wartości odtworzeniowej, z potrąceniem stopnia zużycia technicznego,
 - c) ubezpieczonych w wartości księgowej brutto – odrębnie dla każdego ubezpieczonego przedmiotu, w wysokości nieprzekraczającej wartości księgowej brutto danej pozycji w ewidencji środków trwałych,
 - 2) nakładów inwestycyjnych – według kosztów naprawy, wymiany, remontu lub odbudowy z uwzględnieniem dotychczasowych technologii, konstrukcji, standardów wykończenia, przy zastosowaniu dotychczasowych wymiarów i materiałów,
 - 3) maszyn, urządzeń i wyposażenia – według kosztów naprawy, czyszczenia, ceny nabycia lub kosztów wytworzenia przedmiotu o tych samych lub najbardziej zbliżonych parametrach technicznych, rodzaju, typu i jakości, powiększony o koszty zwykłego transportu i montażu:
 - a) ubezpieczonych w wartości odtworzeniowej – odrębnie dla każdego ubezpieczonego przedmiotu, w wysokości nieprzekraczającej kosztu odtworzenia tego przedmiotu,
 - b) ubezpieczonych w wartości rzeczywistej – jak dla wartości odtworzeniowej, z potrąceniem stopnia zużycia technicznego,
 - c) ubezpieczonych w wartości księgowej brutto – odrębnie dla każdego ubezpieczonego przedmiotu, w wysokości nieprzekraczającej wartości księgowej brutto danej pozycji w ewidencji środków trwałych,
 - 4) środków obrotowych – według kosztów naprawy, czyszczenia, ceny nabycia lub kosztów wytworzenia,
2. Wartości pieniężne:
 - a) gotówka – według wartości nominalnej, wartość nominalną dla waluty obcej przelicza się według średniego kursu waluty ogłaszanego przez NBP,
 - b) złoto, srebro i wyroby z tych metali, kamieni szlachetnych i pereł i bursztynu, a także platyny i innych metali z grupy platynowców – według kosztów ponownego zakupu lub wytworzenia,
 - c) papiery wartościowe – według ceny sprzedaży, w przypadku papierów wartościowych dopuszczonych do publicznego obrotu według wartości rynkowej, bez prowizji i opłat,
 - d) pozostałe wartości pieniężne – według wartości nominalnej.
3. Wysokość odszkodowania za szkodę w mieniu ustala się według cen z dnia powstania szkody przyjmując za podstawę:
 - 1) ustalony rozmiar szkody w oparciu o zapisy OWU,
 - 2) poniesione przez Ubezpieczonego koszty udokumentowane oryginałami faktur lub rachunków,
 - 3) stan faktyczny szkody i okoliczności jej powstania, stwierdzone przez przedstawiciela Towarzystwa na miejscu szkody przy współudziale Ubezpieczonego lub osób przez niego wskazanych,
 - 4) koszty i ceny na danym terenie, nie wyższe niż określone w publikacji o cenach w budownictwie, publikowane przez Ośrodek Wdrożeń Ekonomiczno - Organizacyjnych Budownictwa „PROMOCJA” Sp. z o.o. lub ceny nabycia/ kosztów wytworzenia mienia tego samego rodzaju, typu, jakości i o takich samych lub najbardziej zbliżonych parametrach technicznych, w oparciu o ogólnodostępne oferty sprzedaży,
 - 5) koszty naprawy, czyszczenia lub ceny nabycia / kosztów wytworzenia mienia tego samego rodzaju, typu, jakości i o takich samych lub najbardziej zbliżonych parametrach technicznych, w oparciu o ogólnodostępne oferty sprzedaży.
4. Jeżeli poszkodowany nie przedstawi wykazu poniesionych strat wraz z fakturami i/lub rachunkami, wówczas wypłata odszkodowania następuje według wyceny Towarzystwa według zasad określonych w niniejszym paragrafie.
5. Wysokość odszkodowania nie może przekroczyć wartości przedmiotu ubezpieczenia.
6. Przy ustalaniu wysokości szkody nie uwzględnia się:
 - 1) wartości naukowej, zabytkowej, historycznej, artystycznej, kolekcjonerskiej lub pamiątkowej,
 - 2) kosztów wynikających z ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami,
 - 3) kosztów ulepszeń i unowocześnień,
 - 4) zwiększonych kosztów wynikających z braku w powszechnym obrocie materiałów potrzebnych do przywrócenia przedmiotu ubezpieczenia do stanu istniejącego przed szkodą.
7. Przy ustalaniu wysokości odszkodowania uwzględnia się podatek VAT, jeżeli suma ubezpieczenia została ustalona z podatkiem VAT.
8. Ustaloną wysokość odszkodowania za szkody w mieniu pomniejsza się o wartość pozostałości, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku, sprzedaży, przeróbki lub naprawy, na podstawie uzgodnień z Ubezpieczonym lub opinii niezależnego rzeczoznawcy.
9. W przypadku zbiegu odszkodowań z tytułu dwóch lub więcej ubezpieczeń mienia z tego samego zdarzenia, odszkodowanie wypłaca się do wysokości szkody w granicach sumy ubezpieczenia w ramach każdego ubezpieczenia, z uwzględnieniem odszkodowań już wypłaconych.
10. W przypadku, gdy suma ubezpieczenia określona dla przedmiotu ubezpieczenia ubezpieczonego w systemie na sumy stałe jest niższa od faktycznej wartości tego przedmiotu ubezpieczenia powstaje sytuacja niedoubezpieczenia. W sytuacji niedoubezpieczenia wysokość ustalonego odszkodowania ulega proporcjonalnie zmniejszeniu w takim stosunku, w jakim suma ubezpieczenia określonego przedmiotu ubezpieczenia pozostaje do jego faktycznej wartości w dniu powstania szkody, z zastrzeżeniem ust. 10. Zapis o niedoubezpieczeniu nie ma zastosowania do umów ubezpieczenia, w których Ubezpieczony jest konsumentem w rozumieniu art. 22¹ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny.
11. Jeżeli niedoubezpieczenie przedmiotu ubezpieczenia nie przekroczy 20% faktycznej wartości tego przedmiotu, wówczas postanowieniami ust. 9 nie stosuje się.

ROZDZIAŁ III

UBEZPIECZENIE MIENIA OD KRADZIEŻY Z WŁAMANIEM I RABUNKU

Przedmiot i miejsce ubezpieczenia

§ 21

1. Przedmiotem ubezpieczenia od kradzieży z włamaniem i rabunku może być mienie ruchome stanowiące własność Ubezpieczonego lub będące w jego posiadaniu na podstawie innego tytułu prawnego, wykorzystywane w związku z prowadzoną działalnością oraz ewidencjonowane zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz mienie prywatne pracowników.
 2. Przedmiotem ubezpieczenia od kradzieży z włamaniem i rabunku może być następujące mienie wskazane w umowie ubezpieczenia:
 - 1) stałe elementy wykończeniowe,
 - 2) nakłady inwestycyjne,
 - 3) maszyny, urządzenia i wyposażenie,
 - 4) środki obrotowe,
 - 5) wartości pieniężne,
 - 6) mienie osób trzecich,
 - 7) mienie prywatne pracowników.
 3. Ubezpieczone mienie ruchome jest objęte ochroną ubezpieczeniową w miejscu wskazanym w umowie ubezpieczenia znajdującym się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z zastrzeżeniem, że:
 - 1) mienie prywatne pracowników objęte jest ochroną ubezpieczeniową w każdym miejscu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w którym pracownik świadczył pracę na polecenie Ubezpieczonego,
 - 2) wartości pieniężne ubezpieczone w czasie transportu są objęte ochroną ubezpieczeniową w każdym miejscu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej związanym z wykonywaniem transportu wartości pieniężnych.
 4. W ubezpieczeniu mienia ruchomego od kradzieży z włamaniem i rabunku Towarzystwo obejmuje ochroną ubezpieczeniową szkody powstałe w ubezpieczonym mieniu ruchomym również w przypadku jego przeniesienia do innej ubezpieczonej lokalizacji; z zastrzeżeniem, że ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód powstałych podczas transportu. Ubezpieczony jest zobowiązany posiadać dokumentację potwierdzającą fakt przeniesienia mienia z określeniem rodzaju mienia, jego sumy ubezpieczenia oraz daty zmiany miejsca ubezpieczenia. Limit odpowiedzialności dla mienia przeniesionego do innej lokalizacji wynosi 30% sumy ubezpieczenia od kradzieży z włamaniem i rabunku, jednak nie więcej niż 500.000 PLN na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.
- c) 10.000 PLN – dla wartości pieniężnych przechowywanych w pojemnikach bezpiecznych przymocowanych na stałe do podłoża lub ściany,
 - d) 30.000 PLN – dla wartości pieniężnych przechowywanych w urządzeniach do przechowywania wartości pieniężnych o niedokumentowanej klasie odporności na włamanie,
 - e) 100.000 PLN – dla wartości pieniężnych przechowywanych w urządzeniach do przechowywania wartości pieniężnych o klasie odporności na włamanie co najmniej I-IV,
 - f) 150.000 PLN – dla wartości pieniężnych przechowywanych w urządzeniach do przechowywania wartości pieniężnych o klasie odporności na włamanie co najmniej V,
- 2) rabunek w miejscu ubezpieczenia – 100.000 PLN,
 - 3) rabunek w transporcie:
 - a) 30.000 PLN – dla wartości pieniężnych transportowanych samodzielnie przez osobę transportującą,
 - b) 50.000 PLN – dla wartości pieniężnych transportowanych przez co najmniej dwie osoby transportujące,
 - c) 150.000 PLN – dla wartości pieniężnych transportowanych przez co najmniej jedną osobę transportującą chronioną przez pracownika ochrony.
 5. Transporty wartości pieniężnych powinny być wykonywane samochodem lub pieszo, jeżeli ze względu na odległość użycie samochodu jest nieuzasadnione, z zastrzeżeniem, że transport pieszy należy wykonywać:
 - 1) możliwie najkrótszą drogą,
 - 2) z pominięciem miejsc odosobnionych lub uznawanych za niebezpieczne,
 - 3) bez użycia środków transportu zbiorowego.
 6. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej ubezpieczenie mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku może zostać rozszerzone o następujące klauzule dodatkowe:
 - 1) Klauzula nr 1 Automatycznego pokrycia wzrostu wartości mienia,
 - 2) Klauzula nr 17 Ubezpieczenie kosztów rzeczoznawców,
 - 3) Klauzula nr 19 Ubezpieczenie mienia od kradzieży zwykłej,
 - 4) Klauzula nr 20 Ubezpieczenie zewnętrznych elementów od kradzieży zwykłej,
 - 5) Klauzula nr 38 Zniesienie fransyz.

Zwrot kosztów dodatkowych

§ 23

W ramach sumy ubezpieczenia przedmiotu, który uległ szkodzie Towarzystwo pokrywa uzasadnione i udokumentowane koszty poniesione przez Ubezpieczonego w związku z wystąpieniem zdarzenia ubezpieczeniowego objętego ochroną ubezpieczeniową:

- 1) **koszty zabezpieczenia mienia przed zwiększeniem szkody** – koszty działań podjętych przez Ubezpieczonego w celu zapobieżenia powiększeniu się szkody do limitu 20% sumy ubezpieczenia od kradzieży z włamaniem i rabunku, jednak nie więcej niż 20.000 PLN na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia,
- 2) **koszty działań po szkodzie** – koszty przypadające na uprzątnięcie pozostałości po szkodzie, porządkowanie i utylizację do limitu 20% sumy ubezpieczenia od kradzieży z włamaniem i rabunku, jednak nie więcej niż 20.000 PLN na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia,
- 3) **koszty naprawy zabezpieczeń** budynku lub lokalu, w którym znajduje się ubezpieczone mienie do limitu 20% sumy ubezpieczenia od kradzieży z włamaniem i rabunku, jednak nie więcej niż 20.000 PLN na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.

Suma ubezpieczenia

§ 24

1. Sumę ubezpieczenia od kradzieży z włamaniem i rabunku Ubezpieczający ustala w systemie ubezpieczenia na pierwsze ryzyko.
2. Sumę ubezpieczenia Ubezpieczający ustala według następujących wartości:
 - 1) stałych elementów wykończeniowych według wartości:
 - a) odtworzeniowej – jeżeli stopień zużycia technicznego nie przekracza 50%,
 - b) rzeczywistej,
 - c) księgowej brutto,
 - 2) nakładów inwestycyjnych – wysokości wydatków poniesionych na adaptację budynku lub lokalu,
 - 3) maszyn, urządzeń i wyposażenia:
 - a) odtworzeniowej – jeżeli stopień zużycia technicznego nie przekracza 50%,

- b) rzeczywistej,
- c) księgowej brutto.
- 4) środków obrotowych – ceny nabycia lub kosztów wytworzenia,
- 5) wartości pieniężnych według wartości:
 - a) gotówka – nominalnej, wartość nominalną dla waluty obcej przelicza się według średniego kursu waluty ogłaszanego przez NBP,
 - b) złoto, srebro i wyroby z tych metali, kamieni szlachetnych, pereł i bursztynu, a także platyny i innych metali z grupy platynowców – ceny nabycia lub kosztów wytworzenia,
 - c) papiery wartościowe – ceny sprzedaży, w przypadku papierów wartościowych dopuszczonych do publicznego obrotu według wartości rynkowej, bez prowizji i opłat,
 - d) pozostałe wartości pieniężne – nominalnej,
 - e) mienie osób trzecich – rzeczywistej.
- 6) mienia prywatnego pracowników – rzeczywistej.
- 3. Sumę ubezpieczenia Ubezpieczający ustala odrębnie dla:
 - 1) stałych elementów wykończeniowych,
 - 2) nakładów inwestycyjnych,
 - 3) maszyn, urządzeń i wyposażenia,
 - 4) środków obrotowych,
 - 5) wartości pieniężnych,
 - 6) mienia osób trzecich,
 - 7) mienia prywatnego pracowników.
- 4. Suma ubezpieczenia oraz limity odpowiedzialności stanowią górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa na jedno i wszystkie zdarzenia powstałe w okresie ubezpieczenia.
- 5. Suma ubezpieczenia oraz limity odpowiedzialności, w tym również dla zdarzeń objętych daną klauzulą dodatkową, ulegają każdorazowo zmniejszeniu o wypłacone odszkodowanie, aż do ich wyczerpania.
- 6. Na pisemny wniosek Ubezpieczającego można podwyższyć lub uzupełnić sumę ubezpieczenia/limit odpowiedzialności a także rozszerzyć zakres dotychczasowej ochrony ubezpieczeniowej. Zmiana warunków zawartej umowy może nastąpić od dnia wskazanego we wniosku Ubezpieczającego, jednak nie wcześniej niż od dnia następnego po opłaceniu dodatkowej składki ubezpieczeniowej, o ile nie umówiono się inaczej. W przypadku akceptacji Towarzystwo potwierdza dokonanie zmiany w formie pisemnej.

Wyłączenia z zakresu ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku

§ 25

1. Poza wyłączeniami ogólnymi określonymi w § 4 i § 19, zakres ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku nie obejmuje odpowiedzialności za szkody powstałe wskutek:
 - 1) nieprzestrzegania przez Ubezpieczającego powszechnie obowiązujących przepisów prawa dotyczących ochrony mienia, w tym przepisów dotyczących warunków przechowywania i transportu wartości pieniężnych,
 - 2) niezabezpieczenia mienia zgodnie z postanowieniami dotyczącymi minimalnych wymogów zabezpieczenia mienia określonych w Załączniku nr 1 do niniejszych OWU,
 - 3) usunięcia lub niestosowania zabezpieczeń zadeklarowanych w umowie ubezpieczenia,
 - 4) kradzieży zwykłej tj. bez pokonania wymaganych zabezpieczeń przeciwkradzieżowych lub zagubieniem lub zniknięciem w niewyjaśnionych okolicznościach.
2. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzi wynosi 300 PLN. Do zakresu rozszerzonego na podstawie klauzuli dodatkowej ma zastosowanie franszyza, jeżeli taką przewiduje dana klauzula.

Ustalenie rozmiaru szkody i wysokości odszkodowania

§ 26

1. Rozmiar szkody określa się na podstawie cen z dnia powstania szkody w następujący sposób:
 - 1) budynków, lokali i budowli – według kosztów naprawy, wymiany, remontu lub odbudowy w tym samym miejscu budynku, lokalu i budowli z uwzględnieniem dotychczasowych technologii, konstrukcji, standardów wykończenia lub nowszych technologii, jeżeli jest to uzasadnione ekonomicznie i wpłynie na obniżenie kosztów odbudowy/ remontu, przy zastosowaniu dotychczasowych wymiarów i materiałów:
 - a) ubezpieczonych w wartości odtworzeniowej – odrębnie dla każdego ubezpieczonego przedmiotu, w wysokości nieprzekraczającej kosztu odtworzenia tego przedmiotu,

- b) ubezpieczonych w wartości rzeczywistej – jak dla wartości odtworzeniowej, z potrąceniem stopnia zużycia technicznego,
- c) ubezpieczonych w wartości księgowej brutto – odrębnie dla każdego ubezpieczonego przedmiotu, w wysokości nieprzekraczającej wartości księgowej brutto danej pozycji w ewidencji środków trwałych,
- 2) nakładów inwestycyjnych – według kosztów naprawy, wymiany, remontu lub odbudowy z uwzględnieniem dotychczasowych technologii, konstrukcji, standardów wykończenia, przy zastosowaniu dotychczasowych wymiarów i materiałów,
- 3) maszyn, urządzeń i wyposażenia – według kosztów naprawy, czyszczenia, ceny nabycia lub kosztów wytworzenia przedmiotu o tych samych lub najbardziej zbliżonych parametrach technicznych, rodzaju, typu i jakości, powiększony o koszty zwykłego transportu i montażu:
 - a) ubezpieczonych w wartości odtworzeniowej – odrębnie dla każdego ubezpieczonego przedmiotu, w wysokości nieprzekraczającej kosztu odtworzenia tego przedmiotu,
 - b) ubezpieczonych w wartości rzeczywistej – jak dla wartości odtworzeniowej, z potrąceniem stopnia zużycia technicznego,
 - c) ubezpieczonych w wartości księgowej brutto – odrębnie dla każdego ubezpieczonego przedmiotu, w wysokości nieprzekraczającej wartości księgowej brutto danej pozycji w ewidencji środków trwałych,
- 4) środków obrotowych – według kosztów naprawy, czyszczenia, ceny nabycia lub kosztów wytworzenia,
- 5) wartości pieniężnych:
 - a) gotówka – według wartości nominalnej, wartość nominalną dla waluty obcej przelicza się według średniego kursu waluty ogłaszanego przez NBP obowiązującego w dniu powstania szkody,
 - b) złoto, srebro i wyroby z tych metali, kamieni szlachetnych i pereł i bursztynu, a także platyny i innych metali z grupy platynowców – według kosztów ponownego zakupu lub wytworzenia,
 - c) papiery wartościowe – według ceny sprzedaży, w przypadku papierów wartościowych dopuszczonych do publicznego obrotu według wartości rynkowej, bez prowizji i opłat,
 - d) pozostałe wartości pieniężne – według wartości nominalnej.
- 6) mienia osób trzecich – według kosztów naprawy, czyszczenia, ceny nabycia lub kosztów wytworzenia z potrąceniem stopnia zużycia technicznego,
- 7) mienia prywatnego pracowników – według kosztów naprawy, czyszczenia, ceny nabycia lub kosztów wytworzenia z potrąceniem stopnia zużycia technicznego.
- 2. Wysokość odszkodowania ustala się według zasad określonych w § 20.

ROZDZIAŁ IV UBEZPIECZENIE SZYB I PRZEDMIOTÓW SZKLANYCH OD STŁUCZENIA

Przedmiot i miejsce ubezpieczenia

§ 27

1. Przedmiotem ubezpieczenia są następujące szyby i przedmioty szklane nieuszkodzone oraz zamontowane na stałe:
 - 1) szyby okienne i drzwiowe,
 - 2) oszklenia ścienne i dachowe,
 - 3) szklane przegrody ścienne,
 - 4) szklane, ceramiczne i kamienne okładziny ścian i sufitów,
 - 5) lustra i witraże,
 - 6) szklane, ceramiczne i kamienne elementy stanowiące część składową mebli, gablot i lad chłodniczych,
 - 7) szklane i ceramiczne płyty grzewcze,
 - 8) szklane ścianki łazienkowe i kabiny prysznicowe,
 - 9) szklane, ceramiczne i kamienne brodziki, wanny, zlewozmywaki i umywalki,
 - 10) oszklenia reklamowe, rurki neonowe, szyldy ze szkła lub tworzyw sztucznych,
 - 11) szyby kominkowe,
 - 12) akwaria i terraria,
 - 13) oszklenie mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii (OZE).
2. Ochroną ubezpieczeniową objęte są szyby i przedmioty szklane znajdujące się w miejscu wskazanym w umowie ubezpieczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Zakres ubezpieczenia

§ 28

1. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje szkody powstałe w wyniku stłuczenia (rozbitcia) lub pęknięcia ubezpieczonego przedmiotu.
2. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej ubezpieczenie szyb i przedmiotów szklanych od stłuczenia może zostać rozszerzone o Klauzulę nr 38 Zniesienie fransyz.

Zwrot kosztów dodatkowych

§ 29

W ramach sumy ubezpieczenia szyb i przedmiotów szklanych od stłuczenia Towarzystwo pokrywa uzasadnione i udokumentowane koszty poniesione przez Ubezpieczonego w związku z wystąpieniem zdarzenia ubezpieczeniowego objętego ochroną ubezpieczeniową:

- 1) demontażu i montażu,
- 2) ustawienia rusztowań lub użycia dźwigu, podnośnika, wysięgnika w celu dokonania naprawy lub wymiany uszkodzonego przedmiotu,
- 3) naprawy elementów mocujących przedmiot ubezpieczenia w ramie i/lub murze, uszkodzonych w związku z wybiciem stłuczonej szyby/przedmiotu szklanego, jeżeli nie ma technologicznej możliwości wymiany stłuczonej szyby/przedmiotu szklanego bez ich uszkodzenia,
- 4) wykonania napisów, znaków reklamowych lub informacyjnych na przedmiotach objętych ubezpieczeniem,
- 5) transportu uszkodzonego przedmiotu do miejsca naprawy i z powrotem.

Suma ubezpieczenia

§ 30

1. Sumę ubezpieczenia przed zawarciem umowy ubezpieczenia ustala Ubezpieczający w systemie ubezpieczenia na pierwsze ryzyko.
2. Suma ubezpieczenia powinna uwzględniać przewidywane koszty dodatkowe, o których mowa w § 29.
3. Suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa na jedno i wszystkie zdarzenia powstałe w okresie ubezpieczenia.
4. Suma ubezpieczenia ulega każdorazowo zmniejszeniu o wypłacone odszkodowanie, aż do jej wyczerpania.
5. Na pisemny wniosek Ubezpieczającego można podwyższyć lub uzupełnić sumę ubezpieczenia/limit odpowiedzialności a także rozszerzyć zakres dotychczasowej ochrony ubezpieczeniowej. Zmiana warunków zawartej umowy może nastąpić od dnia wskazanego we wniosku Ubezpieczającego, jednak nie wcześniej niż od dnia następnego po opłaceniu dodatkowej składki ubezpieczeniowej, o ile nie umówiono się inaczej. W przypadku akceptacji Towarzystwo potwierdza dokonanie zmiany w formie pisemnej.

Wyłączenia z zakresu ubezpieczenia szyb i przedmiotów szklanych od stłuczenia

§ 31

1. Poza wyłączeniami ogólnymi określonymi w §4, zakres ubezpieczenia szyb i przedmiotów szklanych od stłuczenia nie obejmuje odpowiedzialności za szkody:
 - 1) powstałe podczas przewozu, montażu i demontażu ubezpieczonych przedmiotów w czasie prac konserwacyjnych i naprawczych oraz remontowych prowadzonych w obrębie ubezpieczonego obiektu,
 - 2) powstałe wskutek porysowania, zadrapania, poplamienia, zmiany barwy ubezpieczonego przedmiotu,
 - 3) powstałe w szklanych elementach wszelkiego rodzaju urządzeń technicznych (maszyn, urządzeń, narzędzi, sprzętu i aparatów), za wyjątkiem szklanych i ceramicznych płyt grzewczych,
 - 4) powstałe w szklanych elementach wszelkiego rodzaju instalacji i osprzętu, za wyjątkiem oszklwienia mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii (OZE), o ile zostały objęte ochroną od stłuczenia,
 - 5) powstałe w szkłe artystycznym, witrażach zabytkowych, oszklwieniu antyków i dzieł sztuki,
 - 6) powstałe w oszklwieniu szklarni, oranżerii, ogrodów zimowych i inspektów,
 - 7) powstałe w szklanych, ceramicznych i kamiennych okładzinach podłóg i schodów,

- 8) będące następstwem niewłaściwego działania urządzeń neonowych,
 - 9) powstałe w pojazdach i innych środkach transportu,
 - 10) powstałe w budynkach, lokalach i budowlach w budowie,
 - 11) spowodowane przez strajki, rozruchy i zamieszki społeczne, o ile nie umówiono się inaczej,
 - 12) spowodowane przez akty terrorystyczne, o ile nie umówiono się inaczej.
2. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie wynosi 100 PLN.

Ustalenie rozmiaru szkody i wysokości odszkodowania

§ 32

Rozmiar szkody w ubezpieczeniu szyb i przedmiotów szklanych od stłuczenia ustala się według cen z dnia powstania szkody w wysokości kosztów naprawy ustalonych na podstawie kosztorysu przedłożonego przez Ubezpieczonego przed rozpoczęciem naprawy i zweryfikowanego przez Towarzystwo oraz dokumentu potwierdzającego wykonanie naprawy lub według ceny nabycia uszkodzonych szyb i przedmiotów szklanych o takich samych parametrach jakościowych i użytkowych co uszkodzone mienie, powiększonych o koszty, o których mowa w § 29.

ROZDZIAŁ V UBEZPIECZENIE MIENIA W TRANSPORCIE (CARGO)

Przedmiot i miejsce ubezpieczenia

§ 33

1. Przedmiotem ubezpieczenia mogą być środki obrotowe oraz maszyny, urządzenia i wyposażenie stanowiące własność Ubezpieczonego lub będące w jego posiadaniu na podstawie innego tytułu prawnego, przewożone transportem drogowym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Ochroną może być objęte mienie przewożone:
 - 1) transportem własnym przez Ubezpieczonego,
 - 2) transportem obcym tj. na zlecenie Ubezpieczonego przez przewoźników/ spedytorów zajmujących się profesjonalnie świadczeniem tego typu usług.

Zakres ubezpieczenia

§ 34

1. Ochrona ubezpieczeniowa mienia w transporcie (cargo) obejmuje szkody będące bezpośrednim następstwem poniżej wymienionych zdarzeń ubezpieczeniowych:
 - 1) deszcz,
 - 2) dym i sadza,
 - 3) grad,
 - 4) lawina,
 - 5) osuwanie się ziemi,
 - 6) pożar,
 - 7) wiatr,
 - 8) trzęsienie ziemi,
 - 9) uderzenie pioruna,
 - 10) uderzenie pojazdu,
 - 11) upadek przedmiotu innego niż transportowany na środek transportu,
 - 12) wybuch,
 - 13) wypadek środka transportu,
 - 14) zapadanie się ziemi,
 - 15) kradzież mienia ze środka transportu po pokonaniu jego zabezpieczeń,
 - 16) kradzież mienia będąca następstwem wypadku środka transportu,
 - 17) kradzież mienia wraz ze środkiem transportu,
 - 18) rabunek,
 - 19) zdarzenia, które uniemożliwiły osobom wykonującym transport właściwą ochronę powierzzonego do transportowania mienia powstałe wskutek nagłej i ciężkiej choroby, ciężkiego uszkodzenia ciała wywołanego wypadkiem drogowym lub śmierci.
2. Ochrona ubezpieczeniowa rozpoczyna się:
 - a) w transporcie własnym – z chwilą rozpoczęcia załadunku bezpośrednio przed przewozem mienia, a kończy z chwilą zakończenia rozładunku, który winien być dokonany bezpośrednio po zakończeniu przewozu,
 - b) w transporcie obcym – z chwilą przyjęcia mienia do transportu przez przewoźnika w miejscu określonym w dokumencie

potwierdzającym transport jako miejsce rozpoczęcia transportu, do chwili dostarczenia mienia do miejsca, które jest w dokumencie potwierdzającym transport określone jako miejsce zakończenia transportu.

3. Czas pomiędzy zakończeniem załadunku ubezpieczonego mienia a rozpoczęciem przewozu transportem własnym, a także pomiędzy zakończeniem przewozu transportem własnym, a rozpoczęciem rozładunku przewożonego mienia nie może być dłuższy niż 36 godzin.
4. Towarzystwo ponosi odpowiedzialność za szkody spowodowane kradzieżą mienia ze środka transportu po pokonaniu jego zabezpieczeń lub kradzieżą środka transportu wraz z ubezpieczonym mieniem pod warunkiem spełnienia następujących warunków:
 - 1) środek transportu jest wyposażony w twarde, zamknięte nadwozie,
 - 2) przedmiot ubezpieczenia znajduje się w części ładunkowej lub w zamkniętym bagażniku,
 - 3) środek transportu jest wyposażony w co najmniej jedno sprawne zabezpieczenie przeciwkradzieżowe, tj. alarm lub blokadę skrzyni biegów lub immobiliser,
 - 4) środek transportu po zaparkowaniu jest zamknięty na zamek i sprawne zabezpieczenie przeciwkradzieżowe, a wszystkie okna i inne otwory pozwalające na dostęp do środka transportu są prawidłowo zamknięte,
 - 5) postoje w godzinach 6.00 – 22.00, w innym celu niż załadunek i rozładunek środka transportu przewożącego towary o zwiększonym ryzyku kradzieży tj. sprzęt elektroniczny, alkohol, wyroby tytoniowe, jubilerskie muszą się odbywać na parkingach strzeżonych,
 - 6) w godzinach 22.00 – 6.00 środek transportu musi być zaparkowany:
 - a) w garażu zamkniętym na co najmniej dwa zamki wielozastawkowe lub dwie kłódki wielozastawkowe lub zdalnie sterowaną automatyczną bramę garażową,
 - b) na parkingu strzeżonym, tj. placu ogrodzonym, oświetlonym oraz znajdującym się pod stałym dozorem osób profesjonalnie zajmujących się ochroną mienia, z wjazdem zabezpieczonym w sposób uniemożliwiający wyjazd pojazdem przez osobę nieupoważnioną.
5. Kierowca zobowiązany jest do zabrania ze środka transportu dowodu rejestracyjnego, kluczyków, kart kodu dostępu i pilotów w każdym przypadku oddalenia się od pojazdu.
6. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej ubezpieczeniowej składki ubezpieczenie mienia w transporcie (cargo) może zostać rozszerzone o Klauzulę nr 38 Zniesienie franszyz.

Zwrot kosztów dodatkowych

§ 35

W ramach sumy ubezpieczenia przedmiotu, który uległ szkodzie Towarzystwo pokrywa uzasadnione i udokumentowane koszty:

- 1) **koszty akcji ratowniczej i zabezpieczenia mienia przed zwiększeniem szkody** – koszty działań podjętych przez Ubezpieczonego w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiaru, łącznie z działaniami nieskutecznymi, o ile działania te były adekwatne do występujących okoliczności. W ramach ubezpieczenia kosztów akcji ratowniczej ochroną objęte są również szkody w ubezpieczonym mieniu, które powstały w następstwie akcji ratowniczej,
- 2) **koszty działań po szkodzie** – koszty poniesione przez Ubezpieczonego w związku z wystąpieniem zdarzenia ubezpieczeniowego objętego ochroną ubezpieczeniową, przypadające na uprzątnięcie pozostałości po szkodzie, porządkowanie i utylizację do limitu 20% sumy ubezpieczenia, jednak nie więcej niż 20.000 PLN na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.

Suma ubezpieczenia

§ 36

1. Sumę ubezpieczenia przed zawarciem umowy ubezpieczenia Ubezpieczający ustala w systemie na pierwsze ryzyko.
2. Ubezpieczający określa sumę ubezpieczenia:
 - 1) dla maszyn, urządzeń i wyposażenia – według wartości rzeczywistej,
 - 2) dla środków obrotowych – według ceny nabycia lub kosztów wytworzenia.
3. Suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa na jedno i wszystkie zdarzenia powstałe w okresie ubezpieczenia.

4. Suma ubezpieczenia ulega każdorazowo zmniejszeniu o wypłacone odszkodowanie, aż do jej wyczerpania.
3. Na pisemny wniosek Ubezpieczającego można podwyższyć lub uzupełnić sumę ubezpieczenia/limit odpowiedzialności a także rozszerzyć zakres dotychczasowej ochrony ubezpieczeniowej. Zmiana warunków zawartej umowy może nastąpić od dnia wskazanego we wniosku Ubezpieczającego, jednak nie wcześniej niż od dnia następnego po opłaceniu dodatkowej składki ubezpieczeniowej, o ile nie umówiono się inaczej. W przypadku akceptacji Towarzystwo potwierdza dokonanie zmiany w formie pisemnej.

Wyłączenia z zakresu ubezpieczenia mienia w transporcie (cargo)

§ 37

1. Ochrona ubezpieczeniowa mienia w transporcie (cargo) nie obejmuje odpowiedzialności za szkody polegające na uszkodzeniu, zniszczeniu lub utracie:
 - 1) wartości pieniężnych,
 - 2) dzieł sztuki, antyków, przedmiotów o wartości: artystycznej, kolekcjonerskiej, zabytkowych, modeli, wzorów i eksponatów o charakterze muzealnym,
 - 3) alkoholu i wyrobów tytoniowych,
 - 4) towarów niebezpiecznych wyszczególnionych w umowie europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), materiałów wybuchowych lub pirotechnicznych, w tym petard i ogni sztucznych, broni, amunicji i sprzętu wojskowego, substancji radioaktywnych lub promieniotwórczych,
 - 5) przesyłek pocztowych lub kurierskich,
 - 6) żywych zwierząt,
 - 7) pojazdów, statków wodnych i powietrznych,
 - 8) akt, dokumentacji i wszelkich nośników danych, jak również szkód polegających na utracie informacji zapisanych na wszelkiego rodzaju nośnikach danych, w tym nośnikach magnetycznych i optycznych,
 - 9) mienia przewożonego w obrębie tej samej nieruchomości, przez co rozumie się przewóz w obrębie jednego budynku oraz przewóz między budynkami położonymi na tym samym gruncie (posesji),
 - 10) mienia sprzedawanego ze środka transportu w ramach handlu obwoźnego, przez który rozumie się sprzedaż mienia bezpośrednio ze środka transportu na trasie transportu,
 - 11) mienia niebędącego w posiadaniu Ubezpieczonego na podstawie odpowiedniego tytułu prawnego,
 - 12) mienia nielegalnie wytworzonego lub sprowadzonego albo pochodzącego z przestępstwa;
 - 13) towarów przeterminowanych i mienia wycofanego z obrotu,
 - 14) mienia uszkodzonego lub zdekompletowanego,
 - 15) mienia przewożonego jako bagaż podręczny.
2. Poza ogólnymi wyłączeniami określonymi w § 4, zakres ubezpieczenia mienia w transporcie (cargo) nie obejmuje odpowiedzialności za szkody powstałe wskutek:
 - 1) działania, śniegu, mrozu, upału lub zwykłych zmian wilgotności atmosferycznej, chyba że szkoda wynikająca z działania tych warunków atmosferycznych powstała po wypadku środka transportu;
 - 2) dewastacji tj. celowego uszkodzenia lub zniszczenia mienia w transporcie przez osoby trzecie,
 - 3) wady ukrytej ubezpieczonego mienia lub jego naturalnych właściwości, w szczególności wysuszenia się, zawilgocenia, zepsucia się lub samozapalenia się,
 - 4) prowadzenia środka transportu przez osobę nie posiadającą do tego odpowiednich uprawnień,
 - 5) używania środka transportu, nieprzystosowanego do przewozu danego rodzaju mienia,
 - 6) złego stanu technicznego środka transportu lub jego niezdatności do przewozu mienia danego rodzaju, jeżeli Ubezpieczający lub jego pracownicy o tym wiedzieli lub przy dołożeniu należytej staranności mogli się dowiedzieć,
 - 7) braku lub niewłaściwego opakowania, jeżeli odpowiedzialność za wykonanie powyższych czynności lub właściwe opakowanie ponosi Ubezpieczający lub jego pracownicy,
 - 8) nieprawidłowego załadunku, rozmieszczenia lub zamocowania przewożonego mienia,
 - 9) nieprawidłowego zabezpieczenia mienia na środku transportu,
 - 10) przekroczenia ładowności środka transportu,
 - 11) strajków, rozruchów i zamieszek społecznych,
 - 12) aktów terrorystycznych,

- 13) w wyniku chorób zakaźnych w rozumieniu § 2 pkt 4 (w tym COVID-19).
3. Ponadto zakres ubezpieczenia nie obejmuje odpowiedzialności Towarzystwa za ubytki w mieniu w granicach ustalonych zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi norm ubytku naturalnego oraz wady i ubytki stwierdzone po wydaniu przesyłki przez przewoźnika, jeżeli nie było stwierdzenia naruszenia opakowania.
4. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie powstałej w trakcie załadunku i wyładunku mienia lub w wyniku kradzieży z włamaniem lub rabunku wynosi 10% szkody, nie mniej niż 1.000 PLN.
5. Franszyza redukcyjna dla szkód innych niż wymienione w ust. 4 wynosi 300 PLN.

Ustalenie rozmiaru szkody i wysokości odszkodowania

§ 38

1. Rozmiar szkody określa się na podstawie cen z dnia powstania szkody w następujący sposób:
- 1) dla maszyn, urządzeń i wyposażenia – według kosztów naprawy lub czyszczenia lub ceny nabycia nowego przedmiotu o tych samych lub najbardziej zbliżonych parametrach technicznych, typu, rodzaju i jakości, powiększonych o koszty zwykłego transportu i montażu odrębnie dla każdego ubezpieczonego przedmiotu, w wysokości nieprzekraczającej kosztu odtworzenia tego przedmiotu, z potrąceniem stopnia zużycia technicznego,
 - 2) dla środków obrotowych – według kosztów naprawy lub czyszczenia, ponownego zakupu lub wytworzenia.
2. Wysokość odszkodowania ustala się według zasad określonych w § 20.

ROZDZIAŁ VI

UBEZPIECZENIE SPRZĘTU ELEKTRONICZNEGO OD WSZYSTKICH RYZYK

Przedmiot i miejsce ubezpieczenia

§ 39

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest sprzęt elektroniczny wraz z oprogramowaniem seryjnym jakie ten sprzęt posiada stanowiący własność Ubezpieczonego lub będący w jego posiadaniu na podstawie innego tytułu prawnego, wykorzystywany w związku z prowadzoną działalnością oraz ewidencjonowany zgodnie z obowiązującymi przepisami.
2. Towarzystwo obejmuje ochroną ubezpieczeniową sprawny technicznie sprzęt elektroniczny:
- 1) dla którego pozytywnie zakończone zostały testy próbne, chyba, że nie były wymagane przez producenta,
 - 2) zainstalowany w miejscu świadczenia pracy wskazanym w umowie ubezpieczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
3. Ubezpieczeniem objęte są przedmioty, które Ubezpieczający podał w wykazie stanowiącym załącznik do umowy ubezpieczenia z zastrzeżeniem ust. 4. Wykaz sprzętu powinien zawierać następujące dane: producent, model, typ, numer fabryczny, rok produkcji, suma ubezpieczenia.
4. Towarzystwo może odstąpić od wymogu dołączania wykazu, o którym mowa w ust. 3 pod warunkiem, że ochroną ubezpieczeniową zostanie objęty cały sprzęt elektroniczny posiadany przez Ubezpieczonego, a jego łączna suma ubezpieczenia nie przekracza wartości 50 000 PLN.
5. Sprzęt elektroniczny jest objęty ubezpieczeniem również w trakcie jego przemieszczania w obrębie miejsca ubezpieczenia.
6. Ubezpieczenie sprzętu elektronicznego może zostać rozszerzone za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej zgodnie z postanowieniami:
- 1) Klauzuli nr 21 – Ubezpieczenie sprzętu elektronicznego w pojazdach,
 - 2) Klauzuli nr 22 – Ubezpieczenie sprzętu elektronicznego przenośnego poza miejscem ubezpieczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej
 - 3) Klauzuli nr 23 – Ubezpieczenie sprzętu elektronicznego przenośnego poza miejscem ubezpieczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i innych krajów Europy
7. Towarzystwo rozszerza ochronę ubezpieczeniową o szkody w sprawnym technicznie sprzęcie elektronicznym, który pozostaje chwilowo (do 6 miesięcy) wyłączony z eksploatacji lub magazynowany w miejscu ubezpieczenia wskazanym w umowie ubezpieczenia.
8. Towarzystwo rozszerza ochronę ubezpieczeniową o szkody powstałe w sprzęcie elektronicznym lub jego częściach objętych ochroną od

wszystkich ryzyk od daty dostawy do daty włączenia sprzętu lub jego części do planowej eksploatacji pod warunkiem, że:

- 1) sprzęt elektroniczny i jego części są magazynowane/składowane w oryginalnych opakowaniach i w pomieszczeniach do tego przystosowanych,
 - 2) termin magazynowania/składowania nie przekracza 6-ciu miesięcy od daty dostawy z zastrzeżeniem, że zakres ubezpieczenia nie obejmuje odpowiedzialności za szkody w sprzęcie elektronicznym oraz częściach, za które odpowiedzialni są: producenci, spedytorzy, sprzedawcy i firmy montażowe.
9. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej ochrona ubezpieczeniowa w odniesieniu do sprzętu elektronicznego może zostać rozszerzona o ubezpieczenie:
- 1) danych – ubezpieczenie danych jest możliwe pod warunkiem istnienia źródła tych danych,
 - 2) oprogramowania – ubezpieczenie oprogramowania jest możliwe jeżeli zostało ono zakupione niezależnie od sprzętu na podstawie odrębnego dowodu sprzedaży,
 - 3) zewnętrznych nośników danych – ubezpieczenie zewnętrznych nośników danych jest możliwe pod warunkiem, że zostały one zakupione niezależnie od sprzętu na podstawie odrębnego dowodu sprzedaży,
 - 4) zwiększone koszty działalności.
10. Warunkiem ubezpieczenia danych jest wykonywanie kopii zapasowych ubezpieczonych danych co najmniej raz w tygodniu i ich przechowywanie w:
- 1) urządzeniach o podwyższonej odporności ogniowej np. szafie ogniotrwalej lub sejfie,
 - 2) innej strefie pożarowej zabezpieczonej technicznie przed pożarem i innymi zdarzeniami losowymi,
 - 3) innej lokalizacji zabezpieczonej technicznie przed pożarem i innymi zdarzeniami losowymi.
11. W ubezpieczeniu zwiększonych kosztów działalności ochroną objęte są:
- 1) koszty proporcjonalne – koszty powtarzające się i zwiększające się proporcjonalnie do długości okresu przerw w pracy ubezpieczonego sprzętu; w szczególności są to koszty wynajmu zastępczych urządzeń lub pomieszczeń, koszty zatrudnienia dodatkowych pracowników i koszty użytkowania zewnętrznych systemów przetwarzania danych,
 - 2) koszty nieproporcjonalne – koszty niezależne od długości okresu przerw w pracy ubezpieczonego sprzętu ponoszone jednorazowo, zaraz po wystąpieniu przerwy w celu zabezpieczenia ciągłości działania; w szczególności są to koszty jednorazowego przeniesienia baz danych, koszty ponownego uruchomienia systemu, koszty adaptacji sprzętu i jednorazowego przeprogramowania.
12. Maksymalny okres odszkodowawczy w ubezpieczeniu zwiększonych kosztów proporcjonalnych i nieproporcjonalnych nie może być dłuższy niż 6 miesięcy.

Zakres ubezpieczenia

§ 40

1. Towarzystwo ponosi odpowiedzialność za nagle, nieprzewidziane i niezależne od woli Ubezpieczonego uszkodzenie, zniszczenie lub utratę przedmiotu ubezpieczenia wskazanego w § 39, powstałe wskutek jakiegokolwiek przyczyny, która nie została wyłączona na mocy postanowień określonych w § 4 oraz w § 43.
2. Towarzystwo obejmuje ochroną zwiększone koszty proporcjonalne i nieproporcjonalne, pod warunkiem, że powstały one w następstwie zdarzeń powodujących szkodę w sprzęcie elektronicznym ubezpieczonym od wszystkich ryzyk.
3. Zakres ubezpieczenia wskazany w ust. 1 nie obejmuje szkód będących skutkiem powodzi, chyba, że Ubezpieczający rozszerzył zakres ubezpieczenia o powódź za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej.
4. Zakres ubezpieczenia wskazany w ust. 1 nie obejmuje szkód będących skutkiem strajków, rozruchów i zamieszek społecznych oraz aktów terrorystycznych, chyba, że Ubezpieczający rozszerzył zakres ubezpieczenia o akty terrorystyczne za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej.
5. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej ubezpieczenie sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk może zostać rozszerzone o następujące klauzule:
- 1) Klauzula nr 1 Automatycznego pokrycia wzrostu wartości mienia,
 - 2) Klauzula nr 8 Ubezpieczenie od strajków, rozruchów i zamieszek społecznych,

- 3) Klauzula nr 9 Ubezpieczenie od aktów terrorystycznych,
- 4) Klauzula nr 17 Ubezpieczenie kosztów rzeczoznawców,
- 5) Klauzula nr 18 Zniesienie konsumpcji sumy ubezpieczenia,
- 6) Klauzula nr 21 Ubezpieczenie sprzętu elektronicznego zainstalowanego na stałe w pojazdach,
- 7) Klauzula nr 22 Ubezpieczenie sprzętu elektronicznego przenośnego poza miejscem ubezpieczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
- 8) Klauzula nr 23 Ubezpieczenie sprzętu elektronicznego przenośnego poza miejscem ubezpieczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i innych krajów Europy
- 9) Klauzula nr 38 Zniesienie fransyzy.

Zwrot kosztów dodatkowych

§ 41

W ramach sumy ubezpieczenia przedmiotu, który uległ szkodzie Towarzystwo pokrywa uzasadnione i udokumentowane koszty poniesione przez Ubezpieczonego w związku z wystąpieniem zdarzenia ubezpieczeniowego objętego ochroną ubezpieczeniową:

- 1) **koszty akcji ratowniczej i zabezpieczenia mienia przed zwiększeniem szkody**
koszty działań podjętych przez Ubezpieczonego w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiaru, łącznie z działaniami nieskutecznymi, o ile działania te były adekwatne do występujących okoliczności. W ramach ubezpieczenia kosztów akcji ratowniczej ochroną objęte są również szkody w ubezpieczonym mieniu, które powstały w następstwie akcji ratowniczej,
- 2) **koszty działań po szkodzie**
koszty przypadające na uprzątnięcie pozostałości po szkodzie, porządkowanie i utylizację do łącznego limitu do 10% sumy ubezpieczenia, jednak nie więcej niż 20.000 PLN na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.

Suma ubezpieczenia

§ 42

1. Sumę ubezpieczenia przed zawarciem umowy ubezpieczenia ustala Ubezpieczający odrębnie dla każdego przedmiotu ubezpieczenia wymienionego w wykazie stanowiącym załącznik do umowy ubezpieczenia, będący jej integralną częścią.
2. Sumę ubezpieczenia sprzętu elektronicznego ustala Ubezpieczający w systemie na sumy stałe według jednej z następujących wartości:
 - 1) odtworzeniowej – jeżeli sprzęt nie jest starszy niż 8 lat od daty produkcji,
 - 2) rzeczywistej – jeżeli sprzęt jest starszy niż 8 lat od daty produkcji.
3. Sumę ubezpieczenia danych, oprogramowania i zewnętrznych nośników danych Ubezpieczający ustala według następujących wartości:
 - 1) danych – według kosztów ponownego ich wprowadzenia z kopii zapasowych lub ręcznie z oryginalnych dokumentów,
 - 2) oprogramowania – według wartości odtworzeniowej,
 - 3) zewnętrznych nośników danych – według wartości nowego nośnika.
4. Sumę ubezpieczenia danych, oprogramowania i zewnętrznych nośników danych Ubezpieczający ustala w systemie na pierwsze ryzyko.
5. Sumę ubezpieczenia zwiększonych kosztów działalności ustala Ubezpieczający według szacowanej wartości uzasadnionych kosztów niezbędnych do zachowania ciągłości prowadzonej działalności gospodarczej prowadzonej przez Ubezpieczonego.
6. Sumę ubezpieczenia zwiększonych kosztów działalności ustala Ubezpieczający osobno dla kosztów proporcjonalnych i nieproporcjonalnych w systemie na pierwsze ryzyko.
7. Suma ubezpieczenia oraz limity odpowiedzialności stanowią górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa na jedno i wszystkie zdarzenia powstałe w okresie ubezpieczenia.
8. Suma ubezpieczenia oraz limity odpowiedzialności, w tym również dla zdarzeń objętych daną klauzulą, ulegają każdorazowo zmniejszeniu o wypłacone odszkodowanie, aż do ich wyczerpania.
9. Na pisemny wniosek Ubezpieczającego można podwyższyć lub uzupełnić sumę ubezpieczenia/limit odpowiedzialności a także rozszerzyć zakres dotychczasowej ochrony ubezpieczeniowej. Zmiana warunków zawartej umowy może nastąpić od dnia wskazanego we wniosku Ubezpieczającego, jednak nie wcześniej niż od dnia następnego po opłaceniu dodatkowej składki ubezpieczeniowej, o ile nie umówiono się inaczej. W przypadku akceptacji Towarzystwo potwierdza dokonanie zmiany w formie pisemnej.

10. Suma ubezpieczenia powinna:

- 1) uwzględniać podatek VAT w przypadku, gdy Ubezpieczony nie jest płatnikiem podatku VAT,
- 2) nie uwzględniać podatku VAT w przypadku, gdy Ubezpieczony jest płatnikiem podatku VAT.

Wyłączenia z zakresu ubezpieczenia sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk

§ 43

1. Poza ogólnymi wyłączeniami określonymi w §4, zakres ubezpieczenia sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk nie obejmuje także odpowiedzialności za szkody:
 - 1) powstałe w częściach i materiałach, które zgodnie z instrukcją techniczną urządzenia i zaleceniami producenta ulegają szybkiemu zużyciu lub podlegają okresowej wymianie w ramach konserwacji, takich jak: materiały pomocnicze, wymienne narzędzia (wiertła, frezy), źródła światła, taśmy, paski, głowice drukarek, bezpieczniki, uszczelki, elementy ze szkła i ceramiki, sita, tkaniny, klisze, filmy, materiały eksploatacyjne (tusze, tonery, odczynniki chemikalia, paliwa, oleje, itp.),
 - 2) powstałe w lampach (np. lampach rentgenowskich, laserowych, elektronowych, kineskopach), hermetycznych napędach dyskowych, pośrednich nośnikach obrazu (bębnoch selenowych),
 - 3) powstałe w pojazdach szynowych, statkach powietrznych i jednostkach pływających,
 - 4) powstałe w okresie gwarancji, za które odpowiada producent, serwisant, sprzedawca lub dostawca,
 - 5) spowodowane wadami i usterkami ujawnionymi przed zawarciem umowy ubezpieczenia znane Ubezpieczającemu,
 - 6) powstałe w czasie napraw oraz podczas prób, doświadczeń i eksperymentów (za wyjątkiem prób dokonywanych w związku z okresowymi przeglądami),
 - 7) spowodowane kradzieżą zwykłą tj. bez pokonania wymaganych zabezpieczeń przeciwkradzieżowych lub zagubieniem lub zniknięciem w niewyjaśnionych okolicznościach,
 - 8) w postaci defektów estetycznych, które nie mają wpływu na pracę sprzętu (zadrapania, wgniecenia),
 - 9) spowodowane osuwaniem się ziemi oraz zapadaniem ziemi, jeśli jest to spowodowane działalnością człowieka,
 - 10) spowodowane działaniem wirusów komputerowych, szkodliwego oprogramowania oraz działalnością hakerów,
 - 11) spowodowane przez strajki, rozruchy i zamieszki społeczne, o ile nie umówiono się inaczej.
 - 12) spowodowane przez akty terrorystyczne, o ile nie umówiono się inaczej,
 - 13) powstałe w wyniku chorób zakaźnych w rozumieniu § 2 pkt 4 (w tym COVID-19).
2. W ubezpieczeniu danych, oprogramowania i zewnętrznych nośników danych z zakresu ubezpieczenia wyłączone są:
 - 1) nośniki danych, które nie mogą być wymieniane przez użytkownika (np. twarde dyski)
 - 2) dane i oprogramowanie przechowywane wyłącznie w pamięci głównej jednostki centralnej,
 - 3) szkody wynikające z wadliwej konserwacji i przechowywania,
 - 4) szkody spowodowane przez błędne oprogramowanie,
 - 5) szkody w danych i oprogramowaniu powstałe na skutek skasowania, utraty danych lub funkcjonalności wskutek działania wirusów, błędnego/szkodliwego oprogramowania oraz działania pola magnetycznego,
 - 6) jakiegokolwiek koszty dodatkowe np. na zakup nowych licencji, poniesione na modyfikację,
 - 7) strajki, rozruchy i zamieszki społeczne, o ile nie umówiono się inaczej.
 - 8) spowodowane przez akty terrorystyczne, o ile nie umówiono się inaczej.
3. Zakresem ubezpieczenia nie są również objęte straty finansowe, w tym: utrata zysku, utrata dochodu, a także kary pieniężne, grzywny sądowe i administracyjne.
4. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie wynosi 500 PLN. Do zakresu rozszerzonego na podstawie klauzuli dodatkowej ma zastosowanie franszyza, jeżeli taką przewiduje dana klauzula.

Ustalenie rozmiaru szkody i wysokości odszkodowania

§ 44

1. Rozmiar szkody i wysokość odszkodowania w ubezpieczeniu sprzętu elektronicznego określa się na podstawie cen z dnia powstania szkody w następujący sposób:
 - 1) przy szkodzie częściowej – Towarzystwo pokrywa niezbędne koszty zakupu materiałów i koszty robocizny w celu naprawienia uszkodzonego przedmiotu, z uwzględnieniem kosztów transportu, demontażu i ponownego montażu, uruchomienia, cła, podatków i innych tego typu opłat, o ile zostały zgłoszone do ubezpieczenia, z wyłączeniem kosztów transportu ekspresowego,
 - 2) przy szkodzie całkowitej sprzętu, który nie jest starszy niż 8 lat od daty produkcji – Towarzystwo pokrywa koszty zakupu identycznego, fabrycznie nowego przedmiotu, a jeżeli to nie jest możliwe, przedmiotu o najbardziej zbliżonych parametrach technicznych, z uwzględnieniem kosztów transportu, demontażu i ponownego montażu, uruchomienia, cła, podatków i innych tego typu opłat, o ile zostały zgłoszone do ubezpieczenia, z wyłączeniem kosztów transportu ekspresowego,
 - 3) przy szkodzie całkowitej sprzętu, który jest starszy niż 8 lat od daty produkcji – Towarzystwo pokrywa koszty zakupu identycznego, fabrycznie nowego przedmiotu, a jeżeli to nie jest możliwe, przedmiotu o najbardziej zbliżonych parametrach technicznych, pomniejszone o stopień zużycia, z uwzględnieniem kosztów transportu, demontażu i ponownego montażu, uruchomienia, cła, podatków i innych tego typu opłat, o ile zostały zgłoszone do ubezpieczenia, z wyłączeniem kosztów transportu ekspresowego.
2. Ochrona ubezpieczenia nie obejmuje kosztów bieżącej konserwacji i remontów eksploatacyjnych oraz zmian, uzupełnień, usprawnień i unowocześnień ubezpieczonego sprzętu elektronicznego.
3. Rozmiar szkody i wysokość odszkodowania w ubezpieczeniu danych, oprogramowania i zewnętrznych nośników danych określa się na podstawie cen z dnia powstania szkody w następujący sposób:
 - 1) w danych – według kosztów automatycznego lub ręcznego wprowadzenia danych lub programów z kopii zapasowych lub z oryginalnych dokumentów,
 - 2) w oprogramowaniu – według kosztów ponownej instalacji, wymiany lub odtworzenia programów indywidualnych, seryjnych, systemów operacyjnych,
 - 3) w zewnętrznych nośnikach danych – według kosztów ponownego zakupu.
4. Jeżeli odtworzenie danych nie zostanie przeprowadzone w okresie do 12 miesięcy od daty szkody, Towarzystwo pokryje tylko koszty wymiany samych nośników danych.
5. Wysokość odszkodowania w ubezpieczeniu sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk ustala się według zasad określonych w § 20.

ROZDZIAŁ VII

UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ

Przedmiot, miejsce i zakres ubezpieczenia

§ 45

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna Ubezpieczonego za szkody wyrządzone osobom trzecim w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą lub zawodową albo posiadanym mieniem znajdującym się pod adresem wskazanym jako miejsce ubezpieczenia (OC deliktowa) lub z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania (OC kontraktowa) przez Ubezpieczonego, będąca następstwem zdarzeń, które miały miejsce w okresie ubezpieczenia.
2. Towarzystwo obejmuje ochroną ubezpieczeniową również odpowiedzialność cywilną z tytułu posiadania i użytkowania pojazdów mechanicznych nie podlegających obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej, w tym wózków widłowych z limitem 100% sumy gwarancyjnej i nie więcej niż 200.000 PLN na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.
3. Towarzystwo ponosi odpowiedzialność, z tytułu zdarzeń które zaistniały na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
4. Towarzystwo udziela ochrony ubezpieczeniowej przed roszczeniami składanymi w oparciu o prawo polskie.
5. Szkody będące wynikiem tego samego zdarzenia i z tej samej przyczyny traktuje się jako jedną szkodę niezależnie od liczby poszkodowanych, a za moment wystąpienia tych szkód przyjmuje się moment wystąpienia pierwszej szkody.

6. W ramach sumy gwarancyjnej Towarzystwo zobowiązane jest do:
 - 1) wypłaty odszkodowania/ świadczenia, które Ubezpieczony zobowiązany jest zapłacić poszkodowanej osobie trzeciej w świetle przepisów prawa cywilnego w granicach sumy gwarancyjnej i limitów odpowiedzialności, jeżeli roszczenie zostanie zgłoszone Towarzystwu przed upływem ustawowego terminu przedawnienia roszczeń,
 - 2) pokrycia kosztów działań podjętych przez Ubezpieczonego w celu zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiaru, jeżeli działania te były celowe, nawet gdyby okazały się bezskuteczne,
 - 3) pokrycia niezbędnych kosztów procesu w sporze prowadzonym na polecenie Towarzystwa lub za jego zgodą.
7. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej może zostać rozszerzone o następujące klauzule:
 - 1) Klauzula nr 24 Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za produkt,
 - 2) Klauzula nr 25 Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej farmaceuty i technika farmacji,
 - 3) Klauzula nr 26 Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za czyste straty finansowe,
 - 4) Klauzula nr 27 Ubezpieczenie od szkód spowodowanych przeniesieniem chorób zakaźnych i zakażeń,
 - 5) Klauzula nr 28 Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej pracodawcy,
 - 6) Klauzula nr 29 Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej wynajmującego,
 - 7) Klauzula nr 30 Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej najemcy,
 - 8) Klauzula nr 31 Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej wzajemnej,
 - 9) Klauzula nr 32 Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za podwykonawców,
 - 10) Klauzula nr 33 Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za rzeczy wniesione przez gości do hotelu,
 - 11) Klauzula nr 34 Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za szkody w mieniu ruchomym przyjętym w celu wykonania usługi,
 - 12) Klauzula nr 35 Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w środowisku naturalnym,
 - 13) Klauzula nr 36 Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej członków zarządu Wspólnoty Mieszkaniowej,
 - 14) Klauzula nr 37 Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej władz i prokurentów Spółdzielni Mieszkaniowej,
 - 15) Klauzula nr 38 Zniesienie franszyz.

Zwrot kosztów dodatkowych

§ 46

W ramach sumy gwarancyjnej Towarzystwo pokrywa uzasadnione i udokumentowane wskazane poniżej koszty poniesione przez Ubezpieczonego w związku z wystąpieniem zdarzenia ubezpieczeniowego objętego ochroną ubezpieczeniową do wysokości 10% sumy gwarancyjnej nie więcej jednak niż 10.000 PLN na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia:

- 1) wynagrodzenia rzeczoznawców powołanych przez Ubezpieczonego w porozumieniu i za zgodą Towarzystwa w celu ustalenia okoliczności zdarzenia, zakresu odpowiedzialności lub rozmiaru szkody,
- 2) obrony sądowej przed roszczeniami osoby trzeciej w sporze prowadzonym na polecenie Towarzystwa lub za jego zgodą, jeżeli Towarzystwo zaakceptowało ustanowienie pełnomocnika,
- 3) postępowania ugodowego, prowadzonego w związku ze zgłoszonymi roszczeniami odszkodowawczymi, o ile Towarzystwo wyraziło na to zgodę. Zgoda Towarzystwa nie jest wymagana wobec Ubezpieczonego będącego osobą fizyczną lub osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą.

Suma gwarancyjna

§ 47

1. Sumę gwarancyjną przed zawarciem umowy ubezpieczenia łącznie dla szkód na osobie i rzeczowych ustala Ubezpieczający.
2. Sumę gwarancyjną określa Ubezpieczający odrębnie:
 - 1) na jedno i wszystkie zdarzenia łącznie w okresie ubezpieczenia,
 - 2) na każde zdarzenie objęte daną klauzulą (limit).
3. Suma gwarancyjna oraz limity odpowiedzialności ustalone dla danego rodzaju zdarzeń ubezpieczeniowych stanowią górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa na jedno i wszystkie zdarzenia powstałe w okresie ubezpieczenia, łącznie dla szkód na osobie i rzeczowych.

4. Suma gwarancyjna oraz limity odpowiedzialności, w tym również dla zdarzeń objętych daną klauzulą, ulegają każdorazowo zmniejszeniu o wysokość wypłaconego odszkodowania / świadczenia, aż do ich wyczerpania.
5. Na pisemny wniosek Ubezpieczającego można podwyższyć lub uzupełnić sumę gwarancyjną/limit odpowiedzialności a także rozszerzyć zakres dotychczasowej ochrony ubezpieczeniowej. Zmiana warunków zawartej umowy może nastąpić od dnia wskazanego we wniosku Ubezpieczającego, jednak nie wcześniej niż od dnia następnego po opłaceniu dodatkowej składki ubezpieczeniowej, o ile nie umówiono się inaczej. W przypadku akceptacji Towarzystwo potwierdza dokonanie zmiany w formie pisemnej.

Wyłączenia z zakresu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej

§ 48

1. Poza wyłączeniami ogólnymi określonymi w §4, zakres ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej nie obejmuje odpowiedzialności za szkody:
 - 1) za które odpowiedzialność Ubezpieczonego wykracza poza ustawowy zakres, w tym wynika z umownego przejęcia przez niego odpowiedzialności innych podmiotów,
 - 2) wyrządzone osobom bliskim, z wyłączeniem szkód rzeczowych wyrządzonych przez Ubezpieczonego na skutek zalania w mieniu osób bliskich znajdującym się w mieszkaniu/inym pomieszczeniu sąsiadującym z miejscem ubezpieczenia,
 - 3) wyrządzone współnikom spółek osobowych oraz uczestnikom wspólnych przedsięwzięć gospodarczych,
 - 4) podlegające jakimkolwiek ubezpieczeniu obowiązkowemu, niezależnie od tego, czy obowiązek ten został spełniony,
 - 5) związane z działaniami w internecie włączając w to umowy zawierane przez internet, intranet, extranet lub za pośrednictwem stron internetowych ubezpieczonego, jego adresu internetowego lub poprzez przesyłanie poczty elektronicznej lub dokumentów przy wykorzystaniu elektronicznych środków przekazu,
 - 6) powstałe w wyniku bezpośredniego lub pośredniego oddziaływania wyrobów zawierających asbestos lub wyrobów tytoniowych oraz skutków ubocznych produkcji zgodnej z rodzajem działalności prowadzonej przez przedsiębiorcę,
 - 7) będące następstwem chorób zwierząt lub chorób odzwierzęcych,
 - 8) wyrządzone przy udzielaniu lub w związku z udzielaniem świadczeń zdrowotnych,
 - 9) wyrządzone przy lub w związku z zastosowaniem eksperymentalnych metod leczenia lub rehabilitacji, w tym testów klinicznych,
 - 10) powstałe wskutek uprawiania sportów wysokiego ryzyka, sportów o charakterze wyczynowym lub sportów o charakterze zawodowym,
 - 11) wywołane przez genetycznie zmodyfikowany składnik GMO (organizmu zmodyfikowanego genetycznie) lub jakiekolwiek białko pochodzące z tego składnika oraz powstałe w wyniku uszkodzenia kodu genetycznego,
 - 12) spowodowane składowaniem odpadów,
 - 13) za które przysługuje odszkodowanie na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo górnicze i geologiczne,
 - 14) w przewożonych ładunkach, wynikających z umowy przewozu lub spedycji,
 - 15) związane z wytwarzaniem, obróbką, składowaniem, transportem i handlem materiałami wybuchowymi, amunicją, materiałami pirotechnicznymi,
 - 16) powstałe w związku z posiadaniem lub używaniem wszelkiego rodzaju broni oraz uczestnictwem w polowaniach,
 - 17) spowodowane posiadaniem, użytkowaniem lub prowadzeniem statków powietrznych, statków i urządzeń pływających lub latających,
 - 18) polegające na uszkodzeniu, zniszczeniu lub utracie gotówki, biżuterii, papierów wartościowych, wszelkiego rodzaju dokumentów, zbiorów archiwalnych oraz zbiorów kolekcjonerskich wszelkiego rodzaju, a także dzieł sztuki lub przedmiotów zabytkowych,
 - 19) związane z naruszeniem praw autorskich, patentów, znaków towarowych, nazw fabrycznych i jakichkolwiek innych praw własności intelektualnej,
 - 20) powstałe w następstwie pokazów pirotechnicznych lub pokazów sztucznych ogni,
 - 21) których naprawa może być dochodzona na podstawie przepisów o rękojmi za wady, gwarancji jakości lub sprzedaży konsumenckiej,
 - 22) wynikających z przekroczenia terminów i kosztów ustalonych w umowie,

- 23) powstałych w związku ze zdarzeniami zaistniałymi przed dniem zawarcia umowy ubezpieczenia w Towarzystwie,
- 24) wynikające z zobowiązań Ubezpieczonego, dla których przewidziane jest ubezpieczenie na podstawie klauzul do niniejszych OWU.
- 25) związanych z naruszeniem przepisów o ochronie danych osobowych (RODO),
- 26) spowodowane przez strajki, rozruchy i zamieszki społeczne,
- 27) spowodowane przez akty terrorystyczne,
- 28) powstałe w wyniku chorób zakaźnych w rozumieniu § 2 pkt 4 (w tym COVID-19).
2. Zakres ubezpieczenia nie obejmuje odpowiedzialności za nałożone na Ubezpieczonego kary pieniężne, grzywny sądowe i administracyjne, a także nie pokrywa opłat manipulacyjnych, podatków oraz odszkodowań i innych kosztów o charakterze karnym.
3. O ile zakres ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej nie został rozszerzony na podstawie odpowiedniej klauzuli dodatkowej i nie opłacono dodatkowej składki ubezpieczeniowej, ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje również odpowiedzialności za szkody:
 - 1) spowodowane produktem wprowadzonym do obrotu przez Ubezpieczonego (ochronę ubezpieczeniową można rozszerzyć o OC za produkt w zakresie wskazanym w Klauzuli nr 24),
 - 2) związane z działalnością zawodową farmaceuty i technika farmacji (ochronę ubezpieczeniową można rozszerzyć o OC farmaceuty i technika farmacji w zakresie wskazanym w Klauzuli nr 25),
 - 3) w postaci czystych strat finansowych niebędących wynikiem szkody na osobie lub rzeczowej (ochronę ubezpieczeniową można rozszerzyć o OC za czyste straty finansowe w zakresie wskazanym w Klauzuli nr 26)
 - 4) w postaci szkód spowodowanych przeniesieniem chorób zakaźnych i zakażeń (ochronę ubezpieczeniową można rozszerzyć o OC z tytułu szkód spowodowanych przeniesieniem chorób zakaźnych i zakażeń w zakresie wskazanym w Klauzuli nr 27)
 - 5) wyrządzone pracownikom Ubezpieczonego (ochronę ubezpieczeniową można rozszerzyć o OC pracodawcy w zakresie wskazanym w Klauzuli nr 28),
 - 6) z tytułu posiadania nieruchomości i mienia ruchomego, które Ubezpieczony udostępnił na podstawie umowy wynajmu (ochronę ubezpieczeniową można rozszerzyć o OC wynajmującego w zakresie wskazanym w Klauzuli nr 29),
 - 7) powstałe w nieruchomościach i mieniu ruchomym, z którego Ubezpieczony korzystał na podstawie umowy najmu, użyczenia lub dzierżawy (ochronę ubezpieczeniową można rozszerzyć o OC najemcy w zakresie wskazanym w Klauzuli nr 30),
 - 8) wyrządzone sobie wzajemnie przez Ubezpieczonych objętych tą samą umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej (ochronę ubezpieczeniową można rozszerzyć o OC wzajemne w zakresie wskazanym w Klauzuli nr 31),
 - 9) wyrządzone przez podwykonawców Ubezpieczonego także wtedy, gdy Ubezpieczony ponosi za nich odpowiedzialność jak za działania własne na podstawie obowiązujących przepisów lub wiążącej ich umowy (ochronę ubezpieczeniową można rozszerzyć o OC za podwykonawców w zakresie wskazanym w Klauzuli nr 32),
 - 10) wyrządzone w rzeczach wniesionych przez gości do obiektów, w których prowadzona jest działalność hotelarska (ochronę ubezpieczeniową można rozszerzyć o OC za rzeczy wniesione przez gości do hotelu w zakresie wskazanym w Klauzuli nr 33),
 - 11) wyrządzone w mieniu ruchomym przyjętym w celu wykonania usługi (ochronę ubezpieczeniową można rozszerzyć o OC za szkody w mieniu ruchomym przyjętym w celu wykonania usługi w zakresie wskazanym w Klauzuli nr 34),
 - 12) wyrządzone w środowisku naturalnym (ochronę ubezpieczeniową można rozszerzyć o OC za szkody wyrządzone w środowisku naturalnym w zakresie wskazanym w Klauzuli nr 35).
4. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie rzeczowej wynosi 300 PLN. Od odszkodowania za szkodę rzeczową przysługującego w ramach zakresu ubezpieczenia rozszerzonego o klauzulę dodatkową potrącana jest franszyza redukcyjna, jeżeli taką przewiduje dana klauzula.

Ustalenie rozmiaru szkody i wysokości odszkodowania

§ 49

1. Podstawą ustalenia rozmiaru szkody z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej są uzasadnione i udokumentowane roszczenia zgłoszone przez poszkodowanego.

2. Towarzystwo jest zobowiązane do zapłaty świadczenia w granicach odpowiedzialności cywilnej Ubezpieczonego, jednak nie więcej niż do wysokości sumy gwarancyjnej i limitów odpowiedzialności.
3. Wysokość odszkodowania za szkody na osobie ustala się z uwzględnieniem:
 - 1) okoliczności powstania szkody,
 - 2) dokumentacji medycznej i opinii lekarskiej.
4. Uznanie lub zaspokojenie przez Ubezpieczonego roszczenia poszkodowanego o naprawienie szkody, która objęta jest ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej, nie ma skutków prawnych względem Towarzystwa, jeżeli Towarzystwo uprzednio nie wyraziło na to zgody.

ROZDZIAŁ VIII UBEZPIECZENIE OCHRONY PRAWNEJ

Przedmiot, miejsce i zakres ubezpieczenia

§ 50

1. Przedmiotem ubezpieczenia ochrony prawnej jest umożliwienie prawnej reprezentacji Ubezpieczonego:
 - 1) w postępowaniu sądowym, prowadzonym przed polskimi sądami powszechnymi, w którym Ubezpieczony jest pozwanym, obwinionym lub oskarżonym,
 - 2) w postępowaniu administracyjnym, prowadzonym przed organami polskiej administracji rządowej lub samorządowej jeżeli postępowanie nie zostało wszczęte przez Ubezpieczonego, poprzez refundację przez Towarzystwo związanych z ochroną prawną poniesionych kosztów określonych w ust. 3 i 4, o ile przyczyna wszczęcia postępowania wobec Ubezpieczonego powstała na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie ubezpieczenia.
2. Jeżeli powodem wszczęcia postępowania jest więcej niż jedna przyczyna lub przyczyna o charakterze ciągłym – za powód wszczęcia postępowania, dla celów niniejszego ubezpieczenia, uważa się pierwszą z przyczyn lub początek przyczyny o charakterze ciągłym.
3. W ramach ubezpieczenia ochrony prawnej Towarzystwo refunduje do wysokości sumy ubezpieczenia ochrony prawnej niepodlegające zwrotowi na rzecz Ubezpieczonego zgodnie z decyzją lub orzeczeniem kończącym postępowanie:
 - 1) koszty i opłaty sądowe, łącznie z należnościami świadków i biegłych,
 - 2) koszty i opłaty w postępowaniu administracyjnym, łącznie z należnościami świadków i biegłych,
 - 3) koszty wynagrodzenia jednego pełnomocnika procesowego w postępowaniu sądowym uprawnionego do świadczenia pomocy prawnej, w wysokości minimalnej stawki wynikającej z Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych i Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.
4. Towarzystwo zwraca ponadto koszty uzyskanych poza postępowaniem sądowym lub administracyjnym opinii biegłych oraz rzeczoznawców lub innych dokumentów stanowiących dowody w sprawie, o ile służą one ochronie praw Ubezpieczonego w związku z prowadzonym postępowaniem pod warunkiem, że ich uzyskanie zostało uprzednio zaakceptowane przez Towarzystwo.

Suma ubezpieczenia

§ 51

1. Sumę ubezpieczenia przed zawarciem umowy ubezpieczenia ustala Ubezpieczający.
2. Suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa na jedno i wszystkie zdarzenia powstałe w okresie ubezpieczenia.
3. Suma ubezpieczenia ulega każdorazowo zmniejszeniu o wypłacone świadczenie, aż do jej wyczerpania.
4. Na pisemny wniosek Ubezpieczającego można podwyższyć lub uzupełnić sumę ubezpieczenia/limit odpowiedzialności a także rozszerzyć zakres dotychczasowej ochrony ubezpieczeniowej. Zmiana warunków zawartej umowy może nastąpić od dnia wskazanego we wniosku Ubezpieczającego, jednak nie wcześniej niż od dnia następnego po opłaceniu dodatkowej składki ubezpieczeniowej, o ile nie umówiono się inaczej. W przypadku akceptacji Towarzystwo potwierdza dokonanie zmiany w formie pisemnej.

Wyłączenia z zakresu ubezpieczenia ochrony prawnej

§ 52

Poza kosztami postępowań pozostających w bezpośrednim lub pośrednim związku z ogólnymi wyłączeniami zawartymi w § 4 zakres ubezpieczenia ochrony prawnej nie obejmuje także:

- 1) kosztów powstałych w związku ze zdarzeniami zaistniałymi przed dniem początku okresu ubezpieczenia,
- 2) roszczeń związanych z życiem prywatnym Ubezpieczonego tj. takich, które nie dotyczą prowadzenia działalności gospodarczej, pracy zarobkowej lub wykonywania wolnego zawodu lub posiadania ubezpieczonego budynku/ lokalu, który został oddany przedsiębiorcy w celu prowadzenia w nim działalności gospodarczej,
- 3) roszczeń związanych z pełnieniem przez Ubezpieczonego funkcji (w tym honorowych) w związkach, zrzeszeniach, organizacjach społecznych lub politycznych,
- 4) roszczeń związanych z naruszeniem praw autorskich, patentów, licencji, znaków towarowych, nazw fabrycznych i jakichkolwiek innych praw własności intelektualnej,
- 5) postępowań dotyczących sporu pomiędzy Ubezpieczonymi,
- 6) postępowań dotyczących sporu pomiędzy Ubezpieczonym a osobami bliskimi,
- 7) postępowań dotyczących sporu pomiędzy Ubezpieczonym a Towarzystwem,
- 8) kosztów spowodowanych przez Ubezpieczonego poprzez zamierzone zatajenie lub udzielenie nieprawdziwych informacji lub przedstawienie sfałszowanych dokumentów w postępowaniu,
- 9) kosztów uzyskania lub przeprowadzenia na wniosek Ubezpieczonego dowodów nieistotnych dla wyniku postępowania,
- 10) jakichkolwiek kar, grzywn lub udzielenia poręczeń majątkowych,
- 11) postępowań egzekucyjnych,
- 12) podróży Ubezpieczonego do oraz z sądu lub organu administracji, w tym kosztów noclegów,
- 13) postępowań związanych z naruszeniem przepisów o ochronie danych osobowych (RODO),
- 14) roszczeń spowodowanych przez strajki, rozruchy i zamieszki społeczne,
- 15) roszczeń spowodowanych przez akty terrorystyczne,
- 16) roszczeń powstałych w związku z chorobami zakaźnymi w rozumieniu § 2 pkt 4 (w tym COVID-19).

Ustalenie wysokości odszkodowania

§ 53

1. Towarzystwo refunduje Ubezpieczonemu koszty postępowania do wysokości sumy ubezpieczenia ochrony prawnej po jego prawomocnym zakończeniu oraz na podstawie:
 - 1) prawomocnego orzeczenia lub decyzji kończącej postępowanie,
 - 2) dowodu poniesienia kosztów podlegających zwrotowi.
2. Towarzystwo pokrywa koszty procesu z tytułu ubezpieczenia ochrony prawnej, nie wcześniej jednak niż, z chwilą, gdy roszczenie z tytułu poniesionych kosztów stanie się wymagalne.

ROZDZIAŁ IX UBEZPIECZENIE NASTĘPSTW NIESZCZĘŚLIWYCH WYPADKÓW

Przedmiot, miejsce i zakres ubezpieczenia

§ 54

1. Przedmiotem ubezpieczenia są następstwa nieszczęśliwych wypadków Ubezpieczonego zaistniałych w okresie ubezpieczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Ochroną ubezpieczeniową mogą zostać objęte osoby fizyczne zgłoszone imiennie do ubezpieczenia.
3. Towarzystwo udziela ochrony ubezpieczeniowej osobom fizycznym zgłoszonym imiennie do ubezpieczenia z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu lub śmierci spowodowanej nieszczęśliwym wypadkiem.
4. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje następstwa nieszczęśliwych wypadków, które powstały podczas wykonywania pracy oraz podczas drogi do miejsca wykonywania pracy i z pracy.
5. Umowa ubezpieczenia obejmuje następujące świadczenia:
 - 1) świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu Ubezpieczonego, w tym powstałego na skutek zawału serca i udaru mózgu,
 - 2) świadczenie z tytułu śmierci Ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku,

- 3) zwrot kosztów nabycia przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych,
- 4) zwrot uzasadnionych i udokumentowanych kosztów przysposobienia osób z niepełnosprawnościami.
6. Warunkiem wypłaty świadczenia jest stwierdzenie zaistnienia związku przyczynowo - skutkowego pomiędzy nieszczęśliwym wypadkiem, a trwałym uszczerbkiem na zdrowiu Ubezpieczonego.
7. Umowa ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków wygasa wobec danego pracownika Ubezpieczonego z chwilą ustania jego stosunku pracy.

Suma ubezpieczenia

§ 55

1. Sumę ubezpieczenia przed zawarciem umowy ubezpieczenia na jednego Ubezpieczonego ustala Ubezpieczający.
2. Wysokość sumy ubezpieczenia jest jednakowa w odniesieniu do wszystkich Ubezpieczonych objętych umową ubezpieczenia.
3. Górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa w okresie ubezpieczenia stanowi:
 - 1) w odniesieniu do jednej osoby suma ubezpieczenia określona we wniosko-polisie,
 - 2) w odniesieniu do umowy ubezpieczenia suma ubezpieczenia na jedną osobę pomnożona przez liczbę osób objętych ochroną ubezpieczeniową.
4. **Świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu Ubezpieczonego będącego następstwem nieszczęśliwego wypadku** wypłacane jest w wysokości równej 1% sumy ubezpieczenia za każdy określony procent trwałego uszczerbku. Maksymalna kwota wypłaty świadczenia nie może przekroczyć 100% sumy ubezpieczenia.
5. **Świadczenie z tytułu śmierci Ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku** wypłacane jest w wysokości 100% sumy ubezpieczenia pod warunkiem, że śmierć Ubezpieczonego nastąpiła w okresie nie dłuższym niż 24 miesiące od daty zaistnienia nieszczęśliwego wypadku.
6. **Zwrot kosztów nabycia przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych** następuje po stwierdzeniu związku przyczynowo - skutkowego pomiędzy nieszczęśliwym wypadkiem a trwałym uszczerbkiem na zdrowiu. Świadczenie wypłacane jest w wysokości poniesionych kosztów, maksymalnie do wysokości 25% sumy ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków.
7. **Zwrot kosztów przysposobienia zawodowego osób z niepełnosprawnościami** następuje po stwierdzeniu związku przyczynowo - skutkowego pomiędzy nieszczęśliwym wypadkiem a trwałym uszczerbkiem na zdrowiu Ubezpieczonego, który spowodował, że Ubezpieczony stał się osobą z niepełnosprawnością i konieczne jest przeprowadzenie procesu przysposobienia zawodowego. Osoba z niepełnosprawnością to osoba, której stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza bądź uniemożliwia funkcjonowanie, a w szczególności ogranicza zdolność do wykonywania pracy zawodowej. Świadczenie wypłacane jest w wysokości poniesionych kosztów, maksymalnie do wysokości 25% sumy ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków.
8. Łączna wysokość świadczeń określonych w ust. 4 - 7 nie może przekroczyć sumy ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków określonej w umowie ubezpieczenia.

Wyłączenia z zakresu ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków

§ 56

Poza ogólnymi wyłączeniami określonymi w § 4, zakres ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków nie obejmuje także odpowiedzialności za szkody:

- 1) powstałe w związku z nieszczęśliwymi wypadkami zaistniałymi przed dniem początku ochrony ubezpieczeniowej,
- 2) polegające na usiłowaniu popełnienia lub popełnieniu przez Ubezpieczonego wykroczenia lub przestępstwa, jeżeli miało to wpływ na powstanie szkody,
- 3) powstałe w wyniku prowadzenia wszelkiego rodzaju pojazdów lub obsługi maszyn bez wymaganych uprawnień, jeżeli miało to wpływ na powstanie nieszczęśliwego wypadku,
- 4) powstałe wskutek zaburzeń psychicznych lub napadów epileptycznych Ubezpieczonego,
- 5) powstałe w wyniku spożycia lub przyjęcia w inny sposób stałych lub ciekłych substancji, skutkującego zatruciem,

- 6) powstałe w związku z samookaleceniem, usiłowaniem popełnienia lub popełnieniem samobójstwa, okaleceniem na własną prośbę bez względu na stan poczytalności Ubezpieczonego w chwili popełnienia wymienionego czynu,
- 7) powstałe wskutek zabiegów kosmetycznych wykonywanych przez osoby nie posiadające uprawnień do ich wykonywania,
- 8) powstałe wskutek błędów w sztuce lekarskiej (w tym nieprawidłowym leczeniu i wykonywaniem zabiegów leczniczych) i eksperymentów medycznych,
- 9) powstałe wskutek przerwania leczenia, mimo zaleceń lekarza co do dalszej jego kontynuacji,
- 10) powstałe w wyniku czynnego i zamierzonego udziału Ubezpieczonego w bójkach lub innych aktach przemocy, za które uważa się fizyczną walkę, podczas której osoby atakują i bronią się nawzajem, gdzie każdy z uczestników dobrowolnie i świadomie przyjmuje i godzi rolę napastnika z rolą napadniętego, za wyjątkiem wypadków powstałych podczas działania w obronie koniecznej rozumianego jako odpięcie bezpośredniego i bezprawnego zamachu na jakiekolwiek dobro własne lub innej osoby lub podczas udzielania pomocy osobom znajdującym się w niebezpieczeństwie,
- 11) powstałe wskutek uprawiania wszelkich sportów wysokiego ryzyka, sportów o charakterze wyczynowym lub sportów o charakterze zawodowym,
- 12) powstałe wskutek posługiwania się wszelkiego rodzaju petardami i środkami o podobnym działaniu, a także posługiwania się bronią,
- 13) powstałe wskutek uczestniczenia w zawodach, rajdach, wycieczkach, pokazach, jeździe treningowych lub imprezach sportowych jako kierowca pojazdu, pomocnik kierowcy lub pasażer pojazdu w rozumieniu ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym,
- 14) powstałych w wyniku zawału serca lub udaru mózgu u osób, które w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia ukończyły 67 lat, jeżeli umowa nie stanowi kontynuacji ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków na kolejny okres ubezpieczenia,
- 15) spowodowane przez strajki, rozruchy i zamieszki społeczne,
- 16) spowodowane przez akty terrorystyczne,
- 17) powstałe w wyniku chorób zakaźnych w rozumieniu § 2 pkt 4 (w tym COVID-19).

Ustalenie wysokości świadczenia

§ 57

1. Świadczenia określone w § 55 ust. 4 - 7 przysługują, o ile istnieje bezpośredni związek przyczynowo - skutkowy pomiędzy nieszczęśliwym wypadkiem a trwałym uszczerbkiem na zdrowiu lub śmiercią Ubezpieczonego.
2. Wysokość odszkodowania ustala się z uwzględnieniem:
 - 1) okoliczności powstania szkody,
 - 2) dokumentacji medycznej i opinii lekarskiej.
3. Stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu będącego następstwem nieszczęśliwego wypadku ustalany jest bez konieczności badania Ubezpieczonego przez lekarza orzecznika powołanego przez Towarzystwo, na podstawie przedstawionej dokumentacji medycznej oraz „Tabeli norm oceny procentowej trwałego uszczerbku na zdrowiu wskutek nieszczęśliwego wypadku” rekomendowanej przez Polskie Towarzystwo Medycyny Ubezpieczeniowej. Tabela jest dostępna na stronie internetowej Towarzystwa www.tuw.pl, w każdej jednostce terenowej Towarzystwa oraz na stronie Polskiego Towarzystwa Medycyny Ubezpieczeniowej www.ptmu.org.pl.
4. W uzasadnionych przypadkach, stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu może być ustalany na podstawie badań przeprowadzanych przez lekarza powołanego przez Towarzystwo lub zaocznej komisji lekarskiej.
5. Jeżeli wskutek nieszczęśliwego wypadku doszło do wielu rodzajów uszczerbków na zdrowiu, świadczenie ustala się po zsumowaniu procentów sumy ubezpieczenia odpowiadających poszczególnym trwałym uszczerbkom na zdrowiu, przy czym wysokość świadczenia nie może przekroczyć sumy ubezpieczenia.
6. Przy ustalaniu stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu uwzględnia się wcześniejsze uszkodzenie lub utratę organu, narządu lub układu w taki sposób, że stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu określa się w wysokości różnicy między stopniem właściwym dla danego organu po nieszczęśliwym wypadku, a stopniem uszczerbku na zdrowiu istniejącym przed wypadkiem.
7. Ostateczne ustalenie stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu następuje po zakończeniu leczenia oraz zaleconego przez lekarza leczenia usprawniającego tj. terapii medycznej zaleconej przez

lekarza z uwzględnieniem rehabilitacji, mającej na celu przywrócenie możliwie najpełniejszej sprawności psychofizycznej organizmu, nie później jednak, niż w terminie 24 miesięcy od daty zaistnienia nieszczęśliwego wypadku.

8. W razie śmierci Ubezpieczonego przed upływem 24 miesięcy od daty nieszczęśliwego wypadku, o ile śmierć pozostaje w bezpośrednim związku przyczynowo - skutkowym z nieszczęśliwym wypadkiem, świadczenie wynosi 100% sumy ubezpieczenia.
9. Jeżeli Ubezpieczony otrzymał świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu, a następnie zmarł na skutek tego samego nieszczęśliwego wypadku, świadczenie z tytułu śmierci wypłaca się Uprawnionemu wtedy, gdy jest ono wyższe od świadczenia wypłaconego Ubezpieczonemu z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu, przy czym potrąca się uprzednio wypłaconą z tego tytułu kwotę.
10. Jeżeli Ubezpieczony zmarł po ustaleniu stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu, a śmierć nie pozostaje w związku przyczynowo - skutkowym z nieszczęśliwym wypadkiem, niewypłacone przed śmiercią Ubezpieczonemu świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu wypłaca się Uprawnionemu.
11. Świadczenie wynikające z umowy ubezpieczenia wypłacane jest Ubezpieczonemu, a w razie jego śmierci – wskazanemu w umowie ubezpieczenia Uprawnionemu.
12. W przypadku braku wskazania w umowie ubezpieczenia Uprawnionego lub gdy wyznaczenie Uprawnionego stało się bezskuteczne, świadczenie z tytułu śmierci Ubezpieczonego wypłaca się członkowi rodziny zmarłego według następującej kolejności:
 - 1) małżonkowi,
 - 2) dzieciom – w przypadku braku małżonka,
 - 3) rodzicom – w przypadku braku małżonka i dzieci,
 - 4) rodzeństwu – w przypadku braku małżonka, dzieci i rodziców,
 - 5) innym ustawowym spadkobiercom zmarłego – w pozostałych przypadkach.
13. Jeżeli świadczenie przysługuje kilku osobom, dzieli się je pomiędzy te osoby w równych częściach, o ile w umowie ubezpieczenia nie wskazano inaczej.
14. Ubezpieczonemu przysługuje zwrot uzasadnionych i udokumentowanych kosztów zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych, o ile zostały one poniesione nie później niż 24 miesiące od daty zaistnienia nieszczęśliwego wypadku.
15. Koszty zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych są zwracane wówczas gdy, nie podlegają refundacji przez Narodowy Fundusz Zdrowia i nie zostały zrefundowane przez innego Ubezpieczciela.
16. Towarzystwo zwraca uzasadnione i udokumentowane koszty zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych wyłącznie wtedy, gdy zostały poniesione przez Ubezpieczonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
17. Ubezpieczonemu przysługuje zwrot uzasadnionych i udokumentowanych kosztów przysposobienia zawodowego osób z niepełnosprawnościami, o ile zostały one poniesione nie później niż 24 miesiące od daty zaistnienia nieszczęśliwego wypadku.
18. Koszty przysposobienia zawodowego osób z niepełnosprawnościami są zwracane wyłącznie wówczas, gdy nie mogą być pokryte z powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego lub ubezpieczeń społecznych.
19. Towarzystwo zwraca uzasadnione i udokumentowane koszty przysposobienia zawodowego osób z niepełnosprawnościami wyłącznie wtedy, gdy zostały poniesione przez Ubezpieczonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
20. Łączna wysokość świadczeń wypłaconych w okresie ubezpieczenia nie może przekroczyć sumy ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków określonej w dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia.
21. Towarzystwo wypłaca świadczenia wyłącznie w złotych polskich (PLN).

Niniejsze ogólne warunki ubezpieczenia zostały zatwierdzone Uchwałą Zarządu TUV „TUV” nr 51/26 z dnia 18 lutego 2026 roku i wprowadzone do obrotu Zarządzeniem Prezesa Zarządu TUV „TUV” nr 28/26 z dnia 18 lutego 2026 roku.

Niniejsze ogólne warunki ubezpieczenia mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych od dnia 1 kwietnia 2026 roku.

ZAŁĄCZNIK NR 1 WYMOGI ZABEZPIECZENIA MIENIA

1. Wymagane minimalne zabezpieczenia w ubezpieczeniu mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych oraz w ubezpieczeniu sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk:
 - 1) przestrzeganie powszechnie obowiązujących przepisów dotyczących ochrony mienia, a w szczególności przepisów

prawa budowlanego, prawa pracy, ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska, norm dotyczących budowy i eksploatacji maszyn i urządzeń technicznych oraz wykonywaniu dozoru technicznego nad nimi,

- 2) przestrzeganie zaleceń i wymagań producentów lub dostawców maszyn i urządzeń,
 - 3) wszystkie budynki, budowle i lokale wraz z ich zabezpieczeniami utrzymywane są w należyтым stanie technicznym,
 - 4) wszystkie urządzenia, maszyny i instalacje są sprawne technicznie i eksploatowane w sposób zgodny z przeznaczeniem i warunkami określonymi przez producenta,
 - 5) budynek/ lokal jest wyposażony w środki i zabezpieczenia przeciwpożarowe posiadające świadectwo dopuszczenia do stosowania w ochronie przeciwpożarowej zgodnie z obowiązującymi normami prawnymi, stosownie do przeznaczenia obiektu/pomieszczenia,
 - 6) urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice poddawane są przeglądom technicznym i konserwacjom w okresach oraz zakresie ustalonych prawem lub zaleceniami producenta,
 - 7) zapewniony jest wolny dostęp do gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych, źródeł wody do celów przeciwpożarowych, wyłączników głównych prądu elektrycznego i głównych zaworów gazowych,
 - 8) dbanie o konserwację przewodów i urządzeń doprowadzających i odprowadzających wodę, parę wodną lub ciecz oraz zastosowanie w terminie odpowiednich środków ochronnych w celu zabezpieczenia przed mrozem właściwych przewodów i urządzeń.
2. Wymagane minimalne zabezpieczenia w ubezpieczeniu mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku oraz w ubezpieczeniu sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk:
 - 1) wszystkie ściany, podłogi, stropy i dachy budynków i lokali, w których znajduje się ubezpieczone mienie wykonane są z materiałów, których uszkodzenie, zniszczenie lub pokonanie nie jest możliwe bez użycia narzędzi lub siły; wszelkie obiekty z tymczasowymi zadaszeniami, ścianami wykonanymi w całości lub części z: siatki drucianej lub materiałów azurowych, powłok namiotowych, brezentowych, pneumatycznych lub foliowych nie są uważane za należyte zabezpieczenie,
 - 2) wszystkie otwory w ścianach, sufitach, podłogach, dachu są w należyтым stanie technicznym, zamknięte i zabezpieczone w sposób uniemożliwiający dostęp osób trzecich bez dokonania włamania,
 - 3) wszystkie drzwi zewnętrzne do budynku/lokalu powinny być w należyтым stanie technicznym oraz tak skonstruowane, osadzone i zamknięte, aby ich wyłamanie lub wyważenie nie było możliwe bez użycia siły i narzędzi, a otwarcie bez użycia podobnych lub dopasowanych kluczy,
 - 4) wszystkie drzwi zewnętrzne prowadzące do budynku/lokalu są zamykane na co najmniej:
 - a) dwa zamki wielozastawkowe lub dwie kłódki wielozastawkowe zawieszone na oddzielnych skoblach,
 - lub
 - b) jeden zamek o podwyższonej odporności na włamanie potwierdzonej atestem lub certyfikatem lub innym dokumentem wydanym przez podmiot upoważniony do certyfikacji,
 - lub
 - c) jeden zamek wielozastawkowy lub jedną kłódkę wielozastawkową, jeżeli jest sprawowany stały dozór budynku/lokalu lub zainstalowano i włączono system alarmowy zapewniający powiadomienie koncesjonowanej agencji ochrony mienia i zapewniającej przybycie załogi interwencyjnej do miejsca ubezpieczenia; system alarmowy powinien być zainstalowany oraz serwisowany przez podmiot posiadający stosowne uprawnienia, zgodnie z zaleceniami producenta,
 - 5) w budynkach, dla których ustanowiono całonocny dozór (np. budynki biurowe, centra handlowe i handlowo-rozrywkowe) wystarczające jest zabezpieczenie drzwi wewnętrznych do lokalu znajdującego się wewnątrz budynku jednym zamkiem wielozastawkowym, elektronicznym zamkiem szyfrowym lub zamkiem otwieranym kartą magnetyczną,
 - 6) w przypadku drzwi dwuskrzydłowych, jedno skrzydło powinno być dodatkowo unieruchomione przy pomocy zasuw z dołu i z góry od wewnętrznej strony,
 - 7) drzwi oszklone nie mogą być zaopatrzone w zamki lub zasuw, które można otworzyć bez klucza przez otwór wybity w szybie,
 - 8) wszystkie klucze do zamków i kłódek oraz karty dostępu i piloty do zabezpieczeń budynków/lokalu lub do ubezpieczanych pojazdów powinny być przechowywane w sposób chroniący je przed kradzieżą i dostępem do nich osób nieuprawnionych,

- 9) wszystkie okna, oszklone drzwi i inne zewnętrzne otwory oszklone w budynku/lokalu powinny być w należytym stanie technicznym, właściwie osadzone i zamknięte.
- 10) wszystkie okna, oszklone drzwi i inne zewnętrzne otwory oszklone w budynkach/lokalach znajdujących się na parterze oraz na kondygnacjach do których jest dostęp z położonych pod/nad nimi lub obok nich tarasów, przybudówek, balkonów, drabinek, drzew, wiatrolapów, daszków, piorunochronów są na całej powierzchni zabezpieczone:
 - a) kratami, żaluzjami roletami przeciwwłamaniowymi posiadającymi świadectwo odporności na włamanie wydane przez jednostkę uprawnioną do certyfikacji; kraty, żaluzje, rolety są w taki sposób zamontowane i zamknięte, aby przedostanie się do wnętrza nie było możliwe bez użycia narzędzi,
 - lub
 - b) szybami o podwyższonej odporności na włamanie co najmniej klasy P3/P3A posiadającymi atest Instytutu Mechaniki Precyzyjnej lub innej jednostki uprawnionej do certyfikacji,
 - lub
 - c) okiennicami zamykanymi na co najmniej jeden zamek wielozastawkowy lub jedną kłódkę wielozastawkową.
- 11) wymagania określone w pkt 10 nie są obowiązkowe, jeżeli jest sprawowany stały dozór budynku/lokalu lub zainstalowano i włączono system alarmowy zapewniający powiadomienie koncesjonowanej agencji ochrony mienia i zapewniającej przybycie załogi interwencyjnej do miejsca ubezpieczenia. System alarmowy powinien być zainstalowany oraz serwisowany przez podmiot posiadający stosowne uprawnienia, zgodnie z zaleceniami producenta.
- 12) w przypadku, gdy objęty ubezpieczeniem lokal/budynek jest połączony z budynkiem/lokałem osoby trzeciej jakimkolwiek otworami, to otwory te powinny być zabezpieczone co najmniej w sposób określony w pkt 4 i 10.
- 13) w odniesieniu do mienia składowanego poza budynkiem lub lokalem, za prawidłowo zabezpieczony uważa się plac spełniający łącznie warunki:
 - a) całodobowo dozorowany,
 - b) oświetlony oraz ogrodzony parkanem, siatką drucianą lub płotem do wysokości co najmniej 160 cm w sposób trwały i pełny,
 - c) zabezpieczony bramą zamkniętą w sposób uniemożliwiający wyjazd pojazdem przez osoby nieuprawnione.
- 14) urządzenia do przechowywania wartości pieniężnych, szafy sejfowe, szafy stalowe o wadze poniżej 300kg muszą być przymocowane na stałe do podłogi lub ściany budynku/lokalu.
- 15) po przeprowadzeniu indywidualnej oceny ryzyka Towarzystwo ma prawo określić inne warunki zabezpieczenia mienia.

ZAŁĄCZNIK NR 2 KLAUZULE DODATKOWE

Klauzula nr 1

Automatycznego pokrycia wzrostu wartości mienia

1. Na podstawie § 1 ust. 3, bez konieczności opłacania dodatkowej składki ubezpieczeniowej, Towarzystwo obejmuje ochroną ubezpieczeniową, w zakresie ubezpieczenia mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych, mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku oraz sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk, mienie w którego posiadanie Ubezpieczony wejdzie w okresie trwania odpowiedzialności Towarzystwa, pod warunkiem, że Ubezpieczony posiada dokumentację potwierdzającą przyjęcie mienia do prowadzonej przez niego ewidencji.
2. Ochroną ubezpieczeniową objęte jest wyłącznie mienie znajdujące się w miejscach ubezpieczenia wskazanych w umowie ubezpieczenia.
3. Odpowiedzialność Towarzystwa w stosunku do automatycznie ubezpieczonego na mocy niniejszej klauzuli mienia ograniczona jest do kwoty odpowiadającej 30% łącznej sumy ubezpieczenia lub limitu odpowiedzialności za dany rodzaj mienia, nie więcej niż 500.000 PLN na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.
4. Mienie, którego wartość przekracza przyjęty w niniejszej klauzuli limit, może być ubezpieczone na zasadach określonych w OWU.
5. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie wynosi 300 PLN.
6. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 2 Ubezpieczenie od przepięcia

1. Na podstawie § 1 ust. 3, za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej Towarzystwo obejmuje ochroną ubezpieczeniową szkody powstałe wskutek przepięcia w ubezpieczonych elektrycznych i elektronicznych maszynach, urządzeniach i instalacjach ubezpieczonych w wariancie ryzyka nazwane lub wszystkie ryzyka.
2. Przez przepięcie rozumie się gwałtowną zmianę napięcia w sieci elektrycznej, powodującą uszkodzenie lub zniszczenie ubezpieczonego mienia.
3. Zakres ubezpieczenia nie obejmuje odpowiedzialności za szkody:
 - 1) w licznikach oraz miernikach,
 - 2) w bezpiecznikach, wkładkach topikowych bezpieczników elektrycznych, stycznikach, odgromnikach, żarówkach, grzejnikach, lampach,
 - 3) w czasie naprawy oraz podczas prób dokonywanych na maszynach i urządzeniach, z wyjątkiem prób dokonywanych w związku z okresowymi badaniami eksploatacyjnymi (ogłędzinami i przeglądami).
4. Limit odpowiedzialności określa Ubezpieczający, kierując się przewidywaną wysokością maksymalnej szkody w okresie ubezpieczenia.
5. Maksymalny limit odpowiedzialności na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia wynosi 500.000 PLN i nie więcej niż suma ubezpieczenia mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych.
6. Górną granicą odpowiedzialności Towarzystwa jest limit odpowiedzialności określony w umowie ubezpieczenia.
7. Limit odpowiedzialności ulega pomniejszeniu o kwoty wypłaconych z niniejszej klauzuli odszkodowań.
8. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie wynosi 300 PLN.
9. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 3 Ubezpieczenie od dewastacji

1. Na podstawie § 1 ust. 3, za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej Towarzystwo obejmuje ochroną ubezpieczeniową szkody powstałe w ubezpieczonym mieniu wskutek dewastacji, w tym graffiti.
2. Przez dewastację rozumie się celowe uszkodzenie lub zniszczenie przedmiotu ubezpieczenia przez osoby trzecie.
3. Przez graffiti rozumie się pomalowanie, porysowanie lub umieszczenie napisów na całości lub części powierzchni przedmiotu ubezpieczenia bez zgody Ubezpieczonego.
4. Zakres ubezpieczenia nie obejmuje odpowiedzialności za szkody:
 - 1) powstałe w wartościach pieniężnych oraz mieniu prywatnym pracowników,
 - 2) powstałe w mieniu znajdującym się w budynkach, lokalach i budowlach w budowie,
 - 3) powstałe w mieniu w transporcie (cargo),
 - 4) polegające na stłuczeniu (rozbiciu), pęknięciu lub porysowaniu szyb i innych przedmiotów szklanych,
 - 5) polegające na utracie mienia.
5. Limit odpowiedzialności określa Ubezpieczający, kierując się przewidywaną wysokością maksymalnej szkody w okresie ubezpieczenia.
6. Maksymalny limit odpowiedzialności od dewastacji na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia wynosi 500.000 PLN i nie więcej niż suma ubezpieczenia mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych, z zastrzeżeniem ust. 7.
7. Maksymalny limit odpowiedzialności od graffiti na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia wynosi 30% sumy ubezpieczenia mienia od dewastacji, nie więcej niż 20.000 PLN.
8. Limit odpowiedzialności ulega pomniejszeniu o kwoty wypłaconych z niniejszej klauzuli odszkodowań.
9. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie wynosi 300 PLN.
10. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 4 Ubezpieczenie od katastrofy budowlanej

1. Na podstawie § 1 ust. 3, za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej Towarzystwo obejmuje ochroną ubezpieczeniową szkody powstałe w ubezpieczonym mieniu wskutek katastrofy budowlanej.
2. Przez katastrofę budowlaną rozumie się niezamierzone, gwałtowne uszkodzenie lub zniszczenie obiektu budowlanego lub jego części, a także konstrukcyjnych elementów rusztowań, elementów urządzeń formujących, ścianek szczelnych i obudowy wykopów, w wyniku nagłej

samoistnej utraty wytrzymałości jego elementów konstrukcyjnych takich jak fundamenty, ściany, podłogi, sufity, przy czym nie jest katastrofą budowlaną uszkodzenie elementu wbudowanego w obiekt budowlany nadającego się do naprawy lub wymiany oraz uszkodzenie lub zniszczenie urządzeń budowlanych, a także awaria instalacji.

3. Zakres ubezpieczenia nie obejmuje odpowiedzialności za szkody:
 - 1) w budynkach starszych niż 50 lat – w budynkach o konstrukcji drewnianej lub stalowej,
 - 2) w budynkach starszych niż 100 lat – w budynkach o konstrukcji murowanej i żelbetowej,
 - 3) powstałe wskutek wadliwego wykonania budynku lub wykonania budynku z użyciem wadliwych materiałów.
4. W przypadku wystąpienia katastrofy budowlanej Ubezpieczony zobowiązany jest do niezwłocznego zawiadomienia o katastrofie budowlanej podmiotu wskazanego w art. 75 ust 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo Budowlane.
5. Limit odpowiedzialności określa Ubezpieczający, kierując się przewidywaną wysokością maksymalnej szkody w okresie ubezpieczenia.
6. Maksymalny limit odpowiedzialności na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia wynosi 1.000.000 PLN i nie więcej niż suma ubezpieczenia mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych.
7. Limit odpowiedzialności ulega pomniejszeniu o kwoty wypłaconych z niniejszej klauzuli odszkodowań.
8. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie wynosi 300 PLN.
9. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 5

Ubezpieczenie od zepsucia wskutek niezachowania odpowiedniej temperatury

1. Na podstawie § 1 ust. 3, za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej Towarzystwo obejmuje ochroną ubezpieczeniową szkody powstałe wskutek zepsucia się środków obrotowych przechowywanych w urządzeniach chłodniczych w bezpośrednim następstwie obniżenia lub podwyższenia temperatury na skutek:
 - 1) awarii urządzenia chłodniczego, w którym przechowywane są ubezpieczone środki obrotowe,
 - 2) przerwy w dostawie energii elektrycznej trwającej nieprzerwanie co najmniej 2 godziny,
 - 3) uszkodzenia urządzenia chłodniczego w wyniku wystąpienia szkody spowodowanej pożarem lub innym zdarzeniem losowym objętym ochroną ubezpieczeniową.
2. Ubezpieczeniem objęte są środki obrotowe, które zgodnie z wymogami producenta lub dostawcy powinny być przechowywane w temperaturze 4 stopni Celsjusza lub niższej.
3. Zakres ubezpieczenia nie obejmuje odpowiedzialności za szkody powstałe wskutek:
 - 1) zepsucia się środków obrotowych przechowywanych pomimo upływu ich daty ważności/ terminu przydatności do spożycia,
 - 2) zepsucia się środków obrotowych na skutek niewłaściwego przechowywania,
 - 3) uszkodzenia opakowań,
 - 4) planowanych przerw w dostawie energii elektrycznej,
 - 5) przerw w dostawie energii elektrycznej wynikającej z niewywiązania się z płatności wobec dostawcy energii.
4. Limit odpowiedzialności określa Ubezpieczający, kierując się przewidywaną wysokością maksymalnej szkody w okresie ubezpieczenia.
5. Maksymalny limit odpowiedzialności na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia wynosi 500.000 PLN i nie więcej niż suma ubezpieczenia mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych.
6. Limit odpowiedzialności ulega pomniejszeniu o kwoty wypłaconych z niniejszej klauzuli odszkodowań.
7. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie wynosi 300 PLN.
8. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 6

Ubezpieczenie od szkód na skutek przemarzania i przenikania wody z gruntu

1. Na podstawie § 1 ust. 3, za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej Towarzystwo obejmuje ochroną ubezpieczeniową szkody powstałe wskutek przemarzania, zamarzania i przenikania wody z gruntu, w tym gruntowych i opadowych przez fundamenty, ściany, posadzki lub stropy ubezpieczonych budynków i lokali.
2. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje szkody w ubezpieczonym mieniu znajdującym się w budynkach i/lub stanowiącym integralną

część budynków tj. instalacjach i urządzeniach budowlanych oraz w ubezpieczonych budynkach i lokalach.

3. Zakres ochrony dodatkowo obejmuje:
 - 1) awarię urządzeń wynikłą z zamarznięcia,
 - 2) koszty poszukiwania miejsca powstania szkody,
 - 3) koszty prac pomocniczych związanych z naprawą i/lub rozmrożeniem.
4. Zakres ubezpieczenia nie obejmuje odpowiedzialności za szkody powstałe wskutek nieprawidłowej instalacji przeciwwilgociowej lub w związku z brakiem takiej instalacji.
5. Limit odpowiedzialności określa Ubezpieczający, kierując się przewidywaną wysokością maksymalnej szkody w okresie ubezpieczenia.
6. Maksymalny limit odpowiedzialności szkody za powstałe wskutek przemarzania, zamarzania i przenikania wody z gruntu, w tym wód gruntowych i opadowych przez fundamenty, ściany, posadzki lub stropy ubezpieczonych budynków i lokali na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia wynosi 500.000 PLN i nie więcej niż suma ubezpieczenia mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych.
7. Maksymalny limit odpowiedzialności za szkody, o których mowa w ust. 3 wynosi 20% limitu ustanowionego dla przemarzania, zamarzania i przenikania wody z gruntu.
8. Limit odpowiedzialności ulega pomniejszeniu o kwoty wypłaconych z niniejszej klauzuli odszkodowań.
9. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie wynosi 300 PLN.
10. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 7

Ubezpieczenie od szkód na skutek prowadzenia prac budowlano-montażowych

1. Na podstawie § 1 ust. 3, za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej Towarzystwo obejmuje ochroną szkody powstałe w ubezpieczonym mieniu podczas prowadzenia prac budowlano-montażowych, które nie wymagają pozwolenia na budowę.
2. Zakres ubezpieczenia nie obejmuje odpowiedzialności za szkody powstałe wskutek:
 - 1) usunięcia lub naruszenia konstrukcji dachu,
 - 2) prowadzenia prac ziemnych,
 - 3) braku lub niewłaściwego zabezpieczenia wykonywanych prac budowlanych lub montażowych,
 - 4) użycia wyrobów budowlanych nie dopuszczonych do obrotu i powszechnego stosowania w budownictwie lub nie dopuszczonych do jednostkowego stosowania w danym obiekcie budowlanym,
 - 5) działania osób nie posiadających stosownych uprawnień, kwalifikacji lub przeszkolenia do wykonywania danego rodzaju prac budowlano-montażowych.
3. Limit odpowiedzialności określa Ubezpieczający, kierując się przewidywaną wysokością maksymalnej szkody w okresie ubezpieczenia.
4. Maksymalny limit odpowiedzialności wynosi 1.000.000 PLN na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.
5. Limit odpowiedzialności ulega pomniejszeniu o kwoty wypłaconych z niniejszej klauzuli odszkodowań.
6. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie wynosi 500 PLN.
7. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 8

Ubezpieczenie od strajków, rozruchów i zamieszek społecznych

1. Na podstawie § 1 ust. 3 OWU, za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej, Towarzystwo obejmuje ochroną ubezpieczeniową mienie określone w umowie ubezpieczenia i stanowiące własność Ubezpieczonego, lub będące w jego posiadaniu na podstawie innego tytułu prawnego, od szkód powstałych na skutek strajków, rozruchów i zamieszek społecznych.
2. Przedmiotem ubezpieczenia może być mienie ubezpieczone od pożaru i innych zdarzeń losowych oraz sprzęt elektroniczny od wszystkich ryzyk.
3. Przez strajki, rozruchy i zamieszki społeczne rozumie się:
 - 1) wspólne działanie osób podejmowane w celu zakłócenia porządku publicznego (niezależnie od związku ze strajkiem),
 - 2) działania legalnych władz zmierzające do stłumienia zakłóceń porządku publicznego, zapobieżenia strajkom i rozruchom społecznym lub zminimalizowania ich skutków,
 - 3) działanie strajkujących pracowników.

4. Zakres ubezpieczenia nie obejmuje szkód:
 - 1) wynikłych z całkowitego lub częściowego zaprzestania robót, opóźnień lub zakłóceń działalności,
 - 2) będących pośrednim następstwem szkód w mieniu.
5. Limit odpowiedzialności określa Ubezpieczający, kierując się przewidywaną wysokością maksymalnej szkody w okresie ubezpieczenia.
6. Maksymalny limit odpowiedzialności na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia wynosi 300 000 PLN.
7. Limit odpowiedzialności ulega pomniejszeniu o kwoty wypłaconych z niniejszej klauzuli odszkodowań.
8. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie wynosi 500 PLN.
9. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 9

Ubezpieczenie od aktów terrorystycznych

1. Na podstawie § 1 ust. 3, za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej Towarzystwo obejmuje ochroną ubezpieczeniową mienie określone w umowie ubezpieczenia i stanowiące własność Ubezpieczonego, lub będące w jego posiadaniu na podstawie innego tytułu prawnego, od aktów terrorystycznych.
2. Przedmiotem ubezpieczenia może być mienie ubezpieczone od pożaru i innych zdarzeń losowych oraz sprzęt elektroniczny od wszystkich ryzyk.
3. Przez akty terrorystyczne rozumie się działanie jakiegokolwiek osoby lub grupy osób, zarówno działających samodzielnie, jak i w imieniu lub w powiązaniu z jakąkolwiek organizacją lub rządem, z włączeniem użycia siły lub przemocy, i/lub groźby ich użycia, popełnione z przyczyn politycznych, religijnych, ideologicznych, etnicznych lub ekonomicznych, z zamiarem wywołania wpływu na jakikolwiek rząd i/lub wywołania chaosu, uczucia zagrożenia ludności lub dezorganizacji życia publicznego.
4. Limit odpowiedzialności określa Ubezpieczający, kierując się przewidywaną wysokością maksymalnej szkody w okresie ubezpieczenia.
5. Maksymalny limit odpowiedzialności na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia wynosi 300.000 PLN i nie więcej niż suma ubezpieczenia mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych.
6. Limit odpowiedzialności ulega pomniejszeniu o kwoty wypłaconych z niniejszej klauzuli odszkodowań.
7. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie wynosi 500 PLN.
8. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 10

Ubezpieczenie maszyn od szkód elektrycznych

1. Na podstawie § 1 ust. 3, za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej Towarzystwo obejmuje ochroną ubezpieczeniową szkody powstałe w czynnych i zainstalowanych na stanowiskach pracy maszynach i urządzeniach elektroenergetycznych, jak również podczas napraw, remontów oraz montażu i demontażu.
2. Zakres ubezpieczenia obejmuje szkody spowodowane bezpośrednio przez:
 - 1) nieprawidłowe funkcjonowanie sieci elektrycznej, w tym przepięcie, przetężenie, brak jednej z faz lub niewłaściwe parametry prądu,
 - 2) wyladowania atmosferyczne.
3. Zakres ubezpieczenia nie obejmuje ochroną:
 - 1) elektroenergetycznych linii przesyłowych,
 - 2) liczników, mierników, styczników, przekładników termicznych, wkładek topikowych, czujników, odgromników, żarówek, lamp, grzejnych urządzeń elektrycznych oraz części i elementów, których czas prawidłowego funkcjonowania jest krótszy od trwałości maszyny,
 - 3) transformatorów eksploatowanych powyżej 25 lat,
 - 4) szkód, za które na mocy przepisów prawa jest odpowiedzialny producent, sprzedawca, przewoźnik, spedytor, dostawca, warsztat naprawczy,
 - 5) szkód powstałych wskutek prób, doświadczeń i eksperymentów dokonywanych w nadzwyczajnych dla danego urządzenia warunkach,
 - 6) szkód powstałych w urządzeniach i maszynach elektroenergetycznych objętych ochroną ubezpieczeniową, w których – w okresie bezpośrednio poprzedzającym zaistnienie szkody – nie przeprowadzono okresowych badań eksploatacyjnych, uregulowanych odpowiednimi przepisami i normami branżowymi,
 - 7) szkód powstałych w wyniku naturalnego zużycia urządzeń i maszyn elektroenergetycznych lub długotrwałej degradacji właściwości użytkowych maszyn,
 - 8) szkód powstałych wskutek wad i usterek znanych Ubezpieczającemu i Ubezpieczonemu przed zawarciem umowy

ubezpieczenia, lub przy zachowaniu należytej staranności mógł się dowiedzieć,

- 9) szkód w elementach maszyn i urządzeń uszkodzonych mechanicznie, chyba, że szkody mechaniczne powstały w następstwie uszkodzeń elektrycznych,
- 10) szkód powstałych w wyniku awarii.
4. Limit odpowiedzialności określa Ubezpieczający, kierując się przewidywaną wysokością maksymalnej szkody w okresie ubezpieczenia.
5. Maksymalny limit odpowiedzialności na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia wynosi 500.000 PLN i nie więcej niż suma ubezpieczenia mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych.
6. Limit odpowiedzialności ulega pomniejszeniu o kwoty wypłaconych z niniejszej klauzuli odszkodowań.
7. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie wynosi 500 PLN.
8. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 11

Ubezpieczenie maszyn od awarii

1. Na podstawie § 1 ust. 3, za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej Towarzystwo obejmuje ochroną ubezpieczeniową szkody powstałe w maszynach i urządzeniach zainstalowanych w miejscu ubezpieczenia wskazanym w umowie ubezpieczenia, sprawnych i użytkowanych zgodnie z przeznaczeniem, dla których testy próbne zostały zakończone z wynikiem pozytywnym.
2. Ochrona obejmuje szkody powstałe w czynnych i zainstalowanych na stanowiskach pracy maszynach i urządzeniach, jak również podczas napraw, remontów oraz montażu i demontażu, z zastrzeżeniem, że w przypadku demontażu ochrona ubezpieczeniowa jest udzielana tylko wówczas, gdy zdemontowanie nastąpiło w związku z przeprowadzaniem czyszczenia, przeglądem lub remontem okresowym – w tym przypadku ochrona trwa również w czasie przemieszczania maszyn i urządzeń na terenie zakładu oraz podczas następującego niezwłocznie po nich ponownego ich montażu.
3. Zakres ubezpieczenia obejmuje nagle, nieprzewidziane, przypadkowe i niezależne od woli Ubezpieczonego fizyczne uszkodzenie lub zniszczenie przedmiotu ubezpieczenia lub jego części, powodującego konieczność naprawy, wymiany lub odtworzenia powstałe z jakiegokolwiek przyczyny, w tym:
 - 1) błędów w obsłudze, niezręczności lub niedbalstwa,
 - 2) wad materiałowych i odlewniczych,
 - 3) błędów projektowych, konstrukcyjnych, montażowych lub wadliwego wykonania,
 - 4) braku wody w kotłach,
 - 5) rozerwania z powodu działania siły odśrodkowej pochodzącej z wnętrza maszyny/urządzenia.
4. Zakres ubezpieczenia nie obejmuje:
 - 1) szkód, za które na mocy przepisów prawa jest odpowiedzialny producent, sprzedawca, przewoźnik, spedytor, dostawca, warsztat naprawczy,
 - 2) szkód powstałych wskutek prób, doświadczeń i eksperymentów, dokonywanych w nadzwyczajnych dla danego urządzenia warunkach,
 - 3) szkód powstałych w maszynach i urządzeniach elektroenergetycznych objętych ochroną ubezpieczeniową, w których – w okresie bezpośrednio poprzedzającym zaistnienie szkody – nie przeprowadzono okresowych badań eksploatacyjnych, uregulowanych odpowiednimi przepisami i normami branżowymi,
 - 4) szkód powstałych w wyniku naturalnego zużycia maszyn i urządzeń elektroenergetycznych lub długotrwałej degradacji właściwości użytkowych maszyn i urządzeń,
 - 5) szkód powstałych wskutek wad i usterek, o których Ubezpieczający/Ubezpieczony wiedział przed zawarciem umowy ubezpieczenia lub przy zachowaniu należytej staranności mógł się dowiedzieć,
 - 6) maszyn i urządzeń, które są starsze niż 10 lat od daty ich produkcji,
 - 7) szkód powstałych w sprzęcie elektronicznym, z zastrzeżeniem, że wyłączenie to nie dotyczy części elektronicznych stanowiących integralne części ubezpieczonych maszyn i urządzeń,
 - 8) szkód w wymiennych elementach maszyn i urządzeń oraz narzędziach i środkach/materiałach eksploatacyjnych i częściach, które ze względu na przeznaczenie i charakter pracy powinny podlegać regularnej wymianie w trakcie czynności konserwacyjnych, w tym wiertła, noże, ostrza, brzeszczoły, piły, młoty do kruszenia, stemple, elektrody, żarówki, filtry, wkładki topikowe, bezpieczniki, formy odlewnicze i wtryskowe, matryce, obmurza, kotłów, wykładziny i powłoki ogniotrwałe, ruszty, paleniska, dysze palników, elementy z gumy, filcu, sit i tkanin, taśmy, smary, oleje i paliwa).

5. Limit odpowiedzialności określa Ubezpieczający, kierując się przewidywaną wysokością maksymalnej szkody w okresie ubezpieczenia.
6. Maksymalny limit odpowiedzialności na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia wynosi 500.0000 PLN i nie więcej niż suma ubezpieczenia mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych.
7. Limit odpowiedzialności ulega pomniejszeniu o kwoty wypłaconych z niniejszej klauzuli odszkodowań.
8. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie wynosi 1 000 PLN.
9. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 12

Ubezpieczenie budynków, lokali i budowli w budowie

1. Na podstawie § 1 ust. 3, za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej Towarzystwo obejmuje ochroną ubezpieczeniową szkody powstałe w budynkach, lokalach i budowlach w budowie.
2. Przez budynki, lokale i budowle w budowie rozumie się budynki, lokale i budowle, których budowa, remont generalny, przebudowa nadbudowa lub rozbudowa, nie zostały zakończone lub gdy nie uzyskały pozwolenia na użytkowanie wymaganego zgodnie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego.
3. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje szkody będące bezpośrednim następstwem poniżej wymienionych zdarzeń:
 - 1) deszcz,
 - 2) fala ponaddźwiękowa,
 - 3) grad,
 - 4) lawina,
 - 5) osuwanie się ziemi,
 - 6) pożar,
 - 7) przepięcie,
 - 8) wiatr,
 - 9) śnieg i lód,
 - 10) trzęsienie ziemi,
 - 11) uderzenie pioruna,
 - 12) uderzenie pojazdu,
 - 13) upadek drzew lub masztów,
 - 14) upadek statku powietrznego,
 - 15) wybuch,
 - 16) zalanie,
 - 17) zapadanie się ziemi.
4. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą wyższej składki ubezpieczenie może zostać zawarte w zakresie rozszerzonym o powódź.
5. W ramach niniejszej klauzuli Towarzystwo pokrywa także poniesione w związku z wystąpieniem zdarzenia ubezpieczeniowego uzasadnione i udokumentowane koszty akcji ratowniczej.
6. Zakres ubezpieczenia nie obejmuje odpowiedzialności za szkody w budynkach, lokalach i budowlach w budowie przed wykonaniem fundamentu.
7. Sumę ubezpieczenia ustala Ubezpieczający w systemie na sumy stałe według wartości kosztorysowej materiałów budowlanych oraz robót wykonanych i zaplanowanych do momentu zakończenia okresu ubezpieczenia.
8. W ramach sumy ubezpieczenia budynków, lokali i budowli w budowie Towarzystwo odpowiada za szkody powstałe na skutek przepięcia do wysokości 10 % łącznej sumy ubezpieczenia, jednak nie więcej niż 100.000 PLN.
9. Maksymalna suma ubezpieczenia na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia wynosi 3.000.000 PLN.
10. Suma ubezpieczenia ulega pomniejszeniu o kwoty wypłaconych z niniejszej klauzuli odszkodowań.
11. Rozmiar szkody i wysokość odszkodowania w budynkach, lokalach i budowlach w budowie ustala się na podstawie cen z dnia powstania szkody według kosztów naprawy, czyszczenia lub odbudowy z uwzględnieniem dotychczasowych technologii, konstrukcji, standardów wykonania, przy zastosowaniu dotychczasowych wymiarów i materiałów odrębnie dla każdego ubezpieczonego przedmiotu, w wysokości nieprzekraczającej kosztu odtworzenia tego przedmiotu.
12. Koszty ustalane są zgodnie z obowiązującymi zasadami kalkulacji i cen robót budowlanych, uwzględniającymi średnie ceny rynkowe usług i materiałów obowiązujące w miejscu ubezpieczenia potwierdzone fakturami lub rachunkami.
13. Przy ustalaniu wysokości szkody nie uwzględnia się kosztów związanych z ulepszeniem lub unowocześnieniem przedmiotu ubezpieczenia.
14. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie wynosi 10% wartości szkody nie mniej niż 300 PLN.
15. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 13

Ubezpieczenie mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii (OZE)

1. Na podstawie § 1 ust. 3, za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej, Towarzystwo obejmuje ochroną urządzenia i mikroinstalacje odnawialnych źródeł energii (OZE), zainstalowane w miejscu ubezpieczenia wskazanym w umowie ubezpieczenia, sprawne i użytkowanych zgodnie z przeznaczeniem.
2. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje bezpośrednie skutki poniżej wymienionych zdarzeń:
 - 1) pożar,
 - 2) deszcz,
 - 3) uderzenie pioruna,
 - 4) wybuch,
 - 5) upadek statku powietrznego,
 - 6) wiatr,
 - 7) grad,
 - 8) trzęsienie ziemi,
 - 9) fala ponaddźwiękowa,
 - 10) przepięcie,
 - 11) dewastacja,
 - 12) stłuczenie szyb.
3. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą wyższej składki ubezpieczenie może zostać zawarte w zakresie rozszerzonym o powódź.
4. Zakres ubezpieczenia określony w ust. 2 może być rozszerzony o kradzież z włamaniem, pod warunkiem zamontowania mikroinstalacji na budynkach znajdujących się w miejscu ubezpieczenia.
5. Zakres ubezpieczenia nie obejmuje urządzeń i mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii (OZE) powyżej 25 lat.
6. Sumę ubezpieczenia ustala Ubezpieczający w systemie na sumy stałe według wartości odtworzeniowej.
7. Limit odpowiedzialności od przepięcia na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia wynosi 50% sumy ubezpieczenia mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii (OZE) od pożaru i innych zdarzeń losowych.
8. Limit odpowiedzialności od dewastacji na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia wynosi 50% sumy ubezpieczenia mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii (OZE) od pożaru i innych zdarzeń losowych.
9. Limit odpowiedzialności od stłuczenia szyb na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia wynosi 50% sumy ubezpieczenia urządzeń i mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii (OZE) od pożaru i innych zdarzeń losowych.
10. Wysokość i rozmiar szkody w mikroinstalacjach odnawialnych źródeł energii (OZE) ustala się według kosztów naprawy lub ceny nabycia przedmiotu o tych samych lub najbardziej zbliżonych parametrach technicznych, typu, jakości i rodzaju powiększony o koszty zwykłego transportu i montażu.
8. Z ochrony wyłączone są szkody powstałe wskutek:
 - 1) niewłaściwego montażu,
 - 2) kradzieży zwykłej (bez dokonania włamania),
 - 3) kradzieży z włamaniem, o ile nie umówiono się inaczej.
9. Maksymalna suma ubezpieczenia na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia wynosi 3.000.000 PLN.
10. Suma ubezpieczenia ulega pomniejszeniu o kwoty wypłaconych z niniejszej klauzuli odszkodowań.
11. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie wynosi 300 PLN.
12. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 14

Ubezpieczenie kosztów odtworzenia dokumentacji

1. Na podstawie § 1 ust. 3, za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej Towarzystwo pokrywa uzasadnione i udokumentowane koszty odtworzenia dokumentacji niezbędnej do prowadzenia działalności Ubezpieczonego, która uległa uszkodzeniu, zniszczeniu lub utracie wskutek zdarzeń objętych ochroną w ramach ubezpieczenia mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych oraz kradzieży z włamaniem i rabunku, o ile zakres ubezpieczenia mienia został rozszerzony o te zdarzenia ubezpieczeniowe.
2. Ubezpieczenie odtworzenia dokumentacji obejmuje ochroną koszty uzyskania kopii dokumentów z materiałów źródłowych, koszty uzyskania kopii lub odpisów we właściwych urzędach i instytucjach oraz koszty przywrócenia uszkodzonych dokumentów do stanu sprzed szkody.
3. Dokumenty objęte ochroną to: akta, dokumenty urzędowe, umowy, wypisy z ksiąg wieczystych, księgi rachunkowe, faktury, dokumentacja techniczna budynków, licencje, zezwolenia.

4. Limit odpowiedzialności określa Ubezpieczający, kierując się przewidywaną wysokością maksymalnej szkody w okresie ubezpieczenia.
5. Maksymalny limit odpowiedzialności na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia wynosi 50.000 PLN.
6. Limit odpowiedzialności ulega pomniejszeniu o kwoty wypłaconych z niniejszej klauzuli odszkodowań.
7. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie wynosi 300 PLN.
8. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 15

Ubezpieczenie kosztów stałych działalności

1. Na podstawie § 1 ust. 3, za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej Towarzystwo obejmuje ochroną koszty stałe działalności, które Ubezpieczony poniósł w czasie przerwania działalności w miejscu ubezpieczenia wskazanym w umowie ubezpieczenia, w wyniku wystąpienia szkody spowodowanej ubezpieczonym zdarzeniem losowym.
2. Towarzystwo obejmuje ochroną ubezpieczeniową koszty stałe działalności pod warunkiem, że w ubezpieczonym mieniu wystąpiła szkoda za którą Towarzystwo ponosi odpowiedzialność zdefiniowana jako: pożar, uderzenie pioruna, wybuch, upadek statku powietrznego, wiatr, grad, deszcz, osuwanie się ziemi, zapadanie się ziemi, lawina, śnieg i lód, powódź.
3. Pod pojęciem kosztów stałych działalności objętych ochroną na podstawie niniejszej klauzuli rozumie się stałe wydatki związane z prowadzoną działalnością gospodarczą, które nie zależą od wielkości zakupów, produkcji lub sprzedaży, a które mogłyby być pokryte przez Ubezpieczonego przy niezakłóconym przebiegu działalności gospodarczej, poniesione na:
 - 1) czynsze i opłaty dzierżawne,
 - 2) stałe opłaty za pobór energii elektrycznej, ciepłej, wody i gazu,
 - 3) podstawowe wynagrodzenie pracowników z tytułu umów o pracę,
 - 4) raty kredytów i raty leasingowe mienia ubezpieczonego w Towarzystwie.
4. Okresem odszkodowawczym w zakresie ochrony udzielanej na mocy niniejszej klauzuli jest okres trwający od dnia wystąpienia szkody rzeczowej powodującej przerwanie działalności gospodarczej Ubezpieczonego do dnia przywrócenia pomieszczeń lub urządzeń do stanu pierwotnego, najpóźniej jednak do momentu zaistnienia technicznych możliwości prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie sprzed szkody, nie dłużej niż 6 miesięcy.
5. Towarzystwo wypłaca odszkodowanie przez czas trwania okresu odszkodowawczego. Wysokość odszkodowania jest ustalana w oparciu o udokumentowane fakturami, rachunkami lub umowami, ponoszone przez Ubezpieczonego koszty stałe działalności.
6. Koszty stałe działalności, o których mowa w ust. 3 pkt. 1 i 2 są pokrywane, jeżeli są związane z budynkiem/lokałem, w którym powstała szkoda rzeczowa powodująca odpowiedzialność Towarzystwa z tytułu niniejszej klauzuli.
7. Z uwzględnieniem wyłączeń zawartych w OWU Towarzystwo nie odpowiada za:
 - 1) premie, dodatki specjalne do wynagrodzeń, wynagrodzenie za pracę w nadgodzinach,
 - 2) koszty wynagrodzeń z tytułu umów o dzieło i umów zleceń.
8. Ochrona nie obejmuje kosztów:
 - 1) związanych z brakiem kapitału niezbędnego do odtworzenia uszkodzonych lub zniszczonych budynków/lokalu lub mienia,
 - 2) związanych z decyzją Ubezpieczonego o zmianie rodzaju lub miejsca prowadzonej działalności,
 - 3) spowodowanych decyzjami właściwych organów administracji lokalnej lub państwowej, które uniemożliwiają lub opóźniają odtworzenie uszkodzonego lub zniszczonego mienia lub dalsze prowadzenie działalności przez Ubezpieczonego,
 - 4) spowodowanych zwiłką w podjęciu działań w zakresie odtworzenia mienia dotkniętego szkodą w wyniku decyzji Ubezpieczonego.
9. Limit odpowiedzialności określa Ubezpieczający, kierując się przewidywaną wysokością maksymalnej szkody w okresie ubezpieczenia.
10. Maksymalny limit odpowiedzialności wynosi 20% sumy ubezpieczenia mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych w miejscu, w którym zaistniała szkoda, nie więcej niż 200.000 PLN na jedno i wszystkie zdarzenia/ miejsca ubezpieczenia wskazane w umowie ubezpieczenia.
11. Limit odpowiedzialności ulega pomniejszeniu o kwoty wypłaconych z niniejszej klauzuli odszkodowań.
12. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie wynosi 3 dni robocze. Towarzystwo pomniejszy całkowite odszkodowanie o kwotę wynikającą z przemnożenia średniej wartości kosztów stałych działalności przypadających na jeden dzień roboczy przez liczbę 3.

13. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 16

Ubezpieczenie kosztów dodatkowych działalności

1. Na podstawie § 1 ust. 3, za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej Towarzystwo obejmuje ochroną poniesione przez Ubezpieczonego koszty dodatkowe w celu kontynuowania działalności gospodarczej, które mogą powstać po wystąpieniu zdarzenia ubezpieczeniowego w miejscu ubezpieczenia, powstałego w wyniku pożaru lub innego zdarzenia losowego, za które Towarzystwo ponosi odpowiedzialność.
2. Ubezpieczeniem objęte są koszty:
 - 1) najmu budynku/lokalu zastępczego o porównywalnym standardzie z lokalem dotkniętym szkodą,
 - 2) najmu podstawowych urządzeń niezbędnych do wznowienia i prowadzenia działalności,
 - 3) transportu oraz przeniesienia ubezpieczonego mienia nieobjętego szkodą do budynku/lokalu zastępczego,
 - 4) pracy poniesione w celu likwidacji skutków szkody wynikłe z zatrudnienia pracowników w godzinach nadliczbowych, nocnych i w dni wolne od pracy,
 - 5) poinformowania klientów o zmianie lokalizacji działalności.
3. Towarzystwo obejmuje ochroną koszty powstałe i poniesione w okresie od dnia, w którym powstała szkoda w ubezpieczonym mieniu do dnia naprawy lub odbudowy uszkodzonego, utraconego lub zniszczonego mienia, jednak nie dłuższym niż 3 miesiące.
4. Zakres ubezpieczenia nie obejmuje kosztów:
 - 1) związanych z decyzją uprawnionych organów władzy, które uniemożliwiają lub opóźniają dalsze prowadzenie działalności,
 - 2) związanych z decyzją Ubezpieczonego o zmianie rodzaju lub miejsca prowadzenia działalności bez związku z wystąpieniem zdarzenia ubezpieczeniowego w miejscu ubezpieczenia, powstałego w wyniku pożaru lub innego zdarzenia losowego, za które Towarzystwo ponosi odpowiedzialność
 - 3) spowodowanych brakiem wystarczających środków finansowych niezbędnych do odtworzenia mienia dotkniętego szkodą,
 - 4) spowodowanych zwiłką w podjęciu działań w zakresie odtworzenia mienia dotkniętego szkodą w wyniku decyzji Ubezpieczonego.
5. Wartość i rozmiar szkody określa się na podstawie dokumentów:
 - 1) potwierdzających wysokość kosztów działalności ponoszonych przed wystąpieniem szkody,
 - 2) umowy najmu lokalu zastępczego,
 - 3) faktury za transport (przeprowadzkę) do lokalu zastępczego,
 - 4) faktur za najem urządzeń i wyposażenia.
6. Sumę ubezpieczenia określa Ubezpieczający, kierując się przewidywaną wysokością maksymalnej szkody w okresie ubezpieczenia.
7. Maksymalna suma ubezpieczenia wynosi 300.000 PLN na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.
8. Suma ubezpieczenia ulega pomniejszeniu o kwoty wypłaconych z niniejszej klauzuli odszkodowań.
9. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie wynosi 300 PLN.
10. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 17

Ubezpieczenie kosztów rzeczoznawców

1. Na podstawie § 1 ust. 3, za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej Towarzystwo obejmuje ochroną poniesione przez Ubezpieczonego uzasadnione i udokumentowane koszty ekspertyz rzeczoznawców powołanych za zgodą Towarzystwa, związanych z ustaleniem zakresu i rozmiaru szkody objętej ochroną ubezpieczeniową.
2. Sumę ubezpieczenia określa Ubezpieczający, kierując się przewidywaną wysokością maksymalnej szkody w okresie ubezpieczenia.
3. Maksymalna suma ubezpieczenia na jedno i wszystkie zdarzenia w rocznym okresie ubezpieczenia wynosi 50.000 PLN.
4. Suma ubezpieczenia ulega pomniejszeniu o kwoty wypłaconych z niniejszej klauzuli odszkodowań.
5. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 18

Zniesienie konsumpcji sumy ubezpieczenia

1. Na podstawie § 1 ust. 3, za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej Towarzystwo zmienia postanowienia dotyczące konsumpcji sumy ubezpieczenia oraz limitów odpowiedzialności dla mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych oraz dla sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk ubezpieczonych w systemie ubezpieczenia na sumy stałe.

- Suma ubezpieczenia oraz limity odpowiedzialności ubezpieczenia mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych, budynków, lokali i budowli w budowie zgodnie z klauzulą nr 12, mikroinstalacji odnawialnych źródeł OZE zgodnie z klauzulą nr 13 oraz dla sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk nie ulegają zmniejszeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań.
- Zapisy niniejszej klauzuli nie mają zastosowania do ubezpieczenia w systemie na pierwsze ryzyko oraz limitów odpowiedzialności określonych w pozostałych klauzulach dodatkowych.
- W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 19

Ubezpieczenie mienia od kradzieży zwykłej

- Na podstawie § 1 ust. 3, za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej, Towarzystwo rozszerza ochronę ubezpieczeniową mienia objętego ubezpieczeniem od kradzieży z włamaniem i rabunku o szkody powstałe wskutek kradzieży zwykłej.
- Przez kradzież zwykłą rozumie się zabór mienia objętego ochroną w celu jego przywłaszczenia bez dokonania włamania przez sprawców włamania.
- Zakres ubezpieczenia nie obejmuje:
 - wartości pieniężnych,
 - środków obrotowych,
 - niskocennych składników majątku,
 - mienia utraconego w niewyjaśnionych okolicznościach,
 - mienia, którego brak stwierdzono w trakcie inwentaryzacji,
 - mienia podczas wyjazdów poza miejsce ubezpieczenia wskazane w umowie ubezpieczenia.
- Górną granicą odpowiedzialności Towarzystwa jest limit odpowiedzialności określony w umowie ubezpieczenia.
- Limit odpowiedzialności Towarzystwa określa Ubezpieczający, kierując się przewidywaną wysokością maksymalnej szkody w okresie ubezpieczenia.
- Maksymalny limit odpowiedzialności Towarzystwa stanowi 10% sumy ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku nie więcej niż 10.000 PLN.
- Suma ubezpieczenia ulega pomniejszeniu o kwoty wypłaconych z niniejszej klauzuli odszkodowań.
- Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie wynosi 500 PLN.
- W sprawach nieuregulowanych w niniejszej klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 20

Ubezpieczenia zewnętrznych elementów od kradzieży zwykłej

- Na podstawie § 1 ust. 3, za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej Towarzystwo rozszerza ochronę ubezpieczeniową o kradzież zwykłą zewnętrznych elementów budynków, lokali i budowli, które ze względu na swoje przeznaczenie są zamontowane na stałe na zewnątrz budynków, lokali i budowli za które uważa się: neony, szyldy reklamowe, zewnętrzne elementy telewizji przemysłowej, ryny i rury spustowe, parapety zewnętrzne, zabudowy balkonów, loggii i tarasów, balustrady, zewnętrzne elementy oświetleniowe, anteny wszelkiego rodzaju (w tym satelitarne, telewizyjne i radiowe), kamery, markizy, rolety, kraty i okiennice, natynkowe elementy instalacji: piorunochronnej, alarmowej, domofonowej, wideo-domofonowej, klimatyzacji oraz klimatyzatory i siłowniki bram, pompy ciepła, mikroinstalacje odnawialnych źródeł energii (OZE).
- Przez kradzież zwykłą rozumie się zabór zewnętrznych elementów wskazanych w ust. 1 w celu przywłaszczenia, po ich uprzednim demontażu siłą lub przy użyciu narzędzi, bez dokonania przez sprawców włamania.
- Ochrona obowiązuje pod warunkiem, że:
 - teren, na którym znajdują się budynki, lokale i budowle z elementami zewnętrznymi jest ogrodzony, oświetlony w porze nocnej oraz dozorowany poza godzinami pracy,
 - zewnętrzne elementy elektroniczne oraz zewnętrzne elementy urządzeń klimatyzacyjnych są zamontowane na budynku/budowli na wysokości nie mniejszej niż 2,5 metra od poziomu terenu lub na dachu budynku (niniejsze postanowienie nie dotyczy siłowników bram).
- Górną granicą odpowiedzialności Towarzystwa jest suma ubezpieczenia określona w umowie ubezpieczenia.
- Sumę ubezpieczenia określa Ubezpieczający, kierując się przewidywaną wysokością maksymalnej szkody w okresie ubezpieczenia.
- Maksymalna suma ubezpieczenia wynosi 50.000 PLN na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia i nie więcej niż suma ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem.

- Suma ubezpieczenia ulega pomniejszeniu o kwoty wypłaconych z niniejszej klauzuli odszkodowań.
- Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie wynosi 500 PLN.
- W sprawach nieuregulowanych w niniejszej klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 21

Ubezpieczenie sprzętu elektronicznego zainstalowanego na stałe w pojazdach

- Na podstawie § 1 ust. 3, za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej Towarzystwo rozszerza ochronę ubezpieczeniową o szkody w sprzęcie elektronicznym objętym ochroną od wszystkich ryzyk zainstalowanym na stałe w/na pojeździe lub w przyczepie poruszających się w na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i pod warunkiem, że pojazd taki lub przyczepa posiada twardy dach (jednolitą sztywną konstrukcję).
- Szkody w samym pojeździe lub przyczepie nie są objęte niniejszym ubezpieczeniem.
- Towarzystwo ponosi odpowiedzialność za szkody powstałe wskutek kradzieży z włamaniem z pojazdu lub przyczepy pod warunkiem, że pojazd lub przyczepa pozostawione bez nadzoru:
 - zostały prawidłowo zamknięte na wszystkie istniejące zamki i został włączony sprawnie działający immobiliser i/lub system alarmowy,
 - były zaparkowane na ogrodzonym, oświetlonym w godzinach 22.00 - 6.00 oraz dozorowanym terenie (np. na parkingu strzeżonym) albo w garażu zamkniętym zgodnie z wymogami określonymi w Załączniku nr 1 do niniejszych OWU.
- Ubezpieczenie nie obejmuje szkód:
 - powstałych na skutek wypadku pojazdu należącego do Ubezpieczonego, jeżeli wypadek ten został spowodowany złym stanem technicznym pojazdu,
 - powstałych w związku z brakiem uprawnień do kierowania danym pojazdem,
 - objętych ochroną w ramach ubezpieczenia autocasco lub odpowiedzialności cywilnej.
- Sumę ubezpieczenia określa Ubezpieczający, kierując się przewidywaną wysokością maksymalnej szkody w okresie ubezpieczenia.
- Maksymalna suma ubezpieczenia wynosi 100.000 PLN na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.
- Suma ubezpieczenia ulega pomniejszeniu o kwoty wypłaconych z niniejszej klauzuli odszkodowań.
- Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie wynosi 500 PLN.
- W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 22

Ubezpieczenie sprzętu elektronicznego przenośnego poza miejscem ubezpieczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

- Na podstawie § 1 ust. 3, za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej Towarzystwo obejmuje ochroną ubezpieczeniową sprzęt elektroniczny przenośny objęty ochroną od wszystkich ryzyk użytkowany do celów służbowych poza miejscem ubezpieczenia, określonym w umowie ubezpieczenia, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
- Towarzystwo ponosi odpowiedzialność za szkody powstałe wskutek kradzieży z włamaniem z pojazdu pod warunkiem, że:
 - pojazd posiadał twardy dach (jednolitą sztywną konstrukcję),
 - po zaparkowaniu został prawidłowo zamknięty na wszystkie istniejące zamki i został włączony sprawnie działający immobiliser i/lub system alarmowy,
 - kradzież z włamaniem nastąpiła w godzinach 6.00 – 22.00 (ograniczenie czasowe nie ma zastosowania, gdy pojazd był zaparkowany na parkingu strzeżonym lub w zamkniętym garażu),
 - ubezpieczony przedmiot był przechowywany w sposób uniemożliwiający zobaczenie go z zewnątrz, np. w bagażniku.
- Ochrona nie obejmuje szkód powstałych podczas przewożenia sprzętu elektronicznego powierzonego przewoźnikowi do przetransportowania lub przekazanego usługodawcy do doręczenia wskazanemu podmiotowi/ osobie.
- Górną granicą odpowiedzialności Towarzystwa jest suma ubezpieczenia określona w umowie ubezpieczenia.
- Sumę ubezpieczenia określa Ubezpieczający, kierując się przewidywaną wysokością maksymalnej szkody w okresie ubezpieczenia.
- Maksymalna suma ubezpieczenia wynosi 300.000 PLN na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.

7. Suma ubezpieczenia ulega pomniejszeniu o kwoty wypłaconych z niniejszej klauzuli odszkodowań.
8. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie polegającej na kradzieży z włamaniem lub rabunku oraz upuszczeniu, stłuczeniu, potłuczeniu elementów szklanych przedmiotu ubezpieczenia wynosi 10% wartości szkody, jednak nie mniej niż 500 PLN.
9. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.
8. Zakres ubezpieczenia nie obejmuje odpowiedzialności za szkody:
 - 1) niebędące następstwem szkody na osobie lub rzeczowej,
 - 2) spowodowane przez wadliwy produkt, jeżeli zostanie on połączony, zmieszany z innymi produktami lub w inny sposób przerobiony,
 - 3) spowodowane przez wadliwy produkt, jeżeli został on poddany dalszej obróbce,
 - 4) spowodowane przez produkt wytworzony, przerobiony lub obrobiony za pomocą maszyn lub urządzeń wadliwych wprowadzonych do obrotu przez Ubezpieczonego,
 - 5) powstałe wskutek montażu lub demontażu wadliwego produktu,
 - 6) w postaci kosztów wycofania wadliwego produktu z rynku i zastąpienia go produktem wolnym od wad,
 - 7) w samym produkcie,
 - 8) objęte rękojmią lub gwarancją,
 - 9) polegające na utracie korzyści, które poszkodowany mógłby osiągnąć w związku z jego użytkowaniem,
 - 10) wynikające z wprowadzającej w błąd reklamy produktu,
 - 11) spowodowane przez produkty zawierające azbest, formaldehyd lub dioksyny a także zawierające materiały wybuchowe,
 - 12) spowodowane przez produkty zawierające krew, osocze, substancje krwiopochodne,
 - 13) wyrządzone przez produkt wykorzystywany do celów medycznych zawierający silikon lub kosmetycznych,
 - 14) spowodowane przez produkt, który przed wprowadzeniem go na rynek nie został sprawdzony i nie posiada wymaganych odpowiedzialności przepisami atestów /certyfikatów,
 - 15) spowodowane użytkowaniem produktu niezgodnym z instrukcją producenta,
 - 16) spowodowane przez produkt niepełnowartościowy i posiadający o tym informację,
 - 17) powstałe przez produkt wykorzystywany w przemyśle lotniczym, motoryzacyjnym lub kosmicznym,
 - 18) powstałe w wyniku niedostarczenia energii lub dostarczenia energii o niewłaściwych parametrach,
 - 19) spowodowane wadliwym produktem wykorzystanym przez kontrahenta Ubezpieczonego do wytworzenia produktu finalnego,
 - 20) powodujące roszczenia wzajemne między producentami lub dystrybutorami,
 - 21) powstałe wskutek użycia produktu, dla którego ustalony okres użytkowania już upłynął.

Klauzula nr 23

Ubezpieczenie sprzętu elektronicznego przenośnego poza miejscem ubezpieczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i innych krajów Europy

1. Na podstawie § 1 ust. 3, za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej Towarzystwo rozszerza zakres ubezpieczenia sprzętu elektronicznego przenośnego użytkowanego w celach służbowych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i innych krajów Europy.
2. Towarzystwo ponosi odpowiedzialność za szkody powstałe wskutek kradzieży z włamaniem z pojazdu pod warunkiem, że:
 - 1) pojazd posiadał twardy dach (jednolitą sztywną konstrukcję),
 - 2) po zaparkowaniu został prawidłowo zamknięty na wszystkie istniejące zamki i został włączony sprawnie działający immobiliser i/lub system alarmowy,
 - 3) kradzież z włamaniem nastąpiła w godzinach 6.00 – 22.00 (ograniczenie czasowe nie ma zastosowania, gdy pojazd był zaparkowany na parkingu strzeżonym lub w zamkniętym garażu),
 - 4) ubezpieczony przedmiot był przechowywany w sposób uniemożliwiający zobaczenie go z zewnątrz, np. w bagażniku.
3. Ochrona nie obejmuje szkód powstałych podczas przewożenia sprzętu elektronicznego powierzonego przewoźnikowi do przetransportowania lub przekazanego usługodawcy do doręczenia wskazanemu podmiotowi/ osobie.
4. Sumę ubezpieczenia określa Ubezpieczający, kierując się przewidywaną wysokością maksymalnej szkody w okresie ubezpieczenia.
5. Maksymalna suma ubezpieczenia wynosi 300.000 PLN na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.
6. Suma ubezpieczenia ulega pomniejszeniu o kwoty wypłaconych z niniejszej klauzuli odszkodowań.
7. Franszyza redukcyjna wynosi 15% wartości szkody, jednak nie mniej niż 500 PLN.
8. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 24

Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za produkt

1. Na podstawie § 1 ust. 3, za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej Towarzystwo rozszerza ochronę ubezpieczeniową o odpowiedzialność za szkody powstałe w związku z wprowadzeniem do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej określonego w umowie ubezpieczenia produktu, jeżeli wprowadzający do obrotu produkt odpowiedzialny jest za wady tego produktu i w myśl obowiązujących przepisów prawa zobowiązany jest do naprawienia wyrządzonych z tego tytułu szkód.
2. Za produkt uważa się każdą rzecz ruchomą, choćby została połączona z inną rzeczą z wyjątkiem:
 - 1) surowców rolnych, przez które rozumie się nieprzetworzone produkty ziemi, hodowli, rybołówstwa,
 - 2) produktów łowiectwa,
 - 3) a także surowców energetycznych i energii.
3. Towarzystwo nie obejmuje ochroną ubezpieczeniową produktów farmaceutycznych.
4. Przez wprowadzenie produktu do obrotu należy rozumieć udostępnienie produktu konkretnej osobie w drodze przejścia faktycznego władztwa nad produktem.
5. Wprowadzenie do obrotu produktu z wadą, o której producent wiedział lub przy zachowaniu należytej staranności mógł się dowiedzieć traktowane jest przez Towarzystwo jako wina umyślna.
6. Wszystkie szkody powstałe w wyniku wprowadzenia do obrotu produktów z tą samą wadą (szkoda seryjna) lub powstałe z tej samej przyczyny traktuje się jako jedną szkodę, niezależnie od liczby poszkodowanych, a za datę powstania szkody dla celów likwidacyjnych, przyjmuje się datę wystąpienia pierwszej szkody.
7. Suma gwarancyjna dla szkód objętych ochroną na podstawie niniejszej klauzuli stanowi limit w ramach ogólnej sumy gwarancyjnej na jedno i wszystkie zdarzenia i szkody zaistniałe w okresie ubezpieczenia w Towarzystwie i powstałe w wyniku prowadzonej działalności przez Ubezpieczonego.
10. Odpowiedzialność Towarzystwa za szkody, o których mowa w niniejszej klauzuli jest ograniczona do limitu 500.000 PLN i nie więcej niż do wysokości ogólnej sumy gwarancyjnej.
11. Limit odpowiedzialności ulega zmniejszeniu o kwoty wypłaconych świadczeń.
12. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie rzeczowej wynosi 10 % należnego odszkodowania, nie mniej niż 1.000 PLN
13. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU oraz przepisy ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta.

Klauzula nr 25

Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej farmaceuty i technika farmacji

1. Na podstawie § 1 ust. 3, za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej Towarzystwo rozszerza ochronę ubezpieczeniową o odpowiedzialność cywilną farmaceuty i technika farmacji za szkody na osobie i rzeczowe powstałe w związku z wykonywaniem czynności zawodowych.
2. Przez farmaceutę rozumie się osobę posiadającą tytuł magistra farmacji z prawem do wykonywania zawodu farmaceuty, a przez technika farmacji rozumie się osobę posiadającą specjalistyczne wykształcenie farmaceutyczne na poziomie średnim.
3. Na podstawie niniejszej klauzuli Towarzystwo ponosi odpowiedzialność za szkody:
 - 1) związane z wydaniem leku niewłaściwego,
 - 2) związane z wydaniem leku, którego termin ważności minął,
 - 3) związane z przygotowaniem leków recepturowych.

4. Poza wyłączeniami określonymi w § 4 i § 48 zakres ubezpieczenia nie obejmuje odpowiedzialności za szkody:
 - 1) powstałe wskutek świadomego naruszenia przez Ubezpieczającego obowiązujących przepisów prawa,
 - 2) wyrządzone przez osoby nieposiadające uprawnień do wykonywania zawodu,
 - 3) powstałe przez zastosowanie do wytworzenia leków recepturowych składników lub materiałów, o których Ubezpieczający wiedział lub wiedzieć powinien, iż są one szkodliwe lub nie są dopuszczone do stosowania,
 - 4) wynikające z niezabezpieczenia lub nienależytego zabezpieczenia substancji chemicznych, biologicznych i radioaktywnych lub ich przechowywania niezgodnie z obowiązującymi normami.
5. Limit odpowiedzialności dla szkód objętych ochroną na podstawie niniejszej klauzuli stanowi górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.
6. Odpowiedzialność Towarzystwa za szkody, o których mowa w niniejszej klauzuli jest ograniczona do limitu 500.000 PLN i nie więcej niż do wysokości ogólnej sumy gwarancyjnej.
7. Limit odpowiedzialności ulega zmniejszeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań.
8. W każdej szkodzie obowiązuje franszyza redukcyjna w wysokości 10% należnego odszkodowania nie mniej niż 1.000 PLN.
9. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 26

Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za czyste straty finansowe

1. Na podstawie § 1 ust. 3, za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej, Towarzystwo rozszerza ochronę ubezpieczeniową o odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za szkody mające postać czystych strat finansowych będących następstwem realizacji zadań zgodnych z rodzajem prowadzonej działalności gospodarczej.
2. Przez czyste straty finansowe rozumie się straty finansowe niebędące wynikiem szkody na osobie lub szkody rzeczowej.
3. Poza wyłączeniami określonymi w § 4 i § 48 zakres ubezpieczenia nie obejmuje odpowiedzialności za szkody:
 - 1) powstałe w następstwie działalności nieobjętej umową ubezpieczenia,
 - 2) związane z popełnieniem przestępstwa przez pracownika Ubezpieczonego, w tym uzyskania korzyści majątkowej,
 - 3) związane ze stosunkiem pracy,
 - 4) związanych z decyzją podjętą przez pracownika Ubezpieczonego poza zakresem sprawowanej przez niego funkcji i udzielonych mu kompetencji,
 - 5) wynikające z naruszenia przepisów dotyczących ochrony danych osobowych, zwalczania nieuczciwej konkurencji lub przepisów prawa antymonopolowego,
 - 6) będące skutkiem braku środków finansowych Ubezpieczonego,
 - 7) powstałe wskutek ujawnienia wiadomości poufnej.
4. Limit odpowiedzialności dla szkód objętych ochroną na podstawie niniejszej klauzuli stanowi limit w ramach ogólnej sumy gwarancyjnej na jedno i wszystkie zdarzenia określone w umowie ubezpieczenia.
5. Odpowiedzialność Towarzystwa za szkody, o których mowa w niniejszej klauzuli jest ograniczona do limitu 500.000 PLN i nie więcej niż do wysokości ogólnej sumy gwarancyjnej.
6. Suma gwarancyjna ulega zmniejszeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań.
7. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie rzeczowej wynosi 500 PLN.
8. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 27

Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za szkody spowodowane przeniesieniem chorób zakaźnych i zakażeń

1. Na podstawie § 1 ust. 3, za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej, Towarzystwo rozszerza ochronę ubezpieczeniową o odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego z tytułu przeniesienia chorób zakaźnych i zakażeń.
2. Na podstawie niniejszej klauzuli Towarzystwo ponosi odpowiedzialność za szkody powstałe na skutek chorób zakaźnych i zakażeń, które mogą zostać przeniesione za pomocą dowolnej substancji lub czynnika z dowolnego organizmu na inny organizm, w przypadku, gdy:
 - 1) substancja lub czynnik zawiera wirus, bakterię, pasożyta lub inny organizm lub jego odmianę, niezależnie od tego, czy jest uważany za żywy,

- 2) metoda przenoszenia, bezpośredniego lub pośredniego, obejmuje między innymi przenoszenie drogą powietrzną, poprzez kontakt z płynami ustrojowymi, kontakt z jakimikolwiek powierzchniami lub przedmiotami, ciałami stałymi, cieczami lub gazami lub pomiędzy organizmami.
3. Na podstawie niniejszej klauzuli ochroną objęte są szkody powstałe na skutek przeniesienia chorób zakaźnych i zakażeń wymienionych w ustawie z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, w tym zakażenia wirusem HIV i wirusami hepatotropowymi powodującymi wirusowe zapalenie wątroby (WZW).
4. Ochrona udzielana jest jeśli zachowane były zasady higieny w profilaktyce chorób zakaźnych i zakażeń.
5. Poza wyłączeniami określonymi w § 4 i § 48 zakres ubezpieczenia nie obejmuje odpowiedzialności za:
 - 1) szkody, jeżeli Ubezpieczający nie przestrzegał wymogów higieniczno-sanitarnych lub procedur w zakresie zapobiegania chorobom zakaźnym lub zakażeniom, przewidzianych przepisami prawa w zakresie działalności wykonywanej przez Ubezpieczonego,
 - 2) szkody związane z, lub oparte na niewłaściwie podjętych lub zaniechanych działaniach w zakresie kontrolowania, zapobiegania, tłumienia lub reagowania w jakimkolwiek innych sposób na choroby zakaźne lub zakażenia,
 - 3) szkody spowodowane bezpośrednio lub związane z jakąkolwiek rzeczywistą lub domniemaną chorobą zakaźną lub zagrożeniem stwarzanym przez taką chorobę powstałą w trakcie trwania epidemii lub pandemii:
 - a) za epidemię uważa się stan wystąpienia choroby zakaźnej u dużej liczby osób w danej społeczności, regionie lub populacji potwierdzony przez jakiegokolwiek uprawniony organ krajowy lub lokalny,
 - b) za pandemię uważa się epidemię, która wystąpiła lub rozprzestrzeniła się na więcej niż jeden kraj lub kontynent, a także stan zagrożenia międzynarodowego zdrowia publicznego ogłoszony przez Światową Organizację Zdrowia (WHO),
 - 4) szkody spowodowane przeniesieniem choroby Creutzfeldta-Jacoba lub innych encefalopatii gąbczastych,
 - 5) szkody na osobie powstałe z przeniesienia choroby zakaźnej lub zakażenia oraz szkody powstałe wskutek choroby zwierząt hodowanych należących do Ubezpieczonego lub sprzedawanych przez Ubezpieczonego, w sytuacji gdy wiedział o chorobie lub wiedzieć powinien, w tym za szkody spowodowane przeniesieniem bakterii i wirusów,
 - 6) koszty i wydatki związane ze szkodami wskazanymi w punktach 1 – 5.
6. Limit odpowiedzialności dla szkód objętych ochroną na podstawie niniejszej klauzuli stanowi limit w ramach ogólnej sumy gwarancyjnej na jedno i wszystkie zdarzenia określone w umowie ubezpieczenia.
7. Odpowiedzialność Towarzystwa za szkody, o których mowa w niniejszej klauzuli jest ograniczona do limitu 300.000 PLN i nie więcej niż do wysokości ogólnej sumy gwarancyjnej.
8. Limit odpowiedzialności ulega zmniejszeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań.
9. W każdej szkodzie rzeczowej obowiązuje franszyza redukcyjna w wysokości 500 PLN.
10. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 28

Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej pracodawcy

1. Na podstawie § 1 ust. 3, za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej Towarzystwo rozszerza ochronę ubezpieczeniową o odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego jako pracodawcy za szkody na osobie poniesione przez pracownika na skutek wypadku przy pracy zaistniałego w okresie ubezpieczenia.
2. Ochroną ubezpieczeniową Towarzystwa nie są objęte roszczenia regresowe jakiejkolwiek instytucji zobowiązanej do wypłaty świadczeń z tytułu wypadków przy pracy.
3. Za wypadek przy pracy uważa się wypadek w rozumieniu Ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych oraz Ustawy dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nieszczęśliwy wypadek w drodze do lub z pracy w rozumieniu. Za wypadek przy pracy uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące trwały uszczerbek na zdrowiu lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą;

- 1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych,
- 2) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia,
- 3) w czasie pozostawiania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.
4. Towarzystwo w granicach ustalonej w umowie sumy gwarancyjnej wypłaca poszkodowanemu pracownikowi lub członkom jego rodziny w przypadku śmierci pracownika odszkodowanie przysługujące po pomniejszeniu o świadczenie należne poszkodowanemu / uprawnionemu na podstawie przepisów ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.
5. Suma gwarancyjna dla szkód objętych ochroną na podstawie niniejszej klauzuli stanowi limit w ramach ogólnej sumy gwarancyjnej na jedno i wszystkie zdarzenia określonej w umowie ubezpieczenia.
6. Zakres ubezpieczenia nie obejmuje odpowiedzialności za szkody:
 - 1) gdy poszkodowany pracownik po zdarzeniu odmówił poddania się badaniom zawartości alkoholu we krwi na żądanie policji, pracodawcy lub upoważnionej przez niego osoby,
 - 2) gdy Ubezpieczony mógł a nie skierował pracownika na badanie zawartości alkoholu we krwi, a z okoliczności wynika, że w chwili wypadku pracownik znajdował się pod wpływem alkoholu, co było przyczyną szkody,
 - 3) których źródłem są choroby zawodowe, zawał serca lub udar mózgu,
 - 4) gdy Ubezpieczony dopuścił pracownika do pracy, mimo braku wymaganych badań.
7. Odpowiedzialność Towarzystwa za szkody, o których mowa w niniejszej klauzuli ograniczona jest do limitu 500.000 PLN i nie więcej niż do wysokości ogólnej sumy gwarancyjnej.
8. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU oraz przepisy ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

Klauzula nr 29

Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej wynajmującego

1. Na podstawie § 1 ust. 3, za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej Towarzystwo rozszerza ochronę ubezpieczeniową o odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za szkody rzeczowe w mieniu najemcy powstałe w związku z posiadaniem stanowiącego własność Ubezpieczonego budynku lub ich części składowych – lokali, pomieszczeń lub mienia ruchomego, które Ubezpieczony udostępnił do użytkowania na podstawie pisemnej umowy.
2. Suma gwarancyjna dla szkód objętych ochroną na podstawie niniejszej klauzuli stanowi limit w ramach ogólnej sumy gwarancyjnej na jedno i wszystkie zdarzenia określonej w umowie ubezpieczenia.
3. Zakres ubezpieczenia nie obejmuje odpowiedzialności za szkody:
 - 1) polegające na utracie mienia nie będącej wynikiem jej zniszczenia lub uszkodzenia,
 - 2) w pojazdach mechanicznych, ich wyposażeniu oraz w rzeczach w nich pozostawionych,
 - 3) powstałe wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania przez Ubezpieczonego generalnych lub bieżących napraw, przeglądów lub konserwacji: instalacji i urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych, centralnego ogrzewania, lub klimatyzacyjnych, do których był on zobowiązany w myśl obowiązujących przepisów lub zawartej umowy,
 - 4) powstałe wskutek prowadzenia robót budowlanych,
 - 5) spowodowane wprowadzeniem zmian w nieruchomości, poczynionych przez Ubezpieczonego niezgodnie z warunkami umowy wynajmu lub bez koniecznego pozwolenia,
 - 6) związane z wynajmowaniem nieruchomości poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.
4. Odpowiedzialność Towarzystwa za szkody, o których mowa w niniejszej klauzuli ograniczona jest do limitu 500.000 PLN i nie więcej niż do wysokości ogólnej sumy gwarancyjnej.
5. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie rzeczowej wynosi 500 PLN.
6. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU oraz postanowienia umowy, na podstawie której Ubezpieczony udostępnił nieruchomość lub mienie do użytkowania.

Klauzula nr 30

Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej najemcy

1. Na podstawie § 1 ust. 3, za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej Towarzystwo rozszerza ochronę ubezpieczeniową o odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za szkody wyrządzone w budynkach lub ich częściach składowych – lokalach, pomieszczeniach lub w mieniu ruchomym, z których Ubezpieczony korzystał na podstawie pisemnej umowy najmu, dzierżawy lub użytkowania.
2. Suma gwarancyjna dla szkód objętych ochroną na podstawie niniejszej klauzuli stanowi limit w ramach ogólnej sumy gwarancyjnej na jedno i wszystkie zdarzenia określonej w umowie ubezpieczenia.
3. Zakres ubezpieczenia nie obejmuje odpowiedzialności za szkody:
 - 1) polegające na utracie mienia nie będącej wynikiem jej zniszczenia lub uszkodzenia,
 - 2) urządzeniach, instalacjach nie stanowiących części składowej budynku, lokalu lub ich części składowych,
 - 3) powstałe w pojazdach, ich wyposażeniu lub rzeczach pozostawionych w pojazdach,
 - 4) wynikłe z niezapłacenia lub nieterminowego zapłacenia całości lub części należności z tytułu umowy najmu, dzierżawy, użytkowania, w tym kosztów eksploatacji,
 - 5) spowodowane wprowadzeniem zmian w nieruchomości, poczynionych przez Ubezpieczonego niezgodnie z warunkami umowy najmu lub bez koniecznego pozwolenia,
 - 6) powstałe w wyniku normalnego zużycia,
 - 7) związane z najmowaniem nieruchomości poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.
4. Odpowiedzialność Towarzystwa za szkody, o których mowa w niniejszej klauzuli ograniczona jest do limitu 500.000 PLN i nie więcej niż do wysokości ogólnej sumy gwarancyjnej.
5. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie rzeczowej wynosi 500 PLN.
6. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU oraz postanowienia umowy, na podstawie której Ubezpieczony korzysta z nieruchomości lub mienia stanowiącej załącznik do umowy ubezpieczenia.

Klauzula nr 31

Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej wzajemnej

1. Na podstawie § 1 ust. 3, za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej Towarzystwo rozszerza ochronę ubezpieczeniową o odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za szkody na osobie lub rzeczowe wyrządzone innemu Ubezpieczonemu w ramach tej samej umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, w zakresie określonym w umowie ubezpieczenia.
2. Towarzystwo udziela ochrony ubezpieczeniowej podmiotom dokładnie określonym w dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia lub w załączniku do dokumentu ubezpieczenia.
3. Suma gwarancyjna dla szkód objętych ochroną na podstawie niniejszej klauzuli stanowi limit w ramach ogólnej sumy gwarancyjnej na jedno i wszystkie zdarzenia określonej w umowie ubezpieczenia.
4. Zakres ubezpieczenia nie obejmuje odpowiedzialności za szkody:
 - 1) wyrządzone przez producenta innemu producentowi,
 - 2) wyrządzone przez pracodawcę pracownikom niezależnie od formy ich zatrudnienia lub przez pracowników pracodawcy,
 - 3) w mieniu będącym przedmiotem wykonywanych prac budowlanych lub montażowych i wszelkim sprzęcie oraz urządzeniach służących do ich wykonania.
5. Odpowiedzialność Towarzystwa za szkody, o których mowa w niniejszej klauzuli ograniczona jest do limitu 300.000 PLN i nie więcej niż do wysokości ogólnej sumy gwarancyjnej.
6. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie rzeczowej wynosi 500 PLN.
7. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 32

Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za podwykonawców

1. Na podstawie § 1 ust. 3, za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej Towarzystwo rozszerza ochronę ubezpieczeniową o odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za szkody na osobie lub rzeczowe wyrządzone przez podwykonawców Ubezpieczonego w ramach wykonywania przez nich na podstawie pisemnej umowy prac lub usług w imieniu i na rzecz Ubezpieczonego i w zakresie ubezpieczonej przez niego działalności.
2. Suma gwarancyjna dla szkód objętych ochroną na podstawie niniejszej klauzuli stanowi limit w ramach ogólnej sumy gwarancyjnej na jedno i wszystkie zdarzenia, określonej w umowie ubezpieczenia.

3. Zakres ubezpieczenia nie obejmuje odpowiedzialności za szkody powodujące roszczenia pomiędzy Ubezpieczonym a podwykonawcami o ile Ubezpieczony i podwykonawcy nie rozszerzyli zakresu ubezpieczenia o postanowienia zawarte w klauzuli nr 31 rozszerzającej ochronę ubezpieczeniową o odpowiedzialność wzajemną.
4. Towarzystwo zachowuje prawo do dochodzenia roszczeń regresowych z tytułu wypłaconego odszkodowania w stosunku do podwykonawców.
5. Odpowiedzialność Towarzystwa za szkody, o których mowa w niniejszej klauzuli ograniczona jest do limitu 500.000 PLN i nie więcej niż do wysokości ogólnej sumy gwarancyjnej.
6. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie rzeczowej wynosi 500 PLN.
7. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 33

Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za szkody w rzeczach wniesionych przez gości do hotelu

1. Na podstawie § 1 ust. 3, za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej Towarzystwo rozszerza ochronę ubezpieczeniową o odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego z tytułu prowadzenia działalności hotelarskiej za szkody w rzeczach wniesionych do hotelu, motelu, pensjonatu lub domu wycieczkowego przez gości tj. przez osoby korzystające z tych obiektów.
2. Suma gwarancyjna dla szkód objętych ochroną na podstawie niniejszej klauzuli stanowi limit w ramach ogólnej sumy gwarancyjnej na jedno i wszystkie zdarzenia, określonej w umowie ubezpieczenia.
3. Zakres ubezpieczenia nie obejmuje odpowiedzialności za szkody:
 - 1) polegające na uszkodzeniu, zniszczeniu lub utracie w wyniku kradzieży z włamaniem lub rabunku wartości pieniężnych, dokumentów, dzieł sztuki i antyków,
 - 2) polegające na uszkodzeniu, zniszczeniu lub utracie rzeczy pozostawionych przez gości w holach i korytarzach hotelowych,
 - 3) w rzeczach gości oddanych na przechowanie,
 - 4) w pojazdach gości, ich wyposażeniu i rzeczach w nich pozostawionych.
4. Towarzystwo nie odpowiada za jakiegokolwiek szkody powstałe na terenie odrębnie działających placówek handlowych i usługowych znajdujące się na terenie hotelu, motelu, pensjonatu lub domu wycieczkowego.
5. Odpowiedzialność Towarzystwa za szkody, o których mowa w niniejszej klauzuli ograniczona jest do limitu 50.000 PLN i nie więcej niż do wysokości ogólnej sumy gwarancyjnej.
6. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie rzeczowej wynosi 200 PLN.
7. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 34

Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za szkody w mieniu ruchomym przyjętym w celu wykonania usługi

1. Na podstawie § 1 ust. 3, za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej Towarzystwo rozszerza ochronę ubezpieczeniową o odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za szkody polegające na uszkodzeniu lub zniszczeniu mienia powierzzonego mu w celu naprawy, czyszczenia lub innej podobnej usługi wykonywanej w ramach prowadzonej działalności gospodarczej lub zawodowej powstałe w okresie ubezpieczenia.
2. Suma gwarancyjna dla szkód objętych ochroną na podstawie niniejszej klauzuli stanowi limit w ramach ogólnej sumy gwarancyjnej na jedno i wszystkie zdarzenia, określonej w umowie ubezpieczenia.
3. Zakres ubezpieczenia nie obejmuje odpowiedzialności za szkody:
 - 1) polegające na utracie mienia wynikającej z innej przyczyny niż zniszczenie lub uszkodzenie,
 - 2) wynikające z normalnego zużycia,
 - 3) powstałe w pojazdach podczas jazd wykonywanych przez kierowcę nieposiadającego uprawnień do prowadzenia pojazdów lub bez uzyskania zgody Ubezpieczonego na wykonanie jazdy próbnej,
 - 4) powstałe na skutek wydania mienia przez Ubezpieczonego nieuprawnionej osobie.
4. Odpowiedzialność Towarzystwa za szkody, o których mowa w niniejszej klauzuli ograniczona jest do limitu 300.000 PLN i nie więcej niż do wysokości ogólnej sumy gwarancyjnej.
5. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie rzeczowej wynosi 500 PLN.
6. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 35

Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w środowisku naturalnym

1. Na podstawie § 1 ust. 3, za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej Towarzystwo rozszerza ochronę ubezpieczeniową o odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za nagłe, niespodziewane, pojedyncze i niezależnie od woli Ubezpieczonego szkody powstałe w wyniku wprowadzenia do powietrza, wody lub gruntu substancji niebezpiecznych (emisja).
2. Przez substancje niebezpieczne należy rozumieć jakiegokolwiek stałe, ciekłe, lotne środki drażniące lub zanieczyszczające, w tym: dymy, wyziewy, sadze, opary, kwasy, zasady, chemikalia, odpady, grzyby, wirusy, bakterie lub inne toksyny.
3. Suma gwarancyjna dla szkód objętych ubezpieczeniem na podstawie niniejszej klauzuli stanowi limit w ramach ogólnej sumy gwarancyjnej na jedno i wszystkie zdarzenia określonej w umowie ubezpieczenia.
4. Odpowiedzialność Towarzystwa za szkody, o których mowa w niniejszej klauzuli ograniczona jest do limitu 50% ogólnej sumy gwarancyjnej i nie więcej niż 500.000 PLN.
5. Towarzystwo nie odpowiada za szkody:
 - 1) w sytuacji, gdy przedostanie się substancji niebezpiecznej do powietrza, wody lub gruntu zostało stwierdzone przez Ubezpieczonego lub inne osoby po upływie 168 godzin od chwili rozpoczęcia procesu przedostania,
 - 2) w sytuacji, gdy przyczyna procesu przedostania się substancji niebezpiecznych nie została stwierdzona protokołem służby ochrony środowiska, Policji lub straży pożarnej,
 - 3) w postaci kosztów usuwania lub neutralizacji substancji niebezpiecznych z nieruchomości (w tym zabudowań, wody lub gruntu), które stanowią własność Ubezpieczonego lub znajdują się pod jego kontrolą,
 - 4) z tytułu odpowiedzialności ponoszonej na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie,
 - 5) wyrządzone w związku z wykonywaniem transportu poza terenem przedsiębiorstwa Ubezpieczonego (w tym w związku z procesem załadunku, przeładunku lub wyładunku).
6. Wszelkie roszczenia wynikające z niniejszej klauzuli muszą być niezwłocznie zgłoszone do Towarzystwa, nie później niż w ciągu 30 dni od rozpoczęcia przedostawiania się substancji niebezpiecznych do powietrza, wody lub gruntu.
7. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie rzeczowej wynosi 500 PLN.
8. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 36

Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej członków zarządu Wspólnoty Mieszkaniowej

1. Na podstawie § 1 ust. 3, za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej Towarzystwo rozszerza ochronę ubezpieczeniową o odpowiedzialność cywilną członków zarządu wspólnoty mieszkaniowej pełniących te funkcje w okresie ubezpieczenia za szkody w postaci strat rzeczywistych z wyłączeniem utraconych korzyści.
2. Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna ubezpieczonego z tytułu wykonywania obowiązków członka władz lub prokurenta wspólnoty mieszkaniowej za szkody wyrządzone wspólnocie mieszkaniowej będące następstwem zdarzeń ubezpieczeniowych powstałych w okresie ubezpieczenia.
3. Poza wyłączeniami określonymi w §4 i §48 zakres ubezpieczenia nie obejmuje odpowiedzialności za szkody:
 - 1) wyrządzone umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa Ubezpieczonego,
 - 2) wyrządzone zdarzeniami ubezpieczeniowymi, o których ubezpieczony wiedział w chwili zawierania umowy ubezpieczenia,
 - 3) powstałe w wyniku utraty przez Ubezpieczonego dokumentów, gotówki lub papierów wartościowych,
 - 4) powstałe wskutek ujawnienia wiadomości będącej tajemnicą handlową,
 - 5) wynikające z okoliczności, o których wystąpieniu Ubezpieczony wiedział lub wiedzieć powinien w chwili zawierania niniejszej umowy,
 - 6) wyrządzone osobom bliskim Ubezpieczonego,
 - 7) których roszczenie jest wynikiem zniesławienia lub oszczerstwa dokonanego przez Ubezpieczonego,
 - 8) wynikłe z decyzji podjętych przez Ubezpieczonego w zakresie sprawowanej przez niego funkcji, za które ubezpieczony uzyskał korzyść dla siebie lub innych osób albo dążył do jej uzyskania,

- 9) wynikające z roszczeń pomiędzy członkami władz wspólnoty (byłymi, obecnymi, przyszłymi),
 - 10) będące następstwem wyboru, treści, zawarcia/braku zawarcia lub kontynuacji jakiegokolwiek umowy ubezpieczenia na rzecz wspólnoty albo jej pracowników, w tym programu ubezpieczeń na życie lub emerytalnych, włącznie z pracowniczymi funduszami emerytalnymi,
 - 11) za które Ubezpieczony jest odpowiedzialny wskutek umownego rozszerzenia odpowiedzialności cywilnej w stosunku do zakresu wynikającego z powszechnie obowiązujących przepisów prawa, w szczególności wprowadzającego zobowiązanie do osiągnięcia rezultatu w miejsce zobowiązania do starannego działania,
 - 12) wynikłe z działań podjętych po wszczęciu postępowania upadłościowego wspólnoty,
 - 13) polegające na zapłacie: należności publicznoprawnych w tym podatków, wszelkich kar umownych, pieniężnych, grzywien sądowych i administracyjnych, a także obowiązku naprawienia szkody, nałożonych na Ubezpieczonego lub na wspólnotę orzeczonych wyrokiem karnym,
 - 14) powodujące roszczenia dochodzone przed sądami zagranicznymi lub związane naruszeniem prawa obcego,
 - 15) wynikające z decyzji podjętej po spożyciu alkoholu lub innego podobnie działającego środka (narkotyków, leków psychotropowych), albo w stanie wyłączającym swobodne lub świadome podjęcie decyzji, o ile stwierdzony został związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy stanem Ubezpieczonego a zdarzeniem powodującym szkodę,
 - 16) nie związane ze sprawowaniem funkcji lub wykonywaniem czynności zawodowych przez Ubezpieczonego w ramach przyznanych kompetencji przez przepisy prawa,
 - 17) wynikające z odpowiedzialności cywilnej pracodawcy,
 - 18) wynikające z przekroczenia udzielonych pełnomocnictw, kompetencji,
 - 19) spowodowane naruszeniem ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych.
4. Limit stanowi górną granicę odpowiedzialności na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.
 5. Limit odpowiedzialności ulega zmniejszeniu o kwoty wypłaconych świadczeń.
 6. Franszyza reedukacyjna w każdej szkodzie rzeczowej wynosi 500 PLN.
 7. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 37

Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej władz i prokurentów Spółdzielni Mieszkaniowej

1. Na podstawie § 1 ust. 3, za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej Towarzystwo rozszerza ochronę ubezpieczeniową o odpowiedzialność cywilną członków zarządu, rady nadzorczej lub prokurentów niebędących członkiem władz spółdzielni mieszkaniowej, z wyłączeniem likwidatora, z tytułu strat rzeczywistych z wyłączeniem utraconych korzyści.
 2. Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna Ubezpieczonego z tytułu wykonywania obowiązków członka władz lub prokurenta spółdzielni mieszkaniowej za szkody wyrządzone spółdzielni mieszkaniowej będące następstwem zdarzeń ubezpieczeniowych powstałych w okresie ubezpieczenia.
 3. Ubezpieczający jest zobowiązany powiadomić niezwłocznie Towarzystwo o zmianach personalnych członków władz spółdzielni lub prokurentów w zakresie zawartej umowy, nie później niż w ciągu 3 dni od dnia dokonania tych zmian. Nowo powołanym członkom władz i prokurentom Towarzystwo nie udziela ochrony, chyba że strony dokonają zmiany umowy w formie pisemnej.
 4. Odpowiedzialność Towarzystwa w stosunku do członków władz i prokurentów:
 - 1) rozpoczyna się od dnia powołania ich na stanowisko/funkcję, nie wcześniej niż od dnia wskazanego w polisie, jako początek okresu ubezpieczenia,
 - 2) kończy się z dniem zakończenia sprawowania funkcji/stanowiska, zawieszenia prawa do wykonywania funkcji/stanowiska, pozbawienia prawa do wykonywania funkcji/stanowiska, nie później niż z dniem wskazanym w polisie jako koniec okresu ubezpieczenia.
 5. Odpowiedzialnością Towarzystwa objęte są szkody ze zdarzeń ubezpieczeniowych powstałych w okresie trwania umowy ubezpieczenia, choćby zostały zgłoszone po tym okresie, jednakże przed upływem terminów przedawnienia.
 6. Jeżeli wobec Ubezpieczonego ma zastosowanie ograniczenie odpowiedzialności pracowniczej wynikające z przepisów prawa,
- zakres odpowiedzialności Towarzystwa ogranicza się do wysokości roszczeń przysługujących pracodawcy wobec pracownika.
 7. Poza wyłączeniami określonymi w § 4 i § 48 zakres ubezpieczenia nie obejmuje odpowiedzialności za szkody:
 - 20) wyrządzone umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa przez Ubezpieczonego,
 - 21) zdarzeniami ubezpieczeniowymi, o których ubezpieczony wiedział w chwili zawierania umowy ubezpieczenia,
 - 22) powstałe w wyniku utraty przez Ubezpieczonego dokumentów, gotówki lub papierów wartościowych,
 - 23) powstałe wskutek ujawnienia wiadomości będącej tajemnicą handlową,
 - 24) wynikające z okoliczności, o których wystąpieniu Ubezpieczony wiedział lub wiedzieć powinien w chwili zawierania niniejszej umowy,
 - 25) wyrządzone osobom bliskim Ubezpieczonego,
 - 26) których roszczenie jest wynikiem zniesławienia lub oszczerstwa dokonanego przez Ubezpieczonego,
 - 27) wynikłe z decyzji podjętych przez Ubezpieczonego w zakresie sprawowanej przez niego funkcji, za które ubezpieczony uzyskał korzyść dla siebie lub innych osób albo dążył do jej uzyskania,
 - 28) wynikające z roszczeń pomiędzy członkami władz spółdzielni (byłymi, obecnymi, przyszłymi),
 - 29) będące następstwem wyboru, treści, zawarcia/ braku zawarcia lub kontynuacji jakiegokolwiek umowy ubezpieczenia na rzecz spółdzielni albo jej pracowników, w tym programu ubezpieczeń na życie lub emerytalnych, włącznie z pracowniczymi funduszami emerytalnymi,
 - 30) za które Ubezpieczony jest odpowiedzialny wskutek umownego rozszerzenia odpowiedzialności cywilnej w stosunku do zakresu wynikającego z powszechnie obowiązujących przepisów prawa, w szczególności wprowadzającego zobowiązanie do osiągnięcia rezultatu w miejsce zobowiązania do starannego działania,
 - 31) wynikłe z działań podjętych po wszczęciu postępowania upadłościowego spółdzielni,
 - 32) polegające na zapłacie: należności publicznoprawnych w tym podatków, wszelkich kar umownych, pieniężnych, grzywien sądowych i administracyjnych, a także obowiązku naprawienia szkody, nałożonych na Ubezpieczonego lub na spółdzielnię orzeczonych wyrokiem karnym,
 - 33) powodujące roszczenia dochodzone przed sądami zagranicznymi lub związane naruszeniem prawa obcego,
 - 34) wynikające z decyzji podjętej po spożyciu alkoholu lub innego podobnie działającego środka (narkotyków, leków psychotropowych), albo w stanie wyłączającym swobodne lub świadome podjęcie decyzji, o ile stwierdzony został związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy stanem Ubezpieczonego a zdarzeniem powodującym powstaniem szkody;
 - 35) nie związane ze sprawowaniem funkcji lub wykonywaniem czynności zawodowych przez Ubezpieczonego w ramach przyznanych kompetencji przez przepisy prawa oraz postanowienia statutu spółdzielni,
 - 36) wynikające z odpowiedzialności cywilnej pracodawcy,
 - 37) wynikające z przekroczenia udzielonych pełnomocnictw, kompetencji,
 - 38) spowodowane naruszeniem ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych.
 8. Limit odpowiedzialności stanowi górną granicę odpowiedzialności na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.
 9. Limit odpowiedzialności ulega zmniejszeniu o kwoty wypłaconych świadczeń.
 10. Franszyza reedukacyjna w każdej szkodzie rzeczowej wynosi 500 PLN.
 11. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

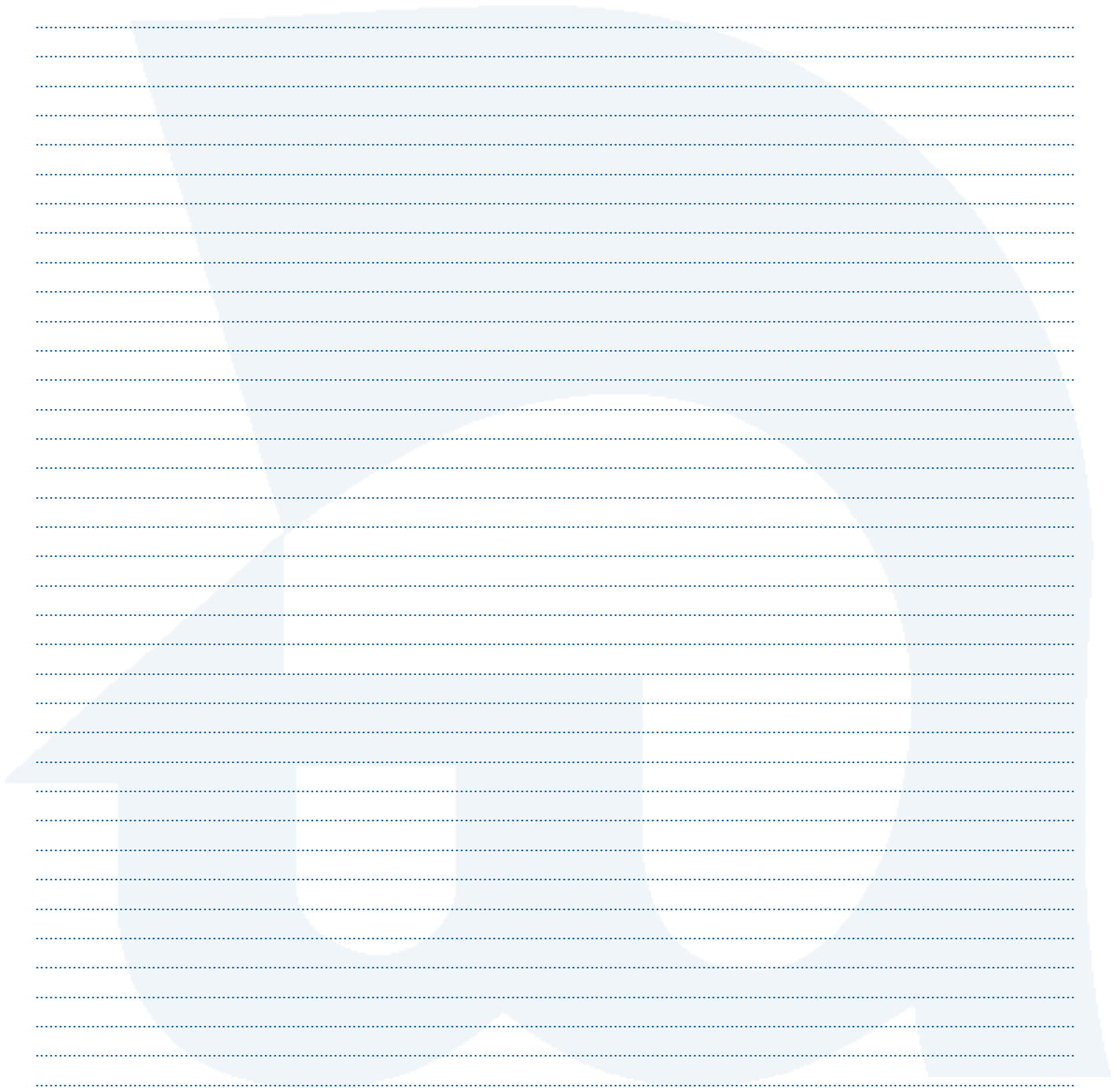
Klauzula nr 38

Zniesienie franszzy

1. Na podstawie § 1 ust. 3, za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej Towarzystwo zmienia postanowienia dotyczące franszzy określonych w niniejszych OWU.
2. Na podstawie niniejszej klauzuli zostają zniesione franszzy w następujących ubezpieczeniach:
 - 1) w ubezpieczeniu mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych franszyza określona w § 19 ust. 4,
 - 2) w ubezpieczeniu mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku franszyza określona w § 25 ust. 2,
 - 3) w ubezpieczeniu szyb i przedmiotów szklanych od stłuczenia franszyza określona w § 31 ust. 2,
 - 4) w ubezpieczeniu mienia w transporcie (cargo) franszyza określona w § 37 ust. 4,

- 5) w ubezpieczeniu sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk franszyza określona w § 43 ust. 4,
 - 6) w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej franszyza określona w § 48 ust. 4
 - 7) w ubezpieczeniach na podstawie klauzul dodatkowych o numerach od 1 do 16, od 19 do 27, od 29 do 30 i od 32 do 37.
3. Niniejsza klauzula nie ma zastosowania do klauzuli nr 31 OC wzajemnej i tym samym franszyza redukcyjna określona w tej klauzuli pozostaje bez zmian.
4. Niniejsza klauzula nie ma również zastosowania do klauzuli nr 17 Ubezpieczenia kosztów rzeczoznawców, klauzuli nr 18 Zniesienia konsumpcji sumy ubezpieczenia i klauzuli nr 28 OC pracodawcy, dla których nie określono w OWU fransyz.

NOTATKI

SIEDZIBA: Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW”, 02-793 Warszawa, ul. H. Raabego 13,
Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, nr KRS 0000033284
NIP 526-10-33-426, REGON 012114579
www.tuw.pl